

Київський національний торговельно-економічний університет

Кафедра обліку та оподаткування

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

«ОБЛІК ВИТРАТ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ»

Студентки 2 курсу, 2м групи,
спеціальності 071 «Облік і
оподаткування»,
спеціалізації «Облік,
оподаткування та оцінювання
в бізнесі»

Тарабан Наталії
Георгіївни

Науковий керівник
кандидат економічних наук,
старший викладач

Найдьонова Наталія
Володимирівна

Гарант освітньої програми
доктор економічних наук,
професор

Бенько Микола
Миколайович

Київ 2019

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ВИТРАТ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ	7
1.1. Економічна сутність, класифікація та визнання витрат діяльності підприємства.....	7
1.2. Базові положення обліку витрат в системі управління підприємством	13
Висновки за розділом 1.....	18
РОЗДІЛ 2. СУЧАСНИЙ СТАН ОБЛІКУ ВИТРАТ У ПРАТ «ДИТЯЧИЙ СВІТ КИЇВ»	19
2.1. Організація бухгалтерського обліку витрат у ПрАТ «Дитячий світ Київ» .	19
2.2. Документальне оформлення та фінансовий облік витрат підприємства	23
2.3. Відображення звітної інформації щодо обліку витрат у системі управління підприємством	28
Висновки за розділом 2.....	32
РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ВИТРАТ У ПРАТ «ДИТЯЧИЙ СВІТ КИЇВ»	34
3.1. Напрями та заходи удосконалення обліку витрат у ПрАТ «Дитячий світ Київ»	34
3.2. Удосконалення управлінського обліку витрат у ПрАТ «Дитячий світ Київ»	39
Висновки за розділом 3.....	44
ВИСНОВКИ.....	46
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	49
ДОДАТКИ.....	61

ВСТУП

Підприємства торгівлі України, зважаючи на досить високу конкуренцію в галузі, повинні постійно підвищувати ефективність своєї діяльності. За останні десять років великого поширення набули роздрібні мережі продажу, де споживачі отримали можливість швидко та зручно придбавати різні товари, за умови доступу до широкого асортименту та необхідної кількості товарів. За даними Державної служби статистики України [52] на початок 2018 року в Україні налічувалося 33 тис. об'єктів роздрібною торгівлі, з них 19 тис. – непродовольчими товарами. При чому роздрібний продаж непродовольчих товарів в неспеціалізованих магазинах (КВЕД 47.19) становить майже 5% (30,2 млрд. грн.) від загального роздрібною товарообороту (Дод. А).

Управління підприємством торгівлі є важливою частиною функціонування бізнесу. Адже саме управлінські рішення лягають в основу конкурентоспроможності. Наслідки неефективного управління підприємства торгівлі впливають на різні показники діяльності, такі як: собівартість реалізованих товарів (робіт, послуг), прибуток, витрати з податків та інші. Фінансово-економічна діяльність підприємства торгівлі вважається ефективною тоді, коли її результат позитивний. Якщо фінансовий результат аналізувати з точки зору бухгалтерського обліку, то це складний об'єкт, головними складовими якого є доходи та витрати. Відтак, перед керівниками компаній постає низка важливих питань, одним з яких є визначення необхідної та оптимальної величини витрат, які будуть понесені у процесі діяльності, для гарантування отримання прибутків та забезпечення конкурентоспроможності (Дод. А.1). Отже, актуальність обраної теми випускної кваліфікаційної роботи полягає в тому, що витрати є важливим об'єктом обліку для успішного функціонування підприємства торгівлі в сучасних умовах економіки України.

Питання розвитку теоретичних та методологічних засад обліку та управління витратами на підприємстві в сучасних умовах господарювання висвітлені в працях багатьох відомих вітчизняних та зарубіжних вчених: П. Й. Атамаса, Ф. Ф. Бутинця, С.Ф. Голова, В. А. Дерія, Дж. Ріс., К. Друрі,

К. Ероу, В. Б. Івашкевича, О. І. Корінцева, Л. Г. Мельника, Л. В. Нападовської, М. С. Пушкаря, В.В. Сопко, А.М. Турило, Ю.С. Цал-Цалко та інших. Незважаючи на велику кількість досліджень, деякі питання є невирішеними, зокрема формування цілісної системи методологічних рекомендацій щодо обліку витрат підприємства торгівлі.

Метою випускної кваліфікаційної роботи є виявлення та узагальнення особливостей обліку витрат підприємства та визначення способів його удосконалення для задоволення потреб управління.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити такі завдання:

- дослідити економічну сутність, класифікацію та визнання витрат діяльності в системі управління підприємством;
- здійснити огляд базових положень обліку витрат в системі управління підприємством;
- проаналізувати та здійснити оцінку діючої системи організації бухгалтерського обліку витрат на підприємстві ПрАТ «Дитячий світ Київ»;
- дослідити та проаналізувати здійснення документального оформлення та фінансового обліку витрат діяльності підприємства з метою подальшого їх удосконалення;
- розглянути відображення звітної інформації щодо обліку витрат в системі управління підприємством;
- визначити напрями і заходи удосконалення обліку витрат на підприємстві;
- удосконалити управлінський облік витрат у ПрАТ «Дитячий світ Київ».

Об'єктом дослідження є процес обліку витрат підприємства ПрАТ «Дитячий світ Київ».

Предметом дослідження є теоретичні, організаційні та практичні аспекти бухгалтерського обліку витрат в системі управління підприємством.

Інформаційною базою даної роботи є: кодекси, закони, постанови, накази, національні та міжнародні стандарти бухгалтерського обліку, підручники, навчальні посібники, монографії, автореферати, наукові статті, а також дані фінансової звітності підприємства.

Для реалізації поставлених завдань під час виконання даної роботи було використано загальноприйняті методи економічних досліджень, зокрема такі, як економіко-статистичні: дедукції, індукції, порівняння (при зіставленні даних за ряд періодів та виявлення розбіжностей між національним та міжнародним законодавством), групування (проведення класифікації витрат), балансовий, розрахунково-конструктивний (при підрахунку коефіцієнтів); табличний (при узагальненні отриманих результатів та представлення їх у зручній формі), статистичні методи (для аналізу структури й динаміки витрат) та інші.

Практичне значення одержаних результатів полягає у можливості застосування запропонованих у випускній кваліфікаційній роботі рекомендацій та пропозицій щодо удосконалення бухгалтерського та управлінського обліку витрат на підприємствах. Зокрема, доповнення плану рахунків новими аналітичними рахунками 9361 «Технічне обслуговування основних засобів», 9362 «Послуги», 9363 «Витрати пов'язані з санітарно-гігієнічними нормами» та іншими забезпечить підвищення аналітичності облікової інформації.

Основною науковою гіпотезою даного дослідження є припущення, що удосконалення бухгалтерського та управлінського обліку витрат на підприємстві дозволить оптимізувати та мінімізувати рівень понесених витрат.

Наукова новизна дослідження полягає в обґрунтуванні теоретичних положень і розробленні практичних рекомендацій з удосконалення організаційно-методичних засад обліку та управління витратами на підприємствах торгівлі, що сприяє підвищенню конкурентних позицій у галузі. У процесі дослідження одержано такі наукові результати:

удосконалено:

- класифікацію витрат для цілей фінансового та управлінського обліку підприємств торгівлі за рахунок виділення класифікаційної ознаки «За видом

торгівлі» та поділом витрат на: витрати оптової торгівлі, витрати роздрібною торгівлі, витрати Інтернет-торгівлі, що поглиблює рівень розподілу витрат;

- форми первинного обліку, зокрема товарно-транспортної накладної, доповнивши колонкою про об'єм товарів, що дозволить скоротити витрати на транспортування;

- інформаційне забезпечення управління підприємствами торгівлі шляхом розробки внутрішніх звітів про витрати (Звіт про адміністративні витрати, Звіт про витрати на збут та ін., а також графік формування внутрішніх звітів), що сприятиме підвищенню рівня функціонування обліково-аналітичної системи;

- організацію управління витратами через вибір методу управління, формування центрів відповідальності та впровадження системи бюджетування (запропоновано Бюджет реалізації, Бюджет закупівлі, Бюджет адміністративних витрат та Схему основного бюджету підприємства) для зменшення рівня витрат та підвищення прибутковості підприємства.

набуло подальший розвиток:

- тлумачення економічної сутності поняття «витрати», шляхом визначення їх, як економічної категорії, що призначена для оцінки кількості ресурсів, які були затрачені для певних цілей у процесі діяльності підприємства, що сприятиме чіткому розумінню категорії;

- розширення змісту Приміток до фінансової звітності, шляхом додавання таблиць з виділенням додаткових статей витрат, що надасть користувачам більше інформації про діяльність підприємства.

За даними наукового дослідження було опубліковано статтю «Облік витрат як складова системи управління підприємством» у Збірнику статей студентів «Облік і оподаткування в підприємстві».

Випускна кваліфікаційна робота складається із вступу, 3 розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Робота викладена на 48 сторінках. Робота містить 1 рисунок та 1 таблицю. Список використаних джерел включає 104 найменування.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ВИТРАТ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

1.1. Економічна сутність, класифікація та визнання витрат діяльності підприємства

Результат діяльності будь-якого підприємства та можливість подальшого його розвитку залежить, значною мірою, від правильного розуміння та визначення витрат, як однієї з найбільш вагомих характеристик функціонування компанії. Витрати є фундаментальним аспектом при визначенні розміру прибутку підприємства, а відповідно і його фінансового стану, рентабельності, плато- та конкурентоспроможності. Однак, консенсусного розуміння при формуванні понятійно-категоріального апарату щодо сутності витрат як економічного феномену немає. Це спричинено наявністю різних підходів науковців щодо визначення сутності поняття «витрати», сформульованих на основі недосконалої нормативно-правової бази. Основним нормативним документом, який висвітлює методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про витрати підприємства та їх розкриття в фінансовій звітності є П(С)БО 16 «Витрати» [69]. Відповідно до п. 6 цього положення, витратами звітного періоду визнаються або зменшення активів, або збільшення зобов'язань, що призводить до зменшення власного капіталу підприємства (за винятком зменшення капіталу внаслідок його вилучення або розподілу власниками), за умови, що ці витрати можуть бути достовірно оцінені [69].

Бутинець Ф.Ф. у своєму бухгалтерському словнику подає 2 визначення витрат:

1. Витрати – грошове вираження суми ресурсів, використаних з певною метою.

2. Витрати – економічний показник роботи підприємства, що характеризує суму витрат, здійснених у процесі господарської діяльності [5].

Можна сказати, що перше визначення розглянуто більше з позиції саме обліку, а друге – як показник при аналізі діяльності роботи підприємства.

Сопко В.В. та Л.В. Нападовська замість поняття «витрати» використовують слово «затрати» і трактують його по-різному:

- Затрати – використані у процесі виробництва різні речовини та сили природи на виготовлення нового продукту праці [86].
- Затрати – сукупність затрат на виробництво продукції та її реалізацію [47].

Саме навколо тотожності цих двох понять, існує безліч думок та дискусій. Одні науковці вважають, що це повністю взаємозамінні поняття. Інші же, що це різні поняття. Наприклад, М.І. Скрипник говорить, що термін «затрати» стосується будь-якого використання ресурсів, в тому числі на придбання активів, в той час як термін «витрати» – використання тільки тих ресурсів, які при визначенні прибутку господарюючого суб'єкта за даний період часу ставляться у відповідність доходам [84].

Інший автор, Г.М. Колісник зазначає, що суть розмежування цих двох термінів базується на такій головній ознаці: витрати відносяться до вартісного показника, а затрати – натурально-речового [26].

На нашу думку, цей підхід є найбільш точним, хоча єдиного висновку так і не досягнуто. Проте, вважати, що це повністю однакові категорії недоцільно.

Звичайно, існують і інші визначення витрат, які можна знайти в різних джерелах та представлені у Додатку Б. Проаналізувавши різні підходи, можна сказати, що визначення зазначені в національних стандартах бухгалтерського обліку не суперечать Концептуальній основі фінансової звітності, а дана економічна категорія призначена для оцінки кількості ресурсів, що були затрачені для певних цілей у процесі діяльності підприємства.

Поняття «витрати» тісно пов'язане з управлінням ними. Ефективне управління витратами підприємства є дуже важливою складовою управління підприємства в цілому, оскільки від величини понесених витрат залежить рівень прибутковості компанії. Зважаючи на це, перед керівниками підприємств постає необхідність у формуванні ефективної системи управління витратами, яка б забезпечила раціональний розподіл та споживання ресурсів, які є на підприємстві. Досліджуючи це питання, вчені подають різні визначення поняття «управління витратами» (Дод. В). Вони вважають, що саме система управління витратами є основним шляхом зменшення та їх оптимізації. Отже, зазначимо, що управління витратами – це підсистема системи управління підприємством, яка дає можливість чітко відстежувати, аналізувати й контролювати витрати, охоплюючи практично всі сфери фінансово-господарської діяльності підприємства, оперативно отримувати необхідну інформацію [95].

На сьогоднішній день під визначенням управління витратами, слід розуміти створення єдиної структурної системи для виконання певних поставлених завдань. Так, управління включає в себе ряд функцій, які повинні бути реалізовані через його складові, а саме: прогнозування, планування, нормування, організацію, калькулювання, облік, аналіз, регулювання та контроль за витратами підприємства [97]. Тому, під системою управління витратами слід розуміти сукупність взаємопов'язаних елементів, методів та механізмів, що утворюють цілісність для виконання поставлених планів та цілей, та прийняття управлінських рішень (Дод. Г). При правильній організації даної системи, компанія підвищує ефективність роботи та покращує свої показники стійкості, рентабельності та платоспроможності, що позитивно впливає на здатність протистояти негативним зовнішнім загрозам. Загалом управління витратами базується на використанні двох основних методів – direct-costing та standart-costing. Але з розвитком науки, з'явилися і інші, як спроба відійти від традиційних методів (target costing, ABC-Costing) (Дод. Д). Відтак, облік є основою всієї системи управління витратами, адже забезпечує

апарат адміністративного центру підприємства необхідною інформацією для усіх його складових.

Важливою частиною процесу обліку та управління витратами є необхідність в їх групуванні, яке може здійснюватися за різними ознаками. Класифікація має на меті оптимізацію витрат, підвищення ефективності підприємства та прийняття правильних управлінських рішень.

На думку І.М. Грабової, класифікація витрат – це поділ їх на класи на основі певних загальних ознак об'єктів і закономірних зв'язків між ними. Причому, чим більше виділено ознак класифікації, тим вищий ступінь пізнання об'єкта [12].

Найчастіше класифікаційні ознаки виникають на основі галузевих особливостей та специфіки, цілей класифікації, видів обліку, структури компаній тощо. Багато дослідників пропонують свої підходи до класифікації та власні класифікаційні ознаки (Дод. Е). У своїй монографії З.В. Задорожний пропонує наступну класифікацію: спосіб зарахування до собівартості; відношення до обсягу виробництва; відношення до господарського процесу; порядок віднесення на період генерування прибутку; за видами; за можливістю контролю; за центрами витрат і відповідальності; за функціями управління [22]. Сопко В.В. виділяє 10 напрямів групування витрат підприємства: за економічними елементами; за місцем виникнення; за видами продукції; за відношенням до калькуляційного періоду; за способом включення елементів затрат в об'єкт обліку й об'єкт калькуляції; за відношенням до собівартості продукції; за елементами собівартості; за сферою виникнення; за ступенем охоплення планом; за однорідністю складу [87].

На практиці для цілей фінансового обліку використовується класифікація, наведена у П(С)БО 16 «Витрати», а для управлінських цілей (планування та калькулювання собівартості продукції) – представлена в Інструкції по плануванню обліку і калькулюванню собівартості продукції, дія якої припинена після введення в дію Наказу Міністерства промислової політики України «Про

затвердження Методичних рекомендацій і формування собівартості продукції (робіт, послуг) у промисловості» [25, 63].

Так, за П(С)БО 16 витрати розмежовуються за функціональним призначенням та за елементами. Обидві класифікації знаходять своє відображення при складанні фінансової звітності діяльності підприємства, а зокрема форми № 2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)» та у Примітках до фінансової звітності наводиться інформація про:

1. склад і суму витрат, відображених у статтях «Інші операційні витрати» та «Інші витрати» Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід);
2. склад і суму витрат, які не включені до статей витрат Звіту про фінансові результати, а відображення безпосередньо у складі власного капіталу (крім вилучення капіталу та розподілу між власниками) [69].

За функціональним призначенням виділяють такі витрати операційної діяльності: собівартість реалізації; загально виробничі витрати; адміністративні витрати; витрати на збут; інші витрати операційної діяльності.

Важливо відмітити, що крім операційної діяльності, підприємство може здійснювати фінансову та інвестиційну діяльність, що дає змогу виділити ще одну класифікаційну ознаку – за видами діяльності (Дод. Ж).

Податок на прибуток, також, визнається витратами періоду згідно з Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 17 «Податок на прибуток» [70].

До елементів операційних витрат відносять: матеріальні затрати; витрати на оплату праці; відрахування на соціальні виплати; амортизація; інші операційні витрати [67].

Можна сказати, що зазначені класифікації мають на меті різні цілі: для фінансового обліку (визначення фінансового результату), для управлінського обліку (прийняття управлінських рішень), для контролю та регулювання. Також слід відмітити, що класифікаційні ознаки та класифікації в цілому взаємопов'язані між собою. І тому, слід максимально поділити витрати на різні підгрупи. Це дасть змогу підприємству ефективно управляти витратами, що має

на меті підвищення прибутковості діяльності організацій, не залежно від правової та структурної форми. Отже, на нашу думку для підприємства торгівлі доцільно поділяти витрати за наступними класифікаційними ознаками: за видами діяльності, за статтями витрат, за економічними елементами, за віднесенням до первісної вартості, за періодами, за центрами відповідальності, за реагуванням на зміну обсягу продажів та інші. У зв'язку з прогресивністю сучасних технологій і розвитком торгівлі через Інтернет, доцільно було б виділити ознаку «за видом торгівлі» та поділити витрати на: витрати оптової торгівлі, витрати роздрібною торгівлі та витрати Інтернет-торгівлі (Дод. 3).

Відповідно до п. 7 П(С)БО 16, витрати визнаються витратами певного періоду одночасно з визнанням доходу, для отримання якого вони здійснені. Витрати, які неможливо прямо пов'язати з доходом певного періоду, відображаються у складі витрат того звітного періоду, в якому вони були здійснені. Витратами звітного періоду визнаються або зменшення активів, або збільшення зобов'язань, що призводить до зменшення власного капіталу підприємства (за винятком зменшення капіталу внаслідок його вилучення або розподілу власниками), за умови, що ці витрати можуть бути достовірно оцінені [69].

Під достовірною оцінкою суми витрат слід розуміти максимально точну, неупереджену розрахункову суму витрат. Розрахункова сума витрат має ґрунтуватися на актуальній, доступній та надійній інформації.

До джерел такої інформації можуть відноситись умови договорів; статистична інформація по витратах підприємства за попередні періоди; інформація про зміни тарифних ставок; інші джерела, визначені підприємством [96].

Згідно цього ж нормативного документа, не визнаються витратами:

- Платежі за договорами комісії, агентськими угодами та іншими аналогічними договорами на користь комітента, принципала тощо.
- Попередня (авансова) оплата запасів, робіт, послуг.
- Погашення одержаних позик.

- Інші зменшення активів або збільшення зобов'язань, що не відповідають ознакам, наведеним у пункті 6 цього Положення (стандарту).
- Витрати, які відображаються зменшенням власного капіталу відповідно до положень (стандартів) бухгалтерського обліку.
- Балансова вартість валюти [69].

Отже, витрати та система управління витратами є важливими об'єктами діяльності підприємства. Оскільки, не існує єдиного підходу до трактування та класифікації витрат, спираючись на власне судження, бухгалтерам слід формувати власні системи класифікації відповідно до поставлених цілей.

1.2. Базові положення обліку витрат в системі управління підприємством

В Україні операції пов'язані з фінансово-господарською діяльністю підприємств в цілому регулюються Конституцією України, Господарським, Цивільним та Податковим кодексами, законами України, нормативно-правовими актами Президента України та Кабінету Міністрів України, нормативно-правовими актами інших органів державної влади та органів місцевого самоврядування, а також іншими нормативними актами (Дод. И).

Основні засади організації та ведення обліку на підприємстві зазначені в Законі України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [60] та Законі України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» [59].

Визначення поняття «витрат», а також порядок включення інформації про них у фінансову звітність описано у Національному положенні (стандарті) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [65]. А порядок консолідації такої фінансової звітності наведено у Національному положенні (стандарті) бухгалтерського обліку 2 «Консолідована фінансова звітність» [66].

Головним нормативним документом, котрий містить основні засади організації та управління обліку витратами на підприємстві, формування

інформації про них та складання фінансової звітності є Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати».

У бухгалтерському обліку, організація ведення подвійного запису та використання відповідних рахунків, для узагальнення інформації про витрати регламентується Планом рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [67] та Інструкцією про його застосування [23]. Для документального оформлення операцій пов'язаних з витратами, на підприємстві можуть використовуватися типові форми первинного обліку, затвердженні Наказом Міністерства статистики України від 29.12.95 № 352 «Про затвердження типових форм первинного обліку» [80].

Також, у частині списання запасів на виробництво, використовується Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» [76]. Підприємства, які провадять діяльність з виробництва продукції, повинні керуватися Методичними рекомендаціями з планування, обліку і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) сільськогосподарських підприємств № 132 [61] та Методичними рекомендаціями з формування собівартості продукції (робіт, послуг) у промисловості № 373.

П(С)БО 18 «Будівельні контракти» [71], 30 «Біологічні активи» [72], 31 «Фінансові витрати» [73], 33 «Витрати на розвідку запасів корисних копалин» [74] та інші розглядають певний аспект витрат, які виникають у зв'язку зі специфікою діяльності компанії.

У Методичних рекомендаціях щодо облікової політики підприємства № 635 зазначаються складові з питань визнання та обліку витрат, які повинні обов'язково бути відображені в обліковій політиці, незалежно від організаційно-правових форм господарювання і форм власності [64].

Щодо сфери торгівлі, Наказом Міністерства економіки України № 226 від 02 березня 2010 року було затверджено Методичні рекомендації з формування складу витрат та порядку їх планування в торговельній діяльності, які визначають склад поточних витрат торговельної діяльності і порядок їх

планування в підприємствах усіх форм власності незалежно від організаційно-правових форм господарювання і носять рекомендаційний характер [62].

З кожним роком у світі набирають оберти інтеграційні процеси. Це також торкнулося сфери бухгалтерського обліку, адже постало питання єдності обліку та представлення даних про діяльність компаній, які б були прозорими, порівнюваними та зрозумілими для зацікавлених осіб з різних країн світу. Сьогодні підприємства, які провадять свою діяльність не лише на території України, повинні вести облік та складати звітність за МСФЗ. Складання фінансової звітності за міжнародними стандартами передбачено ч. 2 п. 12-1 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». В обов'язковому порядку це визначено для наступних категорій підприємств:

1) підприємства, що становлять суспільний інтерес – емітенти цінних паперів, цінні папери яких допущені до біржових торгів, банки, страховики, недержавні пенсійні фонди, інші фінансові установи та підприємства, які належать до великих підприємств;

2) публічні акціонерні товариства;

3) підприємства, які здійснюють діяльність з видобутку корисних копалин загальнодержавного значення;

4) підприємства, які провадять господарську діяльність за видами, перелік яких визначається Кабінетом міністрів України – відповідно до п. 2 Порядку подання фінансової звітності, затвердженого постановою КМУ від 28.02.2000 р. № 419 [60, 78].

Проте, серед міжнародних стандартів немає єдиного документа, у якому б містились уся інформація про оцінку та облік витрат підприємства. Визначення витрат є в Концептуальній основі подання та складання фінансової звітності [21, 28]. Категорія витрат згадується в окремих положеннях МСБО 1 «Подання фінансових звітів» [34], МСБО 2 «Запаси» [39], МСБО 11 «Будівельні контракти» [35], МСБО 16 «Основні засоби» [36], МСБО 18 «Дохід» [37], МСБО 19 «Виплати працівникам» [38], МСБО 23 «Витрати на позики» [40], МСБО 38 «Нематеріальні активи» [41] та ін.

Якщо порівнювати міжнародні та національні стандарти бухгалтерського обліку та фінансової звітності (Дод. К), то можна прослідкувати деякі відмінності. Слід зазначити, що класифікація та групування витрат більш детально подано в П(С)БО. В МСФЗ це надано бухгалтерові, на його власне судження, яке повинно спиратися на основні принципи: доречності, суттєвості та повного розкриття інформації. Так, В П(С)БО 16 визначено, що є дві основні класифікації: за функціональною ознакою та за елементами. А в МСБО 1 – дві форми аналізу: метод «характеру витрат» та метод «функції витрат» (або «собівартості реалізації»). Також за МСФЗ, витрати можна класифікувати, як ті, що виникають під час звичайної діяльності суб'єкта господарювання та не звичайної діяльності суб'єкта господарювання.

За Концептуальною основою так, як і за П(С)БО, витрати визнаються зі зменшенням активів або збільшенням зобов'язань та лише зі зв'язком отриманих доходів. Проте у першому документі додано, що це є зменшенням майбутніх вигід.

Тому, загалом національні стандарти не суперечать міжнародним, адже вони покладені за їх основу.

Питанням обліку та управління витратами на підприємстві приділяється велика увага науковців та державних службовців. Слід відмітити, що дана тема є широко дослідженою і вивченою. Окремі аспекти організації, ведення обліку та управління витратами у своїх роботах досліджували багато українських та зарубіжних вчених (Дод. Л).

Зокрема, В.А. Дерій у своїх монографії «Витрати і доходи підприємств у системі обліку та контролю», дисертації «Теоретико-методологічні засади обліку і контролю витрат та доходів підприємств» та статтях приділяє значну увагу витратам. Він досліджував їх трактування, класифікацію та методологію їх обліку. На його думку, в умовах кризи, робітники підприємств повинні постійно забезпечувати економію витрат задля забезпечення ефективної діяльності. Ще одним напрямом його досліджень стало забезпечення

економічної безпеки підприємства за допомогою системи управління витратами, що є неабияк актуальною темою сучасності.

Коба О.В, Н.Й. Радіонова та інші вчені зосереджують свою увагу на важливості та розвитку підходів до класифікації витрат. Зокрема, Н. Радіонова у своїй статті розглядає детально класифікацію витрат як інструмент управління. Для досягнення тактичних цілей вчений пропонує доповнити класифікацію ознакою життєвий цикл продукції, в межах якої витрати будуть поділятися на узгоджені та неузгоджені. Для досягнення підприємством ж стратегічних планів запропоновано застосувати класифікацію відносно створення доданої вартості (з поділом витрат на стратегічні й тактичні) та відносно ринкової вартості підприємства (в межах якого витрати поділяються на стратегічно важливі й стратегічно неважливі) [83].

З частини управління витратами, обов'язково потрібно згадати С.Ф. Голова, який у своїх працях описав процес організації управлінського обліку в цілому, а також класифікацію витрат, методи їх калькулювання та аналіз взаємозв'язку «витрати – обсяг – прибуток». А також, проводить дослідження у сфері ведення обліку за міжнародними стандартами.

Вчені А.М. Турило, Ю.Б. Кравчук, А.А. Турило у своїй спільній праці «Управління витратами підприємства» дослідили основні засади управління витратами та узагальнили дані про різні види обліку щодо поточних витрат підприємства. Було встановлено, що бухгалтерські дані про поточні витрати повною мірою влаштовують податковий облік, а саме визначення податку на прибуток. Проте для цілей управлінського обліку потрібна інша класифікація витрат, відміна від тієї, що зазначена у П(С)БО 16.

Мілаш І.В. та А.В. Красноусов досліджували теоретичні засади і науково-методичний інструментарій стратегічного управління витратами підприємств роздрібної торгівлі. У монографії розкрито механізм управління витратами, що є сукупністю елементів, які забезпечують процес розробки і реалізації управлінських рішень у сфері формування витрат, а також впливу таких рішень на прибуток і конкурентоспроможність підприємства [42].

Згідно з результатами дослідження, можна сказати, що існує широкий перелік нормативної та спеціальної літератури з питань обліку витрат. Проте, ряд питань залишаються невирішеними. Проблемами обліку витрат є: застарілі та нагромаджені форми первинних документів; встановлена номенклатура витрат не висвітлює достатню кількість інформації про їх стан (недостатня аналітичність); уникнення повного відображення витрат у системі обліку; поява зайвих витрат через недосконале співвідношення автоматизації та ручної роботи. Тому, питання обліку та управління витратами за центрами відповідальності та місцями виникнення витрат у торгівлі вимагають подальшого розвитку та дослідження.

Висновки за розділом 1

Облік витрат є однією з головних складових системи управління підприємством, адже становить основну інформаційну базу для функціонування підприємства та прийняття ефективних управлінських рішень.

Поняття «витрати» має велику кількість трактувань та означає понесені матеріальні, нематеріальні та фінансові ресурси для отримання певного результату. Для цілей бухгалтерського обліку, управління та складання фінансової звітності, витрати можна класифікувати за різними ознаками. Серед них, найчастіше використовують класифікації: за функціональним призначенням, за елементами, за відношенням на вартість продукції, за видами. Порядок визнання витрат відображено у П(С)БО 16.

Проаналізувавши нормативно-правову базу та спеціальну літературу з питання обліку витрат підприємств, можна зробити висновок, що тема випускної кваліфікаційної роботи є актуальною, широко досліджуваною серед українських та іноземних вчених та має ряд законів, що регламентують дану сферу діяльності підприємства. З порівняння національних та міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та фінансової звітності видно, що відмінностей майже немає, що є позитивним явищем для визнання обліку і звітності як в Україні, так і за її межами.

РОЗДІЛ 2

СУЧАСНИЙ СТАН ОБЛІКУ ВИТРАТ У ПРАТ «ДИТЯЧИЙ СВІТ КИЇВ»

2.1. Організація бухгалтерського обліку витрат у ПрАТ «Дитячий світ Київ»

Акціонерне товариство «Дитячий світ Київ», створене згідно із рішенням Фонду комунального майна м. Києва від 14 березня 1994 року. ВАТ змінило свідоцтво про державну реєстрацію на ПАТ у зв'язку із зміною найменування юридичної особи 29.03.2010 р. Рішенням позачергових загальних зборів акціонерів від 01.11.2017 р. прийнято рішення про зміну типу Товариства з публічного акціонерного товариства «Універмаг «Дитячий світ» на приватне акціонерне товариство «Дитячий світ Київ». Товариство не входить до будь-яких асоціацій, корпорацій, концернів та об'єднань.

Основним видом діяльності, яким займається підприємство є роздрібна та оптова торгівля різноманітних товарів для дітей. Підприємство зарекомендувало себе, як торговий центр, з одноіменною назвою, де представлений широкий асортимент дитячих товарів: все необхідне для немовляти, іграшки, одяг, набір до школи, меблі, велосипеди, ролики і т.д. Для зручності покупців було створено Інтернет-магазин з доставкою по Києву та Україні, а також можливістю самовивозу придбаних товарів. Також підприємство займається наданням різноманітних послуг, зокрема, здавання під найм власного орендованого майна.

ПрАТ «Дитячий світ Київ» зареєстроване у Державній податковій інспекції у Дніпровському районі головного управління ДФС у м. Києві як платник податку на додану вартість, єдиного соціального внеску та податку на прибуток. Станом на 10.10.2019 підприємство не має податкового боргу.

Основними клієнтами компанії є населення регіону та організації. За останній рік галузь знаходиться у задовільному стані за рахунок різноманітного асортименту товарів та наданих послуг. Найбільш впливовим конкурентом в галузі є підприємства аналогічного профілю та різноманітні стихійні ринки.

Залежності від сезонних змін немає. Фінансування діяльності підприємства відбувається за рахунок власних внутрішніх джерел без залучення зовнішнього фінансування.

Середньооблікова чисельність штатних працівників облікового складу у 2018 році складала 112 осіб.

Основними проблемами, які впливають на діяльність підприємства є: низька платоспроможність замовників, соціальні та економічні негаразди призводять до зниження обігу (детальніше SWOT-аналіз наведено в Дод. М). Стратегія товариства на найближчий рік полягає в забезпеченні функціонування основних засобів, підтримання їх в належному стані, поліпшення стану орендних площ.

Згідно з організаційною структурою (Дод. Н), підприємство ПрАТ «Дитячий світ Київ» має такі основні органи правління: Наглядова рада (4 особи) та Правління (5 осіб). До компетенції Правління належать усі питання діяльності товариства, окрім тих, що згідно з чинним законодавством та Статутом віднесені до компетенції іншого органу підприємства. Організаційною формою роботи Правління є засідання. Рішення Правління приймаються більшістю голосів.

Основними показниками фінансово-господарської діяльності ПрАТ «Дитячий світ Київ» є чистий прибуток (збиток), чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт та послуг) та собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт та послуг) (Дод. П).

Протягом останніх п'яти років підприємство є стабільно прибутковим. Прибуток на кінець 2018 року становить 12 431 тис. грн., що на 279 тис. грн. (2,3 %) більше ніж минулого року. Зменшення чистого доходу від реалізації супроводжується зменшенням собівартості реалізованих товарів, що свідчить про зменшення обсягів продажів у 2018 році. Це зумовлено нестабільною ситуацією в країні, високими цінами та неплатоспроможністю населення.

Проаналізувавши показники ділової активності, рентабельності, платоспроможності та основні статті активу та пасиву Балансу (Звіту про

фінансовий стан) (Дод. П), ми бачимо, що усі показники ділової активності у 2018 р., порівняно з 2017 р., знизилися в середньому на 20% за рахунок зниження обсягів продажу і відповідно зниження доходу від такого продажу. На противагу цьому, показники рентабельності та платоспроможності значно зросли, що свідчить про покращення діяльності на підприємстві та більш ефективне використання і нагромадження коштів.

Підприємство в ході своєї роботи веде бухгалтерський облік та у кінці звітного періоду складає та подає фінансову звітність у відповідні органи. Звітним періодом на підприємстві є календарний рік (з 1 січня по 31 грудня). Ведення бухгалтерського обліку у ПрАТ «Дитячий світ Київ» покладається на бухгалтерію та підлеглі їй підрозділи, під керівництвом головного бухгалтера. Також, головний бухгалтер входить до складу Правління підприємства та має право голосу на засіданнях.

Організація та ведення бухгалтерського обліку здійснюється відповідно вимогам Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16 липня 1999р. №996-XIV з урахуванням змін та доповнень, Положень (стандартів) бухгалтерського обліку в Україні та визначеній обліковій політиці Товариства (розкриває основи, стандарти, правила й процедури обліку, які застосовуються АТ при веденні обліку і складанні фінансової звітності; встановлює принципи визнання та оцінки об'єктів обліку, визначення та деталізації окремих статей фінансової звітності підприємства). Згідно наказу «Про облікову політику» бухгалтерський облік ведеться відповідно до Національних стандартів (положень) бухгалтерського обліку та інших нормативних актів, що регламентують ведення бухгалтерського обліку в Україні. Ведення бухгалтерського обліку здійснюється по єдиному робочому плану рахунків, затвердженому головним бухгалтером. Для складання звітності відповідно до податкового законодавства України підприємство використовує дані бухгалтерського обліку [51].

Факт здійснення господарських операцій підтверджується оформленими первинними документами. Інформація, що міститься у прийнятих до обліку

первинних документах, систематизується на рахунках бухгалтерського обліку в регістрах синтетичного та аналітичного обліку. Облік ведеться в журнально-ордерній формі із застосуванням бухгалтерської програми «1-С». Відображені дані первинних документів на рахунках бухгалтерського обліку щодо витрат збираються та систематизуються у Оборотних-сальдових відомостях, як по рахунках так і загалом. У кінці місяця усі витрати знаходять своє відображення у Журналі-ордері № 5 та далі переносяться у Головну книгу. На підставі даних останнього документа формується фінансова звітність. Даний процес відображено в Додатку Р.

Після відображення витрат у документах, проводиться групування витрат за елементами: матеріальні затрати; витрати на оплату праці; відрахування на соціальні заходи; амортизація; інші операційні витрати. На основі сформованих груп елементів витрат відбувається перегрупування їх відповідно до функціональних напрямів: основні витрати та накладні витрати періоду. До основних витрат відноситься собівартість придбаних запасів, що включає всі витрати на придбання, витрати на переробку та інші витрати, понесені для того, щоб доставити запаси до місця їхнього справжнього знаходження й стану. Дані витрати можуть бути згруповані за об'єктами калькулювання витрат підприємства торгівлі: товарні групи, структурні підрозділи (торгівельна зала, магазин, склад) та в цілому по підприємству. До накладних витрат періоду підприємства відносяться: адміністративні витрати, витрати на збут, інші операційні витрати. Склад кожної групи витрат представлений у Додатку С. Усі витрати тестуються на приклад віднесення їх до витрат майбутніх періодів. У кінці звітного періоду, при визначенні фінансового результату, розраховується податок на прибуток, що також відноситься до витрат товариства.

Відповідно до облікової політики компанії: нарахування амортизації відбувається за прямолінійним методом; методом оцінки вартості запасів є ФІФО; транспортно-заготівельні витрати включаються до первісної вартості запасів відповідно до вартості придбання.

Фінансова звітність товариства складається на основі записів за

Положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку. Валюта представлення – українська гривня, одиниця виміру – тисяча гривень (тис. грн.).

Повний комплект фінансової звітності ПрАТ «Дитячий світ Київ» (Дод. Т) складається з наступних компонентів:

1. Баланс (Звіт про фінансовий стан);
2. Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід);
3. Звіт про рух грошових коштів;
4. Звіт про власний капітал;
5. Примітки до фінансової звітності.

В подальшому здійснюються коригування, необхідні для подання такої звітності за Міжнародними стандартами фінансової звітності. Основний підхід до переведення фінансової звітності з П(С)БО на МСФЗ – це трансформація фінансової звітності. Трансформація включає коригування певних змін класифікації з метою відображення економічної сутності відповідних операцій, включаючи класифікації окремих активів та зобов'язань, доходів та витрат, у відповідних статтях фінансової звітності.

Отже, акціонерне товариство провадить діяльність з роздрібною торгівлі дитячими товарами. Аналіз стану підприємства показав повну стабільність, рентабельність та платоспроможність. Організація та ведення бухгалтерського обліку здійснюється відповідно до чинного законодавства України і покладається на бухгалтерію. Засади обліку витрат зазначені в обліковій політиці підприємства.

2.2. Документальне оформлення та фінансовий облік витрат підприємства

У обліковій політиці акціонерного товариства зазначено, що витратами визнаються витрати певного періоду одночасно з визнанням доходу, для отримання якого вони здійснені.

Первинний облік є основним процесом збирання інформації про господарські операції підприємства, зокрема про витрати. Процес формування, накопичення та обробки первинних документів відбувається у відділі

закупівель, відділі збуту, товарному складі, торговельних приміщеннях та бухгалтерії. Рух документів з моменту їх виникнення до моменту здачі в архів являє собою документообіг [77]. Проаналізувавши діяльність підприємства, можна зобразити рух документів щодо витрат у вигляді схеми (Дод. У). Метою бухгалтерського обліку є формування своєчасного інформаційного забезпечення. Тому на підприємстві формується графік документообігу та зазначається у Обліковій політиці підприємства. Графік документообігу у ПрАТ «Дитячий світ Київ» доцільно представити у вигляді таблиці (Дод. У). Відповідно до облікової політики первинні документи складаються працівниками відповідального підрозділу, далі здаються в бухгалтерію, де документи підлягають перевірці та обробці, а також зберігаються до моменту передачі до архіву.

Бухгалтерський облік витрат підприємство здійснює на підставі наступних первинних облікових документів: актів виконаних робіт, накладних, інших первинних та розрахункових документів. Підставою для відображення списання собівартості реалізованих товарів є видаткова накладна, чек РРО та квитанції про оплату. Включення транспортно-заготівельних витрат до складу собівартості товарів відбувається на підставі товарно-транспортної накладної. Витрати на оплату праці та інші виплати працівником відображаються у розрахунково-платіжній відомості працівника та розрахунково-платіжній відомості (зведеній). Додатковим документами є таблиць обліку використаного робочого часу, наказ (розпорядження) про надання відпустки, наказ на преміювання тощо. Комунальні послуги обліковуються на підставі договорів з комунальниками, рахунків і рахунків-фактур від цих організацій, актів приймання-передавання наданих послуг, а також платіжних документів, що підтверджують їх оплату. Нарахування амортизації та відображення її в бухгалтерському обліку відбувається на підставі наказу про введення в експлуатацію основних засобів, інвентарної картки обліку об'єкта ОЗ та подальшим складанням відомості нарахування амортизації. Витрати на отримані послуги від сторонніх організацій та підрядників оформлюються

спочатку договором-замовленням даних послуг, далі актом виконаних робіт та рахунком на оплату відповідних послуг. Витрати на представництво оформлюються наказом про проведення офіційного прийому, кошторисом витрат на проведення заходу, звітом про проведений захід та підтверджуючими витрати документами: квитанції, чеки, квитки, рахунки тощо.

Для обліку витрат, на підставі вище наведених документів, на підприємстві ПрАТ «Дитячий світ Київ» застосовується 9 клас рахунків. Основними рахунками, які використовуються є 90 «Собівартість реалізованих товарів», 92 «Адміністративні витрати», 93 «Витрати на збут» та 949 «Інші витрати операційної діяльності» з відповідним набором субрахунків. Вони є активними, за дебетом відображається нарахування витрат, за кредитом – їх списання.

За статтею «Собівартість реалізованих товарів», а саме субрахунком 902, відображаються суми за товари, що були нараховані/сплачені постачальникам без торгової націнки та без ПДВ, проте включаючи транспортно-заготівельні витрати.

На рахунку 92 «Адміністративні витрати» підприємство обліковує витрати, які пов'язані з управлінням підприємством. Для зручності створено такі субрахунки:

- 921 «Витрати на матеріали» – відображаються витрати на матеріали та МШП, які використовуються адміністративним персоналом;
- 922 «Виплати працівникам» – відображаються зарплата, премії, відпускні та лікарняні адміністративного персоналу;
- 923 «Витрати з Єдиного соціального внеску» – нараховані суми з Єдиного соціального внеску.

На рахунку 93 «Витрати на збут» відображаються витрати пов'язані з реалізацією раніше придбаних товарів. На підприємстві є такі субрахунки:

- 931 «Обслуговування приміщень та матеріали» – відображаються витрати на електроенергію, опалення, водопостачання та матеріали;

- 932 «Виплати працівникам» – відображаються зарплата, премії, відпускні та лікарняні, персоналу, який забезпечує збут;
- 933 «Витрати з Єдиного соціального внеску» – нараховані суми з Єдиного соціального внеску;
- 934 «Амортизація» – суми нарахованої амортизації основних засобів та нематеріальних активів;
- 935 «Послуги сторонніх організацій» – податки та збори, обслуговування вагів, касових апаратів, ліфтів, ескалаторів, авто, бухгалтерських програм, оплати за навчання, аудит, рекламні послуги, Інтернет та інші витрати пов'язані з реалізацією товарів.

Рахунок 949 «Інші витрати операційної діяльності» призначений для обліку витрат операційної діяльності, які не знайшли своє відображення на інших субрахунках 94 рахунку. Основним чином тут обліковуються витрати з надання приміщень в операційну оренду. Для нього створено такі субрахунки:

- 9491 «Обслуговування приміщень та матеріали» – відображаються витрати на електроенергію, опалення, водопостачання та матеріали;
- 9492 «Виплати працівникам» – відображаються зарплата, премії, відпускні та лікарняні;
- 9493 «Витрати з Єдиного соціального внеску» – нараховані суми з Єдиного соціального внеску;
- 9494 «Амортизація» – суми нарахованої амортизації основних засобів та нематеріальних активів;
- 9495 «Послуги сторонніх організацій» – податки та збори, витрати обслуговування акваріуму, представницькі витрати, оплати за послуги зв'язку, рекламні, транспортні, ритуальні та інші види послуг, штрафи та списання заборгованості тощо.

Схему поточного обліку операцій щодо формування та списання витрат діяльності підприємства відображено на рис 2.1.

Рахунки обліку активів та джерел їх формування: 20, 28, 63, 64, 65, 66, 68

Рахунки обліку витрат 90, 92, 93, 94

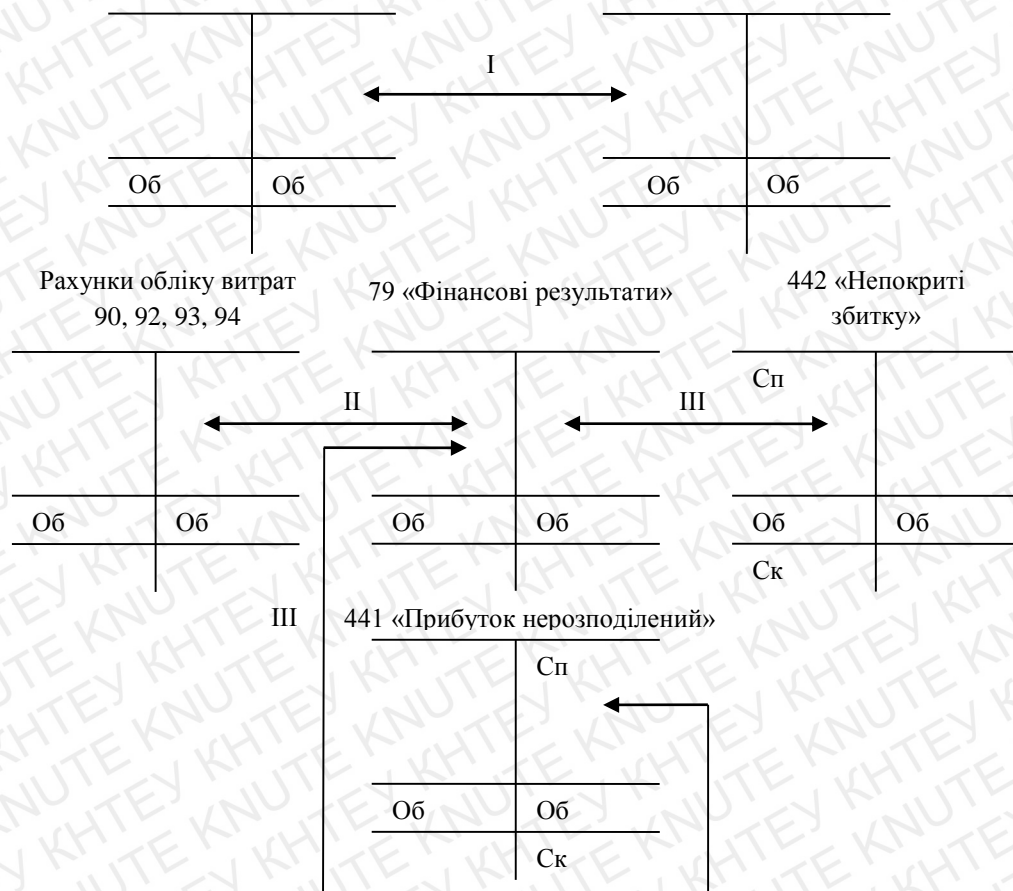

Рис. 2.1. Облік формування та списання витрат підприємства

Джерело: [власна авторська розробка]

Проведення діяльності підприємства, супроводжуються такими записами в бухгалтерському обліку (табл. 2.1).

Таблиця 2.1

Відображення витрат ПрАТ «Дитячий світ Київ» на рахунках бухгалтерського обліку

Господарська операція	Д-т	К-т	Сума тис. грн
1	2	3	4
1. Списано собівартість реалізованого товару	902	281,282	15 111
2. Відображено податкове зобов'язання з ПДВ	702	641	
3. Нараховано з/п, майбутні відпускні та ЄСВ адміністративному персоналу (персоналу зі збуту, іншому персоналу з операційної діяльності)	922 (932, 9492) 923 (933, 9493)	661 651	3 186 738
4. Нараховано амортизацію ОЗ	934 (9494)	131	1 937

Продовження табл. 2.1

1	2	3	4
5. Відображення витрати за послуги зв'язку	935 (9495)	631	56
6. Нараховано податок на землю (податок на нерухоме майно, податок на воду)	935 (9495)	641	2 305
7. Віднесено до витрат вартість комунальних послуг у приміщенні, наданому в оренду	9491 (931)	685	28
8. Списано паливо та запчастини, використані відділом збуту	931 (9491)	201	268
9. Списано витрати операційної діяльності на фінансовий результат	791	90,92,93,94	

Джерело: [власна авторська розробка]

У кінці місяця усі витрати закриваються на рахунок 791 «Результат операційної діяльності».

Оскільки, на підприємстві застосовується бухгалтерська програма «1-С», головними регістрами обліку рахунків витрат є Оборотно-сальдова відомість по кожному рахунку в розрізі видів витрат.

За результатами дослідження було встановлено, що підприємство використовує рахунки 9 класу, такі як 90,92,93,94. Усі операції по відображенням витрат супроводжуються документальним оформленням.

2.3. Відображення звітної інформації щодо обліку витрат у системі управління підприємством

У наш час інформація відіграє важливу роль у процесі ефективного функціонування підприємства. Основним джерелом генерування інформації про діяльність компаній є облік. Тому, формуванню звітної інформації про такий важливий об'єкт обліку як витрати необхідно приділяти велику увагу.

У системі фінансового обліку Баланс (Звіт про фінансовий стан) виходячи зі своєї назви дає користувачам дані про склад активів, власного капіталу та зобов'язань на звітну дату. Щодо витрат, то у даному звіті є спеціально призначені рядки, а саме:

- Поряд зі статтями «Основні засоби» та «Нематеріальні активи» виділяються рядки, де відображається сума нарахованого зносу («Накопичена амортизація» (1002), «Знос» (1012));

- У статті «Незавершене виробництво» (1102) відображається витрати на незавершене виробництво. На кінець 2018 року компанія не має залишків незавершеного виробництва;
- «Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги» (1125) показує суму ще не сплачених, але відвантажених товарів;
- У рядку «Витрати майбутніх періодів» (1180) відображаються витрати, що було понесено в даному році, проте відносяться до наступних періодів;
- Розділ третій пасиву «Поточні зобов'язання і забезпечення» показує витрати, які було нараховано проте не сплачено.

Іншим головним звітним документом про обсяг понесених витрат є Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід). Форма даного звіту регулюється НП(С)БО 1 «Загальні вимоги фінансової звітності» та відповідно до нього складається з таких 4 розділів: Фінансові результати, Сукупний дохід, Елементи операційних витрат, Розрахунок показників прибутковості акцій. Для відображення даних про витрати підприємства у цьому звіті виділено наступні рядки:

1 розділ – Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) (2050), Адміністративні витрати (2130), Витрати на збут (2150), Інші операційні витрати (2180), Фінансові витрати (2250), Втрати від участі в капіталі (2255), Інші витрати (2270), Витрати (дохід) з податку на прибуток (2300);

2 розділ – Уцінка необоротних активів (2400), Уцінка фінансових інструментів (2405);

3 розділ – Матеріальні затрати (2500), Витрати на оплату праці (2505), Відрахування на соціальні заходи (2510), Амортизація (2515), Інші операційні витрати (2520).

Як бачимо, перший та другий розділи сформовані за ознакою – функціональне призначення, а третій – відображає витрати поділені за елементами.

Наступним звітним документом про понесені витрати підприємства є Примітки до фінансової звітності (Форма №5). У даному документі відображається більш детальне розкриття статей комплексу фінансової звітності. Тут знаходять своє відображення фінансові та інвестиційні витрати.

До податкових органів подають податкові декларації за різними видами податків та зборів. Так компанія ПрАТ «Дитячий світ Київ» відображає інформацію про такі податки як: ПДВ, ЄСВ, Податок на землю, Податок на нерухоме майно, Податок на воду, Збір за забруднення тощо.

У системі управлінського обліку та управління в цілому на підприємстві складається ряд внутрішньогосподарських документів про обсяг понесених витрат. Одним з таких звітів є Управлінський звіт про фінансові результати. Користувачі управлінської звітності отримують інформацію про дохід, собівартість та інші витрати, прибуток. У даному документі додаються показники, які дають персоналу і керівникам змогу оцінити ефективність діяльності підприємства, такі як маржинальний дохід, ЕВІТДА, ЕВІТ (операційний прибуток) та інші. Даний звіт є затратним в часі, адже тут використовується інша класифікаційна ознака витрат, тому постає необхідність у перегрупованні затрат.

Іншим документом є Звіт про рух грошових коштів та їх залишки. Якщо для цілей подання фінансової звітності еквівалентний звіт складається за непрямим методом, то для цілей управління використовується прямий метод. При чому додається колонка «Залишок», яка заповнюється наростаючим підсумком. Операції не групуються за надходженням та вибуттям, а чергуються у відповідності даті здійснення витрат або отримання доходів.

Також помісячно складається Звіт про грошові вибуття від закупівлі, та розкривається у розрізі купівлі за готівку, за безготівковий розрахунок та у відстрочку.

Наступним є Звіт про продажі. Оскільки, доходи і витрати дуже тісно пов'язані, то саме у даному документі відображаються групи товарів (адже номенклатура дуже об'ємна і тому звіт був би не зрозумілим) та їх обсяги

продажів: загальна сума реалізації, собівартість проданих товарів, валовий дохід. Представлено все в порівнянні планових та фактичних показників. Також даний звіт модифікуються по головним статтям кожної групи або товарам, які погано користуються попитом. У додатку Ф представлено приклад такого звіту. Звіт про продажі має три підвиди: Звіт про оптові продажі, Звіт про продаж у роздріб, Звіт про Інтернет-торгівлю. Вони складаються як правило за квартал. Проте є більш сезонні товари, тому для зручності, може бути обраний період на власний розсуд. Наприклад, найбільш масштабний продаж шкільних товарів відбувається з 25 липня по 10 вересня. Тому звіт про роздрібні продажі шкільного приладдя та шкільного одягу буде складатися саме за такий період. Або найбільше м'яких іграшок продаються перед такими святами, як Свято Святого Миколая, Новий Рік, День закоханих та Міжнародний жіночий день. Тому звіт складається за 10-20 днів до настання перелічених святкових днів.

Ще одним документом Звіт про загальні витрати (Дод. Ф), де представлені усі витрати підприємства. Дані представлені схоже як у оборотно-сальдовій відомості та містять інформацію на початок, збільшення чи зменшення за період та суми на кінець.

Популярним на підприємстві є задача торгівельних площ в оренду. Наразі проводиться оновлення та ремонт цих приміщень, тому ведеться загальний документ про понесені витрати в розрізі постачальників послуг та матеріалів. За допомогою нього можна прослідкувати на кінець місяця, які роботи було проведено, які суми були сплачені та сума заборгованості підприємства. Оскільки с кожним підрядником та постачальником підписується договір, цей звіт відображає його також.

Витрати на оплату праці є одним з головних витрат для компанії. Для відображення їх, формується звіт про виплати працівникам, у розрізі відділів та працівників. Відображаються суми про посадові оклади, премії та нараховані/виплачені кошти. Поряд з ним важливим є документ про податок з Єдиного соціального відрахування. Звіт про податки складається за рік (проте для тих податків, де звітним періодом є місяць або квартал, є розбивка

помісячно). Складається у розрізі видів податків. Є колонки сплачено та дата сплати, для подальшої зручності перевірки платежів до бюджету.

Бюджетування є однією зі стадій управління. Для планування ведення діяльності та використання активів для розвитку підприємства постає необхідність у формуванні бюджетів. Проте, на жаль, воно не розвинуте на підприємстві. Головним бюджетом за останні роки є Бюджет будівництва нового комплексу. Він складається на основі затверджених кошторисів відповідних підрядників та загального бізнес-плану будівництва. Та буде заповнятися по мірі проведення будівництва.

Розглянувши дане питання, складання звітних документів є важливим етапом у функціонуванні підприємства. Такими головними документами, які відображають рівень понесених витрат, є Баланс (Звіт про фінансовий стан), Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід), Примітки до фінансової звітності, Податкові декларації та ряд інших внутрішньогосподарських звітів.

Висновки за розділом 2

ПрАТ «Дитячий світ Київ» провадить діяльність з реалізації дитячих товарів у роздріб, оптовим покупцям, а також за допомогою Інтернет-магазину. Дане підприємство є прибутковим та рентабельним. Основною загрозою діяльності є зниження обсягу продажу у зв'язку з рядом зовнішніх факторів таких, як: інфляція, неплатоспроможність споживачів, погіршення демографічної ситуації та відсутність масштабної рекламної кампанії.

Проведене дослідження організації обліку витрат показало, що підприємство для ведення обліку використовує програму 1-С. Товариство використовує 9 клас рахунків, з якого основними рахунками є 902, 92, 93 та 949. На підприємстві розроблено та використовується ряд первинних документів, які є підставами для відображення тих чи інших витрат. Найбільшу частку витрат становить собівартість реалізованих товарів, адже саме це є основною діяльністю підприємства та витрати пов'язані з продажу цих товарів.

Як відомо, головною метою ведення фінансово обліку є складання фінансової звітності. Тому за допомогою даних бухгалтерського обліку, у кінці звітного періоду головний бухгалтер складає та подає повний комплект фінансової звітності, де витрати є одним з ключових об'єктів. У системі управління також складається ряд звітних документів, які допомагають керівництву приймати необхідні рішення.

РОЗДІЛ 3

УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ВИТРАТ У ПРАТ «ДИТЯЧИЙ СВІТ КИЇВ»

3.1. Напрями та заходи удосконалення обліку витрат у ПрАТ «Дитячий світ Київ»

У час широкого розвитку наукових досліджень, вчені намагаються віднайти вирішення різних проблем в діяльності компаній різних форм власності та сфер господарювання. Саме ринкові процеси та постійна конкуренція диктує власникам та менеджерам вищої ланки цю необхідність у безперервному вдосконаленні. Оскільки облік витрат є важливою складовою управління підприємства, необхідно шукати різні шляхи для оптимізації витрат, що є одним з найбільш вагомих важелів у покращенні ефективності діяльності підприємства.

Удосконалення обліку витрат може бути здійснене лише за допомогою чіткої системи організації та ведення бухгалтерського обліку на підприємстві. Методика та методичні рекомендації існують, проте на жаль вони не враховують особливостей видів торгівлі. Тому, основним напрямом удосконалення обліку витрат на рівні держави, повинно бути розроблення, розгляд, доопрацювання та затвердження методики обліку витрат на підприємствах торгівлі.

Проаналізувавши стан організації ведення бухгалтерського обліку витрат, на рівні підприємства можна запропонувати наступні напрями удосконалення: оновити форми первинного обліку, переглянути аналітичні рахунки витрат та поглибити розкриття інформації у примітках до фінансової звітності.

Первинний облік є першим і найголовнішим етапом бухгалтерського обліку, фундамент якого становлять первинні документи. Відповідно до Наказу Міністерства фінансів України «Про затвердження Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку» від 24.05.1995 р. № 88, в редакції від 03.08.2018, первинні документи – це документи, створені у письмовій або електронній формі, які містять відомості

про господарські операції, включаючи розпорядження та дозволи адміністрації (власника) на їх проведення [77].

В обліковій політиці підприємства вказано, що первинні документи складаються працівниками підрозділу, відповідального за здійснення господарської операції безпосередньо в момент її здійснення, а якщо це неможливо, то протягом двох днів після її закінчення. Для обліку господарських операцій первинні документи здаються в бухгалтерію не пізніше трьох днів з моменту їхнього оформлення. При одержанні послуг від сторонніх організацій, по яким акт виконаних робіт (рахунок-фактура) надається за повний місяць (послуги зв'язку, електроенергія) документи повинні подаватися в бухгалтерію не пізніше 7 числа місяця, наступного за звітним.

Первинні документи, форми яких не затверджені нормативно-правовими актами, повинні містити наступні реквізити: назву документа; дату й місце його складання (підписання); найменування підприємства (підприємств), від імені якого (яким) складений документ; зміст, обсяг і одиницю виміру господарської операції; посади осіб, відповідальних за здійснення господарської операції та правильність її оформлення; особисті підписи, прізвища та ініціали осіб, відповідальних за здійснення господарської операції та правильність її оформлення. Керівники підрозділів і служб підприємства, що оформлюють первинні документи повинні забезпечувати дотримання порядку їхнього заповнення відповідно до вимог даного наказу. У випадку несвоєчасного складання первинних документів, недостовірного відображення в них даних, або оформлення з порушенням законодавства та нормативних вимог, відповідальність покладається на посадових осіб що склали (підписали) первинний документ [51].

Оскільки, підприємство має справу з товарами, одним з часто застосовуваних первинних документів на підприємстві є товарно-транспортна накладна (ТТН). При реалізації підприємство (вантажовідправник) зобов'язується скласти дану накладну і передавати її водію-експедитору. Документ має встановлену форму 1-ТН затверджену наказом Мінтранспорту

від 14.10.1997 р. № 363, яку і використовує підприємство. У новій редакції цього закону від 12.07.2019 було змінено форму. Проте цей документ можна оформлювати і без дотримання цієї форми за умови наявності в ній інформації про:

- назву документа;
- дату і місце його складання;
- найменування (прізвище, ім'я, по батькові) перевізника та/або експедитора, замовника, вантажовідправника, вантажоодержувача;
- найменування та кількість вантажу, його основні характеристики та ознаки, які дають можливість однозначно ідентифікувати цей вантаж;
- автомобіль (марка, модель, тип, реєстраційний номер), причіп/напівпричіп (марка, модель, тип, реєстраційний номер);
- пункти навантаження та розвантаження із зазначенням повної адреси, посади, прізвища та підписів відповідальних осіб вантажовідправника, вантажоодержувача, водія та/або експедитора [79].

Було також додано, що тепер ТТН можна складати в електронному вигляді. Проте, все одно, водій у разі перевірки автомобільного транспорту, повинен мати роздрукований варіант накладної. Виходячи з цього, можна сказати, що затверджена форма є складною та нагромадженою. Тому, постає необхідність в її удосконаленні для того щоб, вона підходила як для паперового, так і для електронного документообігу. Тоді з'явиться можливість запровадити її як обов'язкову для усіх суб'єктів господарювання, для покращення порівнянності відомостей. Пропонуємо залишити лише ту інформацію, яка є необхідною відповідно до п.1 ст. 11 наказу. Як для підприємства торгівлі, на нашу думку, також важливо додати графу об'єм продукції в кубометрах, адже товари є не завжди упакованими в ящики та займають багато місця. Тому для вибору підходящого транспорту для перевезення матеріальних цінностей, дана інформація є релевантною. Приклад розробленої форми товарно-транспортної накладної представлено в Додатку Х.

Розглянувши організацію аналітичного обліку витрат, які несе підприємство торгівлі ПрАТ «Дитячий світ Київ», виявлено деякі недоліки. Рахунки різних невиробничих витрат, а саме 92 «Адміністративні витрати», 93 «Витрати на збут» та 949 «Інші витрати операційної діяльності», відображаються в обліку за економічною сутністю у розрізі відповідних субрахунків. Як результат, ми маємо велику кількість субрахунків, які не мають подальшого аналітичного групування за видами витрат, що додає незрозумілості та збільшує кількість часу на прийняття інформації про понесені витрати для прийняття важливих управлінських рішень. Тому, іншим напрямком удосконалення обліку витрат пропонуємо переглянути класифікацію рахунків, що безпосередньо стосуються використаних матеріальних та нематеріальних ресурсів на підприємстві ПрАТ «Дитячий світ Київ». На нашу думку, недоцільним є віднесення усіх інших витрат (відмінні від матеріалів, оплати праці, єдиного соціального внеску та амортизації) у останню підгрупу та необхідно додати інші субрахунки 3 та 4 порядків, аби більш систематизувати та деталізувати їх. Запропоновані аналітичні рахунки представлені в табл. у додатку Ц.

Даний напрямок є важливим, адже вчасно не висвітлена та не правильно класифікована інформація про витрати підприємства може призвести до зниження швидкості процесу обробки аналітичної та, в майбутньому, синтетичної інформації. Це в свою чергу спричинить помилкові судження щодо певних господарських операцій підприємства, заниження або завищення рівня деяких витрат тощо. Тому, в першу чергу аналітична інформація має бути наділеною такими ознаками як: достовірність, точність, порівнянність, дохідливість та релевантність. Раціоналізація аналітичного обліку витрат операційної діяльності підприємства торгівлі має важливе значення для визначення їх рівня, аналізу і контролю, достовірності відображення у фінансовій та управлінській звітностях, а також для прийняття керівництвом рішень у майбутньому. Таким чином систематизувавши план рахунків на підприємстві додасть деталізацію і зрозумілість в класифікацію витрат.

Головним призначенням фінансової звітності є надання зацікавленим користувачам правдивої, точної та необхідної інформації. Обов'язковою частиною фінансової звітності ПрАТ «Дитячий світ Київ» є Примітки до фінансової звітності (форма № 5). Примітки до річної фінансової звітності є важливим джерелом інформації, яке розширює, тлумачить та доповнює основні форми фінансової звітності, тим самим створює потрібну інформацію для зовнішніх і внутрішніх користувачів. Так серед переліку Примітка № 7 «Фінансовий результат» приділяє увагу доходам і витратам товариства. У ній надано інформацію про визнання витрат, умови відображення у Звіті про фінансові результати (Звіті про сукупний дохід) та ознака складання даного звіту. Дані про понесені витрати, які б розкривали статті з форм № 1 та № 2 відсутні. Тому, ще одним напрямом удосконалення обліку повинно стати поглиблення деталізації інформації про витрати у Примітках до фінансової звітності.

Оскільки дана форма фінансової звітності призначена для розкриття більш детальної інформації, необхідно розширити інформацію та представити дані про витрати підприємства в порівнянні: за звітний рік та за рік, що передував звітному. Дані зручно представити у формі таблиці (Дод. III) та відобразити витрати на оплату праці та пов'язані з ними витрати, рекламу та маркетинг, витрати на пальне та інші матеріали, формування резерву для покриття ризиків та резерв відпусток, амортизація, представницькі витрати та службові відрядження, інші витрати. Далі відобразити їх, але в групуванні за функціями.

Для забезпечення ведення обліку та, зокрема, впровадження запропонованих покращень, підприємству необхідно визначити і підтримувати оптимальне співвідношення автоматизованих та неавтоматизованих облікових робіт, адже це відіграє важливу роль у запобіганні появи зайвих, незапланованих та необґрунтованих витрат. Оскільки, підприємства на сучасному етапі добре забезпечені доступом до різних видів офісної та комп'ютерної техніки, постає питання в необхідному обсязі такої техніки.

Тому, на початку кожного року доцільним є проведення оцінки наявних засобів та можливостей щодо оновлення організаційної техніки та співставлення їх з власними потребами підприємства. Виявлені розбіжності допоможуть підприємству скоротити витрати на утримання (у разі прийняття рішення продажу, здачі в оренду або ліквідації), або ж виявити прогалину в недостатці техніки, що в майбутньому дасть ефект на генерування прибутку від зменшення витрат на оплату праці та ін.

Отже, напрями удосконалення обліку витрат мають мати як державний рівень, так і рівень підприємства. Головними напрямами стали модернізація первинних документів, зокрема, спрощення форми ТТН; поглиблення аналітичності плану рахунків; та розширення змісту примітки №7.

3.2. Удосконалення управлінського обліку витрат у ПрАТ «Дитячий світ Київ»

У сучасній економічній теорії проблему управління витратами виділяють як окремий напрям економічної науки, що сформувалась в теорію витрат. Основною метою управління витратами операційної діяльності є: надати вартісної форми кількісним технічним залежностям та визначити витрати, які ґрунтуються на критерії економічних вигод для оцінки альтернативних варіантів господарських операцій. Важливим завданням системи управління витратами є визначення шляхів мінімізації витрат, що призведе до збільшення економічних вигод [1].

Процес управління витратами, як правило, передбачає порівняння планових та фактичних даних, та прийняття на основі такого співставлення ефективних управлінських рішень, що мають на меті вирішення проблемних питань. Для аналізу та обґрунтування прийнятих управлінських рішень, планування та контролю за рівнем витрат підприємства, необхідно аналізувати інформацію з використанням класифікації витрат діяльності компанії.

Метою управління витратами звичайної діяльності товариства є зменшення витрат на одиницю реалізованої продукції, підвищення

рентабельності діяльності, оптимізація структури та покращення фінансово-господарської стабільності підприємства.

Отже, управління витратами повинно складатися з наступних процесів:

- Аналіз та регулювання обсягу витрат на закупівлю товарів та супутніх матеріалів для їх реалізації, оплату праці, забезпечення функціонування управління підприємства в цілому та збуту товарів;
- Аналіз та можливе коригування господарських операцій, що спричиняють появу витрат та пошук шляхів їх зменшення, без загрози для якості продукції та послуг з реалізації.

Якість інформаційно-аналітичного забезпечення управлінської діяльності впливає на ефективність системи управління операційними витратами. Інформацію можна отримувати з різних джерел, а саме: облікова система підприємства, що включає в себе виробничий, управлінський, фінансовий, статистичний і податковий обліки. Інші джерела позаоблікової інформації таких як: нормативи, норми, ліміти, а також інформація, що надходить з макросередовища [46].

Основою інформаційного забезпечення прийняття управлінських рішень є управлінський облік. Як і фінансовий облік, він використовується для формування, нагромадження, аналізу, контролю та надання відомостей про стан витрат, що використовується в процесі управління. Одним з основних об'єктів управлінського обліку є саме витрати, дані яких після зіставлення з доходами використовуються для прийняття рішень.

Тому виникає необхідність на підприємстві створити ефективну модель управлінського обліку для реалізації поставлених завдань управління витратами.

Насамперед, необхідно розширити штат працівників та виокремити тих, хто буде відповідальний за ведення управлінського обліку та складання звітності.

Як свідчить світова практика, система управління витратами є основним засобом ефективного менеджменту підприємства. Завдяки зосередженню уваги

навколо пошуку шляхів зменшення (оптимізації) рівня витрат та виконання встановлених показників було розроблено безліч методів управління витратами. Найпоширенішими серед них є: «Direct-costing», «Standart-costing», «Target-costing», «кайзен-костинг», «ABC-Costing», «CVP-аналіз», «кост-кілінг», «бенчмаркінг витрат», «LCC-аналіз» тощо.

Першим питанням, яке постає перед компанією, є вдалий вибір методу. Для цього необхідно спочатку визначити мету діяльності, цілі, які прагне досягти керівництво та сферу діяльності. На основі зібраних даних, можна підібрати найбільш підходящу та ефективну модель управління витратами. Можна сформулювати наступну табл. Щ. 1. (Дод. Щ), як своєрідний гід по вибору методу.

На наступному етапі, необхідно чітко виділити та сформулювати перелік центрів відповідальності (рис. Щ. 1, Дод. Щ), описати взаємозв'язки між ними. Таке удосконалення, надасть користувачам інформації більш деталізовані дані, а отже, підвищить глибину аналізу та спроможності встановити та контролювати допустимий рівень витрат підприємства.

Оскільки, на підприємстві вже склалися певні управлінські звіти, їх можна розглянути як певну основу для формування цілісної системи документарного забезпечення управління. Такими звітами є Управлінський звіт про фінансові результати, Звіт про рух грошових коштів та їх залишки, Звіт про грошові вибуття від закупівлі, Звіт про продажі, Звіт про загальні витрати, Звіт про витрати на ремонт орендних площ, Звіт про виплати працівникам, Звіт про податки. Вони становлять мінімальний набір документів, що дають для керівництва загальне уявлення про стан витрат.

Підприємство має в своєму обігу широкий асортимент товарів. Тому доцільно виділити певні сегменти продажів, для того щоб бачити обсяг продажів та витрат, які необхідні для забезпечення діяльності даного напрямку діяльності. Отже, можна виділити такі сегменти, як: іграшки, товари для немовлят, меблі, одяг та взуття для дітей, інші непродовольчі товари. Оскільки, багато з торговельних площ Універмагу здано в оренду, доцільно виділити

такий сегмент, як оренда. Отриманий документ матиме назву Звіт про розподіл витрат за сегментами. В частині витрат він буде відображати витрати, які прямо відносяться на сегмент; витрати, які підлягають розподілу між сегментами; витрати, які не розподіляються між сегментами.

Важливо додати Звіт адміністративних витрат, Звіт витрат на збут та Звіт інших операційних витрат, які будуть віддзеркалювати інформацію з рахунків бухгалтерського обліку з аналогічним найменуванням.

Іншим запропонованим документом може стати Звіт складських витрат, де можна виділити такі статті витрат:

- витрати на виплати працівникам складу;
- витрати, пов'язані зі зберіганням запасів: виявлення дефектів, уцінка, списання, убуток в межах норми, моральне старіння, крадіжки;
- витрати пов'язані зі складом: утримання та обслуговування складу, страхування складських запасів.

Для усіх звітів слід додати колонки абсолютного та відносного відхилення. А за необхідністю – також причину такого відхилення. Приклади запропонованих звітів розроблено та представлено в додатку Ю.

Для ефективної роботи з різними документами на підприємстві необхідно розробити та використовувати чіткий план здійснення документообігу. Такий план має назву графік. Нормативними документами не закріплено чіткої форми для нього, тому підприємство може на власний розсуд сформувавши даний графік формування внутрішніх звітів з урахуванням специфіки своєї діяльності. Розроблений документ має містити перелік документів, сегмент, який він має відображати, кількість примірників, користувачів інформації, періодичність подавання та формат звіту (Дод. Ю).

Щоб мати можливість порівнювати заплановані та фактичні дані витрат, на підприємстві необхідно розробити та запровадити систему бюджетування як стадію управління витратами. Бюджетування виконує функцію не лише

виявлення планових показників, але також забезпечує регулярний обіг чіткою, точною, достовірною та релевантною інформації про витрати підприємства.

За рахунок виділення центрів відповідальності для цілей управлінського обліку, зокрема для бюджетування, товариство матиме змогу слідкувати за виникненням витрат, контролювати їх безпосередньо у місцях їх виникнення та швидко виявляти та реагувати на відхилення від бюджетних показників.

Як цілісний процес, бюджетування повинно складати єдиний набір бюджетів різних рівнів, які потім складають зведений бюджет. Структуру такого набору потрібно розробити виходячи з особливостей фінансово-господарської діяльності підприємства.

Так оскільки, ПрАТ «Дитячий світ Київ» займається роздрібною та оптовою торгівлею, оптимальним буде запровадити такі бюджети: Бюджет реалізації; Бюджет закупівлі; Бюджет запасів; Бюджет загальних витрат; Бюджет собівартості товарів; Бюджет адміністративних витрат; Бюджет витрат на збут; Бюджет інших операційних витрат; Бюджет витрат на оплату праці.

Перелічені бюджети становлять частину генерального бюджету. Взаємозв'язок між бюджетами та структурну схему основного плану та його окремих складових можна представити у вигляді рисунку (Дод. Я).

Документальним підтвердженням впровадження системи бюджетування на підприємстві має стати Положення про бюджетування. У ньому висвітлюються такі позиції, як: визначення процесу бюджетування в цілому; визначення основних параметрів бюджетування; визначення переліку бюджетів та порядок їх складання; визначення якісних характеристик, які є регламентом при виконанні функцій бюджетування.

Наступний крок – формуємо ключові показники, які стануть інструментом у процесі вимірювання та оцінки результатів досягнення стратегічних цілей. Процес складання переліку ключових показників є специфічним для кожного підприємства, адже за основу стають результати поточного року та прагнення керівництва. При оголошенні завдань для центрів відповідальності, визначаємо два показники: максимальний та мінімальний.

При чому, мінімальне значення – необхідний результат, а максимальний – передбачає перевиконання і додатково винагороджується. Для сфери торгівлі мінімальним набором показників є EBITDA, Cash Flow, ROE, чистий прибуток та рентабельність продаж.

На даний час, ринок комп'ютерних програм є широким. Серед існуючих програмних продуктів у сфері автоматизації процесу бюджетування слід виділити наступні:

- Модуль програми «1-С. Бюджетування»;
- SAP SEM (Strategic Enterprise Management) BPS (Business Planning and Simulation);
- «Инталев: Корпоративные финансы»;
- «ПМК КИС: Бюджетирование»;
- «Бюджетирование» КАС «Бизнес Люкс» та інші.

На думку В. Ю. Гордополова для комп'ютеризації процесу бюджетування в мережах роздрібної торгівлі доцільно використовувати програмно-методичний комплекс «Инталев: Корпоративные финансы», адже дана програма включає в себе всі необхідні методики постановки підсистеми бюджетного управління, відповідає вимогам що висуваються до систем комп'ютеризації бюджетування, а також дозволяє реалізувати внесені пропозиції з удосконалення системи бюджетування [10].

Отже, впровадження системи бюджетування, використання та вдосконалення управлінської звітності на підприємстві роздрібної торгівлі на основі запропонованих шляхів дозволить підвищити рівень ефективності управління витратами та покращувати фінансові результати.

Висновки за розділом 3

Отже, чітко розроблена та обґрунтована система організації обліку витрат є важливою частиною в системі управління підприємством. Кожна система потребує постійного аналізу та вдосконалення. Тому, за проведенням

дослідженням пропонуємо виділити такі напрями та шляхи удосконалення обліку витрат на підприємстві ПрАТ «Дитячий світ Київ»:

- модернізація первинного обліку шляхом спрощення форм первинних документів;
- систематизація плану основних рахунків обліку витрат, деталізація та поглиблення класифікації даного об'єкту;
- визначення та перевірка оптимального співвідношення автоматизованих та неавтоматизованих бухгалтерських робіт;
- виділення списку центрів відповідальності для покращення управлінського обліку витрат підприємства;
- складення графіку внутрішнього документообігу обліку витрат для підвищення ефективності роботи з документами;
- удосконалення та розроблення управлінських звітів;
- впровадження системи бюджетування та за можливістю її автоматизація.

Застосування запропонованих напрямів та шляхів удосконалення обліку дозволить оперативно надавати достовірну інформацію управлінському персоналу щодо рівня витрат діяльності як окремих центрів відповідальності та і підприємства в цілому. В подальшому налагоджена система управління витратами сприятиме збільшенню ефективності діяльності підприємства в цілому, покращенню фінансових результатів, становленню стабільності підприємства в конкурентному ринковому середовищі.

ВИСНОВКИ

За результатами проведеного дослідження щодо обліку витрат у системі управління підприємством можна зробити наступні висновки:

1. Витрати відіграють важливу роль в діяльності компанії, адже є складовою фінансового результату підприємства. Облік витрат є основою системи управління підприємством та становить інформаційну базу для функціонування та прийняття ефективних управлінських рішень. Поняття «витрати» має багато тлумачень та означає економічну категорію, яка призначена для оцінки кількості ресурсів, що були затрачені для певних цілей у процесі діяльності підприємства. Поряд з ним часто з'являється поняття «затрати», яке недоцільно вважати синонімом «витратам».

Для цілей фінансового обліку, управління та складання фінансової звітності, витрати можна групувати за різними ознаками. Серед них, найчастіше використовують класифікації: за функціональним призначенням, за елементами, за відношенням на вартість продукції, за видами витрат. На нашу думку, для підприємства торгівлі доцільно поділяти витрати за центрами відповідальності, за реагуванням на зміну обсягу продажів та виділити ознаку «за видом торгівлі».

2. Проаналізувавши нормативно-правову базу та спеціальну літературу щодо обліку витрат, визначено, що тема є актуальною та широко досліджувана серед українських та іноземних вчених. Головним нормативним документом з питань обліку витрат є П(С)БО 16 «Витрати», де визначено тлумачення, склад, порядок визнання та відображення інформації у звітності. Інші положення розкривають певний вид витрат, який виникає у процесі діяльності. На противагу, серед міжнародних стандартів звітності не існує єдиного документа, що висвітлює усю інформацію про облік та оцінку витрат. Окремі положення визначенні Концептуальною основою фінансової звітності та окремими стандартами. Здійснивши порівняння, національні стандарти не суперечать міжнародним.

3. ПрАТ «Дитячий світ Київ» провадить діяльність з реалізації дитячих товарів у роздріб, оптовим покупцям, а також за допомогою Інтернет-магазину. Дане підприємство є прибутковим та рентабельним, хоча і дані показники знизилися в середньому на 20% у 2018 порівняно з 2017 р., у зв'язку із зниженням обсягів продажу та відповідно доходу від такого продажу.

Усі господарські операції щодо понесення витрат підтверджуються оформленими первинними документами, на основі яких складаються реєстри синтетичного та аналітичного обліку такі як картки рахунків та оборотно-сальдові відомості по рахунках витрат. У кінці місяця витрати переносяться у Журнал-ордер № 5, а далі в Головну книгу. На підставі даних останнього документа формується фінансова звітність. Після відображення витрат у документах, витрати групуються за економічними елементами, з подальшим їх перегрупуванням за функціональним призначенням. До складу витрат підприємства відносяться: собівартість реалізованих товарів, адміністративні витрати, витрати на збут, інші операційні витрати та податок на прибуток.

4. Організація та ведення обліку витрат на підприємстві здійснюється відповідно до вимог чинного законодавства України і покладається на бухгалтерію. Засади обліку витрат зазначені в обліковій політиці підприємства. Для ведення обліку компанія використовує програму 1-С. Товариство використовує 9 клас рахунків, з якого основними рахунками є 902 «Собівартість реалізованих товарів», 92 «Адміністративні витрати», 93 «Витрати на збут» та 949 «Інші витрати операційної діяльності». На підприємстві розроблено та використовується ряд первинних документів, які є підставами для відображення тих чи інших витрат. Головним реєстром обліку рахунків є Оборотно-сальдова відомість.

5. Головною метою ведення фінансового обліку є складання фінансової звітності. Тому за допомогою даних бухгалтерського обліку, у кінці звітного періоду головний бухгалтер складає та подає повний комплект фінансової звітності, де витрати є одним з ключових об'єктів. У системі управління також складається ряд внутрішніх звітних документів, основними з яких є Звіт про

продажі, який відображає доходи та витрати реалізованих цінностей та Звіт про загальні витрати, який містить інформацію про витрати підприємства, але без деталізації. Звітна інформація має на меті допомагати керівництву у прийманні необхідних рішень.

6. У ході проведеного дослідження було виділено такі напрями та заходи удосконалення обліку витрат у ПрАТ «Дитячий світ Київ»: покращення первинного обліку, за рахунок спрощення первинних документів, зокрема форми 1-ТН товарно-транспортної накладної та додаванням до неї колонки об'єм товару, для скорочення надлишкових витрат; систематизація плану рахунків обліку витрат, на підставі додавання субрахунків 3 і 4 порядків (наприклад, 9361 «Технічне обслуговування основних засобів», 9363 «Витрати пов'язані з санітарно-гігієнічними нормами», 9496 «Витрати пов'язані з обслуговуванням акваріуму» та ін.), для поглиблення деталізації отриманої аналітичної інформації; збільшити обсяг інформації у примітках щодо витрат підприємства (додати розширені статті витрат та порівняння з попереднім звітним періодом) та представити це у зручній табличній формі.

7. Запропонованими заходами щодо удосконалення управлінського обліку витрат у ПрАТ «Дитячий світ Київ» стали: створення підрозділу управлінського обліку; виділення центрів відповідальності для більш оперативного реагування на зміни величин витрат; розроблення та подальше використання внутрішніх документів таких, як: Звіт про адміністративні витрати, Звіт про витрати на збут, Звіт про інші операційні витрати, Звіт складських витрат для розширення інформаційного забезпечення управлінського персоналу; складення графіка внутрішнього документообігу для підвищення ефективності роботи з документами; впровадження системи бюджетування та за можливістю її автоматизації.

Розроблені теоретико-методичні підходи до обліку витрат дозволять підвищити якість інформаційного забезпечення управління підприємствами торгівлі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Адамовська В.С. Удосконалення управлінського обліку витрат операційної діяльності як один з напрямів бізнес-адміністрування / В.С. Адамовська, Н.В. Брітан // Агросвіт. – 2015. – № 8. – С. 58-61. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/agrosvit_2015_8_13
2. Атамас П.Й. Управлінський облік: навч. посібн. / П.Й. Атамас. – Д. – К.: Центр учбов. літ-ри, 2006. – 440 с.
3. Бондар М.І. Звітність підприємства: навч. посіб. / М.І. Бондар. – К.: ЦУЛ, 2015. – 570 с.
4. Бутинець Ф.Ф. Теорія бухгалтерського обліку: [підручник для студ. вузів спец. 7.050106 «Облік і аудит»] / Ф.Ф. Бутинець. – Житомир: ЖІТІ, 2000. – 640 с.
5. Бухгалтерський словник / за ред. проф. Ф.Ф. Бутиця. – Житомир: ПП «Рута», 2001. – 224 с.
6. Гамзаєва Е.М. Формування доходів і витрат у податковому і бухгалтерському обліку / Е.М. Гамзаєва // Управління розвитком. – 2014. – № 5. – С. 76-78. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Uproz_2014
7. Гачик К.І. Сучасні методи управління витратами та зарубіжний досвід їх використання / К.І. Гачик // Матеріали міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції «Вісімнадцяті економіко-правові дискусії 30-05-2017» / Секція 1. Економіка, організація і управління підприємствами, галузями, комплексами/ 2017. URL: <http://www.spilnota.net.ua/ua/article/id-1861/>
8. Голов С.Ф. Управлінський облік: Підручник. – К.: Лібра, 2003. – 704 с.
9. Гордополов В.Ю. Облік і внутрішній контроль в системі управління витратами підприємств торгівлі / В.Ю. Гордополов // Науковий вісник Ужгородського університету: Серія: Економіка - Ужгород: ПП «Повч Р.М.», 2010. – Спец.вип. 29. Ч.1: Удосконалення обліку, аналізу, аудиту і звітності в сучасних умовах глобалізаційних процесів у світовій економіці. – С. 157–161.

10. Гордополов В.Ю. Облік і контроль витрат операційної діяльності підприємств торгівлі: Автореферат к. екон. наук, спец.: 08.00.09 - бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності) / Гордополов В.Ю. – К.: КНТЕУ, 2009. – 21 с. URL: https://www.google.com.ua/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=2&ved=2ahUKEwjs_u_R7cHlAhUQyKYKHSx7BqwQFjABegQIAxAC&url=http%3A%2F%2Fwww.irbis-nbuv.gov.ua%2Fcgi-bin%2Firis_nbuv%2Fcgii_rbis_64.exe%3FC21COM%3D2%26I21DBN%3DARD%26P21DBN%3DARD%26Z21ID%3D%26Image_file_name%3DDOC%2F2009%2F09gvydtp.zip%26IMAGE_FILE_DOWNLOAD%3D1&usg=AOvVaw05XifgVV27FENgqWHL3pX8

11. Господарський кодекс України: Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, № 18, № 19-20, № 21-22, ст.144. Редакція від 21.10.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>

12. Грабова І.М. Класифікація витрат підприємства / І.М. Грабова // Матеріали III Всеукраїнської заочної наукової конференції «Актуальні питання сучасної економіки» / Уман. нац. ун-т садівництва, Ф-т економіки і підприємництва; [ред. кол.: А.Ф. Головчук (відп. ред.) та ін.]. – Умань: Сочінський, 2011. – Ч. 3. – С. 134 – 135.

13. Грещак М.Г. Управління витратами: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц./ М.Г. Грещак, О. С. Коцюба — К.: КНЕУ, 2002. — 131 с. URL: <http://ecolib.com.ua/book.php?book=21>

14. Грещак М.Г. Управління витратами: навчально-методичний посібник / М.Г. Грещак, О.С. Коцюба. – К.: КНЕУ, 2006. – 131 с.

15. Давидович І.Є. Управління витратами: навч. посіб. / І.Є. Давидович. – К.: ЦУЛ, 2008. – 320 с. URL: [http://library.tneu.edu.ua/images/stories/praci_vukladachiv/%D0%A4%D0%B0%D0%BA%D1%83%D0%BB%D1%8C%D1%82%D0%B5%D1%82%20%D0%9E%D0%90/%D0%9A%D0%9E%D0%92%D0%A1/%D0%94%D0%B0%D0%B2%D0%B8%D0%B4%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%87%20%D0%86/book/%D1%83%](http://library.tneu.edu.ua/images/stories/praci_vukladachiv/%D0%A4%D0%B0%D0%BA%D1%83%D0%BB%D1%8C%D1%82%D0%B5%D1%82%20%D0%9E%D0%90/%D0%9A%D0%9E%D0%92%D0%A1/%D0%94%D0%B0%D0%B2%D0%B8%D0%B4%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%87%20%D0%86/book/%D1%83%20%D0%94%D0%B0%D0%B2%D0%B8%D0%B4%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%87%20%D0%86)

D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BB%D1%96%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%B2%D0%B8%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B0%D0%BC%D0%B8%20316.pdf

16. Дерій В.А. Економічні показники витрат підприємства та собівартості продукції в обліку, статистиці й аналізі / В.А. Дерій, С.Ю. Попіна // Облік і фінанси. – 2015. – № 2. – С. 15-21.

17. Дерій В.А. Теоретико-методологічні засади обліку і контролю витрат та доходів підприємств: дис. на здобуття наук. ступеня д-ра екон. наук : спец. 08.00.09 - бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності) / Василь Антонович Дерій. – Тернопіль : ТНЕУ, 2012. – 471 с.

18. Дерій В.А. Витрати і доходи підприємств у системі обліку та контролю: моногр. / В.А. Дерій. – Тернопіль : Економічна думка, 2009. – 272 с.

19. Дідоренко Т.В. Сутність витрат як об'єкта бухгалтерського обліку / Т.В. Дідоренко // URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2015/1/18.pdf>

20. Довжик О.О. Управлінський облік на сільськогосподарських підприємствах: особливості побудови / О.О. Довжик, С.А. Гаркуша // Вісник Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва. Сер. : Економічні науки. – 2014. – № 4. – С. 124-135. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vkhnu_ekon_2014_4_18

21. Єрмолаєва М. Сутність витрат згідно міжнародних та національних стандартів обліку і звітності / Єрмолаєва Марина, Скакун Владислава // Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Формування механізму зміцнення конкурентних позицій національних економічних систем у глобальному, регіональному та локальному вимірах», 22-24 вересня 2016 року — Т. : Крок, 2016 — С. 129-132.

22. Задорожний З.В. Внутрішньогосподарський облік у будівництві: моногр. / З.В. Задорожний – Тернопіль: Екон. Думка, – 2006. – 336 с.

23. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і

організацій: Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 № 291, в редакції від 05.01.2018 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>

24. Карпенко О.В. Управлінський облік: навч. посіб. / О.В. Карпенко, Д.В. Карпенко. — К. : Центр учбової літератури, 2012. — 296 с.

25. Коба О.В. Витрати підприємства та їх класифікація для потреб управління й економічного аналізу / О.В. Коба, Ю.Ю. Миронова // Причорноморські економічні студії. — 2016. — Вип. 4. — С. 99-103. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bses_2016_4_23

26. Колісник Г.М. Економічна сутність витрат і управління ними / Г.М. Колісник // Науковий вісник ЛНТУ України. — 2009. — № 19. — С. 252–258. URL: <https://cyberleninka.ru/article/v/ekonomichna-sutnist-vitrat-i-upravlinnya-nimi>

27. Конституція України. Постанова ВР від 28.06.1996 № 254к/96-ВР URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.

28. Концептуальна основа фінансової звітності. Прийняття від 01.09.2010 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_009

29. Корольова О.І. Облік витрат виробництва: проблеми та перспективи розвитку / О.І. Корольова // Економіка та управління на транспорті. — 2015. — Вип. 1. — С. 79–90. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/eut_2015_1_12

30. Крушельницька О.В. Управління витратами: навч. посіб. для студентів економічних спеціальностей / О.В. Крушельницька. — Ж.: ЖДТУ, 2005. — 196 с.

31. Лень В.С. Організація бухгалтерського обліку: [навчальний посібник] / за ред. В.С. Леня. — К. : Центр навчальної літератури, 2006. — 696 с.

32. Лойко В.В. Система управління витратами промислового підприємства / В.В. Лойко, Б.О. Журавський // International scientific journal. - 2016. — № 1(2). — С. 59-62. URL: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/opac/search.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/mnj%5F2016%5F1%282%29%5F%5F19%2Epdf.

33. Мельник Л.Г. Економіка підприємства: навч. посіб. / Л.Г. Мельник, О.І. Корінцева. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2004. – 412 с.
34. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 1 (МСБО 1). Подання фінансової звітності. Редакція від 01.01.2012 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_013
35. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 11 (МСБО 11). Будівельні контракти. Редакція від 01.01.2012. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_017
36. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 16 (МСБО 16). Основні засоби. Редакція від 01.01.2012. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_014
37. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 18 (МСБО 18). Дохід. Редакція від 01.01.2012. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_025
38. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 19 (МСБО 19). Виплати працівникам. Редакція від 01.01.2012. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_011
39. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 2 (МСБО 2). Запаси. Редакція від 01.01.2012. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_021
40. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 23 (МСБО 23). Витрати на позики. Редакція від 01.01.2012. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_042
41. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 38 (МСБО 38). Нематеріальні активи. Редакція від 01.01.2012. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_050
42. Мілаш І.В. Стратегічне управління витратами підприємств роздрібною торгівлі : монографія / І.В. Мілаш, А.В. Красноусов. – Х. : ХДУХТ, 2015. –. 286 с.
43. Мілаш І.В. Управління витратами підприємств роздрібною торгівлі за центрами відповідальності / І.В. Мілаш, Н.М. Гаркуша // Проблеми економіки. – 2011. – № 4. – С. 113–117. URL:

http://www.problecon.com/export_pdf/problems-of-economy-2011-4_0-pages-113_117.pdf

44. Мних Є.В. Економічний аналіз діяльності підприємства. –К.: Київ. нац. торг. – екон. уніве-т, 2008. –514 с.

45. Мних Є.В. Економічний аналіз: Підручник. / Є.В. Мних – К.: Центр навчальної літератури, 2003. – 412 с.

46. Мороз О.Ф. Удосконалення системи управління операційними витратами підприємства / О.Ф. Мороз, К.Є. Орлова // Формування ефективної моделі розвитку підприємства в умовах ринкової економіки: тези V Міжнародної науково-практ.конференції (2-3 листопада 2017 р.) . – Житомир, 2017. – С. 183-185с. URL: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/12/183.pdf>

47. Нападовська Л.В. Управлінський облік: підр. для студ. вищ. навч. закл. / Л.В. Нападовська. – К. : Книга, 2004. – 544 с.

48. Нашкерська Г.В. Бухгалтерський облік: [навч. посібник] / Г.В. Нашкерська. – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – 464 с

49. Непочатенко О.О. Фінанси підприємств: підруч. / О.О. Непочатенко, Н.Ю.Мельничук – К.: «Центр учбової літератури», 2013. – 504 с.

URL:http://dl.khadi.kharkov.ua/pluginfile.php/41010/mod_resource/content/1/%D0%9D%D0%B5%D0%BF%D0%BE%D1%87%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE%20%D0%9E.%D0%9E.%20%D0%A4%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D1%81%D0%B8%20%D0%BF%D0%B4%D0%BF%D1%80%D0%B8%D0%BC%D1%81%D1%82%D0%B2%20%282013%29.pdf

50. Ніконович М.О. Інформаційне забезпечення аудиту витрат виробництва / М.О. Ніконович // Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія Економічна. – 2014. – № 1096, вип. 87. – С. 125-130. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKhE_2014_1096_87_21

51. Офіційний сайт баз даних емітентів цінних паперів Smida. URL: <https://smida.gov.ua/db/participant/21504897>

52. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
53. Офіційний сайт Дитячий світ Київ. URL: <http://www.ds.com.ua/>
54. Податковий кодекс України. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2011, № 13-14, № 15-16, № 17, ст.112. Редакція від 20.10.2019 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
55. Подмешальська Ю.В. Облік та аудит адміністративних витрат [Електронний ресурс] / Ю.В. Подмешальська, Л.К. Феофанов, Г.Ю. Осетрова // Агросвіт. – 2018. – № 23. – С. 38-44.
56. Подмешальська Ю.В. Облік витрат на збут / Ю.В. Подмешальська, В.А. Степаненко // Інвестиції: практика та досвід. – Київ, 2018. – № 24. – С. 31-35.
57. Попов О. Управління витратами // Економічна енциклопедія: У 3-х томах. Т. 3. – К.: Видавничий центр «Академія», 2002. – 952 с.
58. Портна О.В. Аналіз господарської діяльності: навч. посіб. / О.В. Портна, Н.М. Єршова. –К. : Патерик, 2015. –312 с.
59. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: Закон України від 21.12.2017 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19>
60. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
61. Про затвердження Методичних рекомендацій з планування, обліку і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) сільськогосподарських підприємств: Наказ Міністерства аграрної політики України № 132 від 18.05.2001, в редакції від 31.10.2005. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0132555-01>
62. Про затвердження Методичних рекомендацій з формування складу витрат та порядку їх планування в торговельній діяльності: Наказ Міністерства економіки з питань європейської інтеграції України № 145 від 22.05. 2002, в редакції від 02.03.2010. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0145569-02>

63. Про затвердження Методичних рекомендацій з формування собівартості продукції (робіт, послуг) у промисловості: Наказ Міністерства промислової політики України від 09.07.07 р. № 373 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0373581-07>

64. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо облікової політики підприємства: Наказ Міністерства фінансів України № 635 від 27.06.2013. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0635201-13?lang=ru>

65. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 № 73, в редакції від 03.08.2018 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>

66. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 2 «Консолідована фінансова звітність»: Наказ Міністерства фінансів України від 27.06.2013 № 628, в редакції від 03.08.2018 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1223-13>

67. Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку та Інструкції про його застосування: Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 № 291, в редакції від 18.03.2014 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0892-99>

68. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 15 «Дохід»: Наказ Міністерства фінансів України № 290 від 29.11.99, в редакції від 09.08.2013. URL: <https://zakon.help/law/290/>

69. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»: Наказ Міністерства фінансів України № 318 від 31.12.99, в редакції від 09.08.2013 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>

70. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 17 «Податок на прибуток»: Наказ Міністерства фінансів України від 28 грудня 2000 року № 353 URL: <https://zakon.help/law/353/>

71. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 18 «Будівельні контракти»: Наказ Міністерства фінансів України № 205 від

28.01.01, в редакції від 10.01.2010. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0433-01>

72. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 30 «Біологічні активи»: Наказ Міністерства фінансів України № 790 від 18.11.2005, в редакції від 10.01.2012. URL: <https://zakon.help/law/790/>

73. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 31 «Фінансові витрати»: Наказ Міністерства фінансів України № 415 від 28.04.2006, в редакції від 23.09.2019. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0610-06>

74. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 33 «Витрати на розвідку запасів корисних копалин»: Наказ Міністерства фінансів України № 1090 від 26.08.2008, в редакції від 10.01.2012. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0844-08>

75. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби»: Наказ Міністерства фінансів України № 92 від 27.04.2000, в редакції від 05.01.2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00>

76. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 9 «Запаси»: Наказ Міністерства фінансів України № 246 від 20.10.99, в редакції від 01.01.2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99>

77. Про затвердження Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку: Наказ Міністерства фінансів України № 88 від 24.05.1995 р., в редакції від 03.08.2018 р. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95>

78. Про затвердження Порядку подання фінансової звітності: Постанова КМ України від 28.02.00 № 419 URL:
<http://sfs.gov.ua/zakonodavstvo/podatkove-zakonodavstvo/postanovi-kabinetu-ministr/53839.html>

79. Про затвердження Правил перевезень вантажів автомобільним транспортом в Україні: Наказ Міністерства транспорту України № 363

від 14.10.97 р., в редакції від 12.07.2019. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0128-98>

80. Про затвердження типових форм первинного обліку: Наказ Міністерства статистики України №352 від 29.12.95. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0352202-95>

81. Пушкар М.С. Фінансовий облік: підруч. / М.С. Пушкар. – Тернопіль: Карт-бланш, 2002. – 628 с.

82. Пушкар М.С. Теорія і практика формування облікової політики: монографія / М.С. Пушкар, М.Т. Щирба. – Тернопіль: Карт-бланш, 2010.– 260 с. URL:
<http://dspace.tneu.edu.ua/jspui/bitstream/316497/654/1/%D1%82%D0%B5%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F%20%D1%96%20%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0%20%D1%84%D0%BE%D1%80%D0%BC%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D1%96%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D1%97%20%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B8.pdf>

83. Радіонова Н.Й. Класифікація витрат підприємства як інструмент управління / Н.Й. Радіонова // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2018. – № 64. – С. 74-80.

84. Скрипник М.І. Затрати і витрати: проблема трактування понять / М.І. Скрипник // Міжнародний збірник наукових праць. – 2009. – Випуск 1(13). – С. 236–240. URL: <http://pbo.ztu.edu.ua/article/viewFile/62838/58857.pdf>

85. Скрипник Н.В. Концептуальні засади методики обліку витрат обігу на підприємствах торгівлі / Н.В. Скрипник // Економіка та суспільство. – Мукачево, – 2016. – Вип. 3. – С. 549-554.

86. Сопко В.В. Бухгалтерський облік: навч. посіб. / В.В. Сопко. – 3-тєвид., перероб. і доп. – К. : КНЕУ, 2000. – 578 с.

87. Сопко В.В. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: [навч. посіб.] / В.В. Сопко. – К.: КНЕУ, 2006. – 526 с.

88. Спіцина В.В. Механізми управління витратами сільськогосподарських підприємств в умовах економічної невизначеності / В.В. Спіцина, Н. М. Сіренко // Молодий вчений. – 2017. – № 1. – С. 705-709
URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2017/1/169.pdf>

89. Тарасюк Г.М. Планування діяльності підприємства: навчальний посібник / Г.М. Тарасюк, Л.І. Шваб. – К. : Каравела, 2003. – 432 с.

90. Ткаченко А.М. Основні підходи до класифікації виробничих витрат підприємства / А.М. Ткаченко // Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії. – 2010. – Вип. 41. – С. 234-241. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpgvzdia_2010_41_23

91. Турило А.М. Управління витратами підприємства: навч. посібник / А.М. Турило, Ю.Б. Кравчук, А.А. Турило. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 120 с.

92. Фандель Г. Теорія виробництва і витрат / пер. з нім. під керівництвом і наук. ред. М.Г. Грещака. – К.: Таксон, 2000. – 520 с.

93. Цал-Цалко Ю.С. Витрати підприємства: навч. посібн. / Ю. С. Цал-Цалко. – К.: Вид-во ЦУЛ, 2002. – 656 с.

94. Цивільний кодекс України: Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, №№ 40-44, ст.356. Редакція від 21.10.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

95. Чорна М.В. Управління витратами: навч. посібник/ М.В. Чорна, П.В. Смірнова, Р.М. Бугріменко. – Харків: ФОРТ, 2017. – 166 с. URL: http://elib.hduht.edu.ua/bitstream/123456789/1874/1/129_%D0%9D%D0%B0%D0%B2%D1%87%20%D0%9F%D0%BE%D1%81%20%D0%A3%D0%92%20%D0%BF%D0%B5%D1%87%D0%B0%D1%82%D1%8C.pdf

96. Щодо особливостей відображення в бухгалтерському обліку витрат: Лист Міністерства фінансів України від 22.04.2016 № 31-11410-06-5/11705
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1705201-16>

97. Ясінська А.І. Сутність управління витратами на вітчизняних підприємствах. / А.І. Ясінська // Логістика: [зб. наук. пр.] / Вісник / Національний університет «Львівська політехніка»; № 594. – С. 357-360.

98. Steven Bragg Bookkeeping. URL: <https://www.accountingtools.com/articles/2017/5/6/expenditure>

99. Друри К. Управленческий и производственный учет: [учебник] / К. Друри ; пер. с англ. – М. : ЮНИТИ–ДАНА, 2002. – 1017 с

100. Енпюни Р. Учет: ситуации и образцы / Р. Ентони, Дж. Рис. – М. : Финансы и статистика, 1993. – 560 с.

101. Івашкевич В.Б. Организация управленческого учета по центрам ответственности и местам формирования затрат / В.Б. Івашкевич // Бухгалтерский учет. – 2013. –№ 5. – С. 15-18

102. Карпова Т.П. Управленческий учет. – М.: Аудит-ЮНИТИ, 1998. – 350 с.

103. Палий В.Ф. Управленческий учет издержек и доходов (с элементами финансового учета) / В.Ф. Палий. – М. : ИНФРА-М, 2006. – 279 с.

104. Савчук В.П. Финансовый менеджмент предприятий: прикладные вопросы с анализом деловых ситуаций / В.П. Савчук. – К.: Максимум, 2004. – 600 с.

ДОДАТКИ

Додаток А

Пояснювальна записка

Таблиця А.1

**Регіональна структура обороту роздрібної торгівлі з 2015 по січень–серпень
2019 року¹**

	Україна	м. Київ	Частка, %
Оборот роздрібної торгівлі, млн.грн			
у січні–серпні 2019р.	691377,3	134228,9	19,4
2018	930629,2	177101,4	19,0
2017	816553,5	158236,3	19,4
2016	1159272	184122,6	15,9
2015	1018778	158523,3	15,6
Індекс фізичного обсягу обороту роздрібної торгівлі (у порівнянних цінах), %			
січень–серпень 2019р. до січня–серпня 2018р.	109,9	114,5	
у 2018р. до 2017р	106,2	103,4	
у 2017р. до 2016р	108,8	108,9	
у 2016р. до 2015р	104	104,8	
у 2015р. до 2014р	79,3	85,4	

¹ Без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, м. Севастополя та частини тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях.

Джерело: [розроблено автором на основі [52]]

Рис. А.1. Обороти роздрібної торгівлі в Україні та Києві

Джерело: [власна авторська розробка]

Динаміка і структура витрат ПрАТ «Дитячий світ Київ» за 2014-2018 рр.

тис. грн.

Стаття	2014	2015	2016	2017	2018	Відх. 2017 до 2016		Відх. 2018 до 2017	
						Абс.	Відн., %	Абс.	Відн., %
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	27922	32732	32483	24680	15111	-7803	-24,02	-9569	-38,77
Адміністративні витрати	3615	3824	3600	3200	4132	-400	-11,11	932	29,13
Витрати на збут	23327	25795	26360	24159	25100	-2201	-8,35	941	3,90
Інші операційні витрати	0	0	1070	999	844	-71	-6,64	-155	-15,52
Витрати (дохід) з податку на прибуток	4128	4169	3079	2678	2750	-401	-13,02	72	2,69
Всього	58992	66520	66592	55716	47937	-10876	-16,33	-7779	-13,96

Джерело: [власна авторська розробка]

Рис. А. 1.1. Динаміка загальних витрат ПрАТ «Дитячий світ Київ» за 2014-2018 рр.

Джерело: [власна авторська розробка]

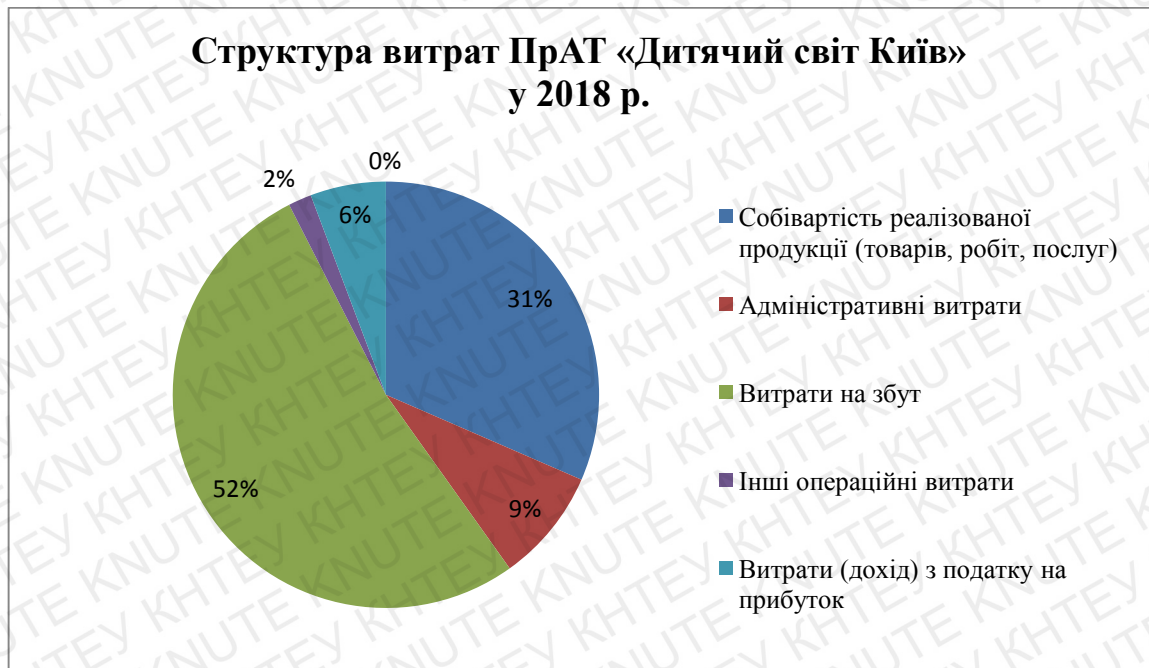

Рис. А. 1. 2. Структура витрат ПрАТ «Дитячий світ Київ» у 2018 р.

Джерело: [власна авторська розробка]

Таблиця А.1.2

**Динаміка і структура операційних витрат за економічними елементами
ПрАТ «Дитячий світ Київ» за 2014-2018 рр.**

тис. грн.

Стаття	2014	2015	2016	2017	2018	Абс.відх. за 2018	Відн.відх. за 2018, %
Матеріальні затрати	6255	7532	8536	7272	8671	1399	19,24
Витрати на оплату праці	7952	8546	9101	7666	8377	711	9,27
Відрахування на соціальні заходи	2877	3121	1990	1648	1807	159	9,65
Амортизація	2085	2160	2392	2327	2059	-268	-11,52
Інші операційні витрати	8068	8260	9011	9445	9162	-283	-3,00
Разом	27237	29619	31030	28358	30076	1718	6,06
Сума витрат ОД на 1 грн. реалізованого товару	0,65	0,62	0,60	0,72	1,10	0,38	53,05

Джерело: [власна авторська розробка]

Продовження додатку А.1

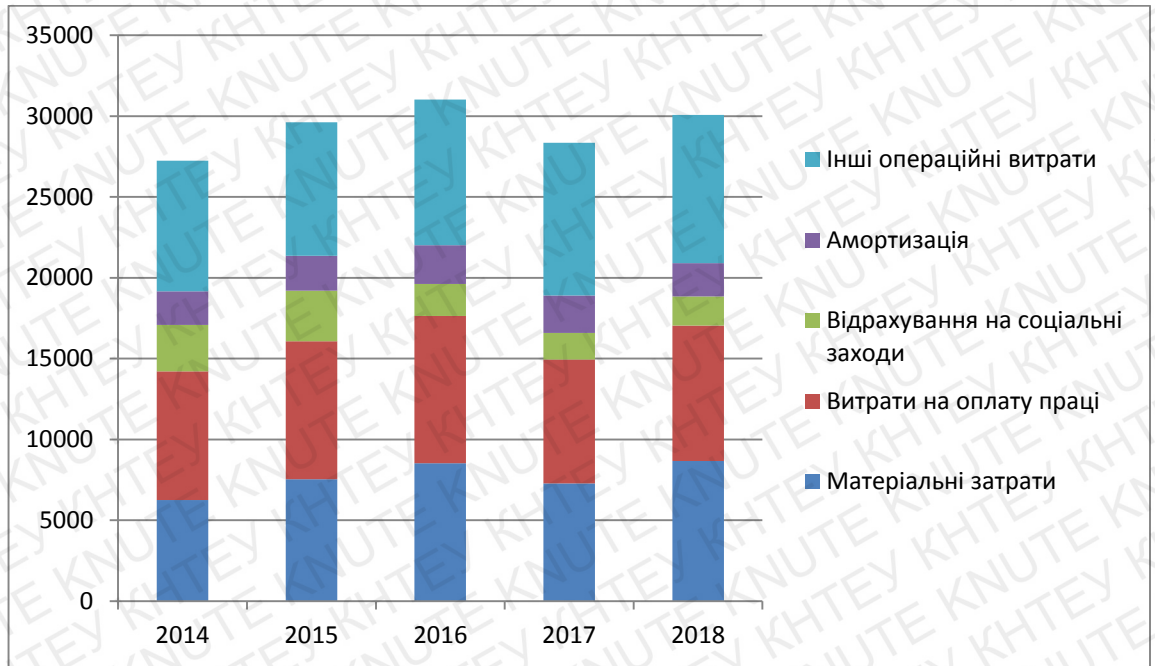

Рис. А.1.3. Динаміка і структура операційних витрат за економічними елементами ПрАТ «Дитячий світ Київ» за 2014-2018 рр.

Джерело: [власна авторська розробка]

Рис. А.1.4. Структура операційних витрат за економічними елементами ПрАТ «Дитячий світ Київ» у 2018 р.

Джерело: [власна авторська розробка]

Продовження додатку А.1

Проаналізувавши динаміку та структуру загальних витрат, найбільше витрат було понесено у 2016 р. (66 592 тис. грн.) і в наступних роках почали знижуватися. Собівартість реалізованих товарів становила 15 111 тис. грн. (або 31%) у 2018 р., що на 9 569 тис. грн. менше ніж у 2017 р. (44%). Зменшення витрат пов'язано зі зниженням обсягу продажів. Це зумовлено демографічною кризою, нестабільною ситуацією в країні, високими цінами та неплатоспроможністю населення. Найбільшу частку витрат у 2018 р. становили витрати на збут 52% (25 100 тис. грн.), тоді як у 2016 році вони були лише 39% (24 159 тис. грн.) від загального обсягу. Як бачимо, у грошовому виразі вони майже не змінилися.

Проаналізувавши склад витрат підприємства за елементами, що представлені у другому розділі «Звіту про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)» за останні 5 років, можемо зробити такі висновки:

1. Найбільшу частку в структурі витрат займають інші операційні витрати (у 2018 році – 30,46%).
2. Частка витрат на оплату праці у 2018 році збільшилась порівняно з попереднім періодом, що говорить про зменшення заохочення працівників.
3. Сума витрат операційної діяльності на 1 гривню реалізованого товару у 2018 році порівняно з 2017 роком збільшилася на 0,38 грн. або 53,05%. Причиною стало збільшення операційних витрат на 1718 тисяч гривень та зменшення чистого доходу від реалізації на 12103 тисяч гривень. Таке збільшення є негативним, тому що означає, що компанія збільшує витрати на реалізацію продукції і в той же час недотримує свої прибутки.

Отже, на основі отриманих результатів аналізу динаміки і складу витрат ПрАТ «Дитячий світ Київ», видно, що даний об'єкт є важливим у діяльності підприємства.

Підходи щодо тлумачення поняття «витрати»

№	Визначення	Джерело
1	2	3
1.	Витрати – зменшення економічних вигод у вигляді зменшення активів або збільшення зобов'язань, що призводить до зменшення власного капіталу (за винятком зменшення капіталу за рахунок його вилучення або розподілення власниками).	НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [65]
2.	Витрати – це зменшення економічних вигід протягом облікового періоду у вигляді вибуття чи амортизації активів або у вигляді виникнення зобов'язань, результатом чого є зменшення власного капіталу, за винятком зменшення, пов'язаного з виплатами учасникам.	Концептуальна основа фінансової звітності [28]
3.	Витрати – сума будь-яких витрат платника податку у грошовій, матеріальній або нематеріальній формах, здійснюваних для провадження господарської діяльності платника податку, в результаті яких відбувається зменшення економічних вигод у вигляді вибуття активів або збільшення зобов'язань, внаслідок чого відбувається зменшення власного капіталу (крім змін капіталу за рахунок його вилучення або розподілу власником).	Податковий кодекс України {Підпункт 14.1.27 виключено на підставі Закону № 71-VIII від 28.12.2014} [54]
4.	Затрати – використані у процесі виробництва різні речовини та сили природи на виготовлення нового продукту праці.	Сопко В.В. [86]
5.	Витрати – грошове вираження суми ресурсів, використаних з певною метою. Витрати – економічного показника роботи підприємства, що характеризує суму витрат, здійснених у процесі господарської діяльності.	Бутинець Ф. Ф. [5]
6.	Затрати – сукупність затрат на виробництво продукції та її реалізацію.	Нападовська Л. В. [47]
7.	Витрати – це сума спожитих на виробництво товарів, робіт і послуг факторів виробництва (ресурсів).	Пушкар М. С. [81]
8.	Витрати – це прямі і непрямі, фактичні та можливі виплати або упущена вигода, необхідні для того, щоб залучити й отримати ресурси в межах певного напрямку.	Мельник Л. Г., Корінцева О. І. [33]
9.	Витрати – відтік або інше використання активів і (або) виникнення кредиторської заборгованості в результаті відвантаження або виробництва товарів, надання послуг або здійснення інших операцій, які є основою діяльності господарюючого суб'єкта.	Івашкевич В. Б. [101]
10.	Витрати – зменшення активів або збільшення зобов'язань (пасивів), або поєднання того чи іншого у зв'язку з виробництвом і постачанням товарів у рамках діяльності підприємства.	Савчук В. П. [104]
11.	Витрати – грошова оцінка матеріальних і трудових ресурсів, що пов'язані з виробництвом та реалізацією продукції, надання послуг.	Крушельницька О. В. [30]
12.	Витрати – тільки конкретні витрати ресурсів, тобто зовнішні або явні витрати.	Задорожний З. Р. [22]
13.	Витрати – обсяг використаних ресурсів у грошовому вимірюванні для досягнення певних цілей.	Грещак М. Г., Коцюба О. С. [13]

Продовження додатку Б

1	2	3
14.	Витрати – вартісне вираження абсолютної величини застосовано-спожитих ресурсів, необхідних для здійснення виробничо-господарської діяльності підприємства і досягнення ним поставленої мети.	Турило А. М. , Кравчук Ю. Б. , Турило А. А. [91]
15.	An expenditure is a payment or the incurrance of a liability in exchange for goods or services. Витрати – плата або виникнення зобов'язання в обмін на товари або послуги. (Переклад автора)	Steven Bragg [98]
16.	Витрати – це представлена у грошовому виразі величина ресурсів, які використовуються з певною метою	Ентоні Р. і Піс Дж. [100]

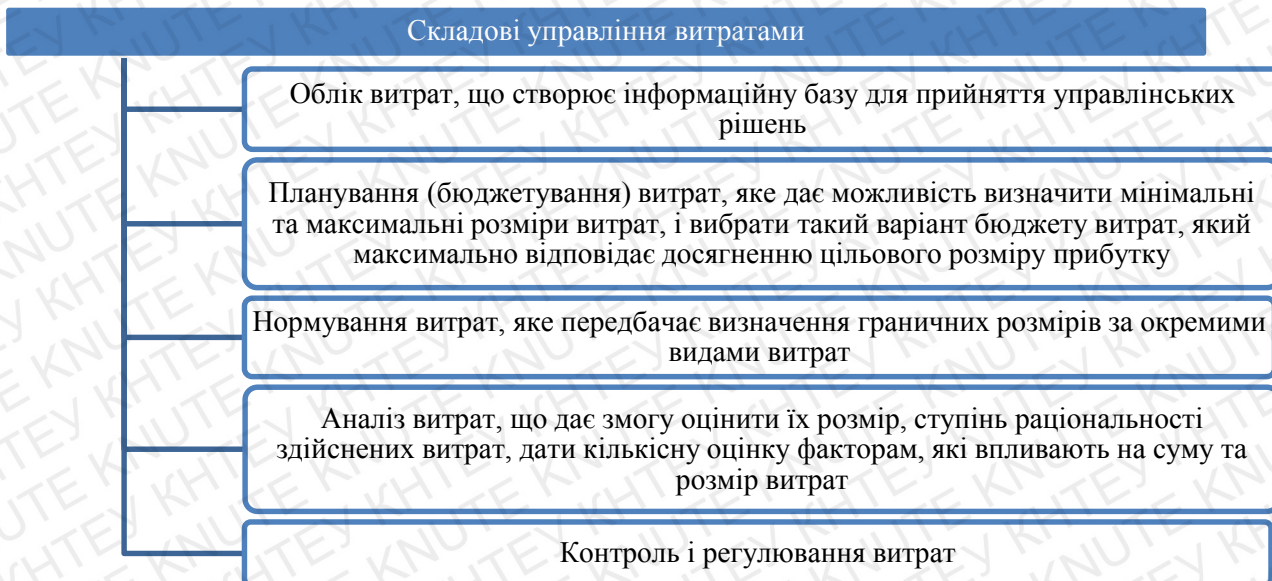
Джерело: [систематизовано автором на основі [5, 13, 22, 28, 30, 33, 47, 54, 65, 81, 86, 91, 98, 100, 101, 104]

Підходи щодо тлумачення поняття «управління витратами»

№	Визначення	Джерело
1.	Управління витратами – принципово нова система, яка дає змогу чітко відстежувати, аналізувати й контролювати витрати.	Голов С.Ф. [8]
2.	Управління витратами включає такі елементи: планування, нормування, облік, калькулювання, економічний аналіз, контроль, регулювання та прогнозування витрат.	Карпова Т.П. [102]
3.	Управління витратами – це розроблення і реалізація управлінських впливів, заснованих на використанні економічних законів щодо формування та регулювання витрат підприємства відповідно до його стратегічних і поточних цілей.	Попов О. [57]
4.	Управління витратами – це підсистема системи управління підприємством, яка дає можливість чітко відстежувати, аналізувати й контролювати витрати, охоплюючи практично всі сфери фінансово-господарської діяльності підприємства, оперативно отримувати інформацію, необхідну для здійснення заходів щодо підвищення ефективності виробництва.	Чорна М.В., Смірнова П.В., Бугріменко Р.М. [95]
5.	Управління витратами – це процес цілеспрямованого формування витрат щодо їх видів, місць та носіїв за постійного контролю рівня витрат і стимулювання їх зниження.	Спіцина В.В., Сіренко Н.М. [88]
6.	Управління витратами – це контроль за процесом формування, розподілу та використання витрат підприємства в результаті здійснення фінансово-господарської діяльності.	Непчатенко О.О., Мельничук Н. Ю. [49]
7.	Управління витратами на підприємстві – взаємопов'язаний комплекс робіт, які формують коригуючі впливи на процес здійснення витрат під час господарської діяльності підприємства, спрямовані на досягнення оптимального рівня витрат в усіх підсистемах підприємства за виконання в них будь-яких робіт.	Грещак М.Г. [14]
8.	Управління витратами – динамічний процес, який включає управлінські дії, мета яких полягає у досягненні високого економічного результату діяльності підприємства через виконання всіх функцій, які властиві управлінню будь-яким об'єктом.	Давидович І. Є. [15]
9.	Управління витратами – складний багатоаспектний та динамічний процес, що включає управлінські дії, метою яких є досягнення високого економічного результату діяльності підприємства; система принципів та методів розробки і реалізації управлінських рішень, заснованих на використанні об'єктивних економічних законів.	Крушельницька О. В. [30]
10.	Управління витратами – процес цілеспрямованого формування оптимального рівня витрат підприємства.	Турило А. М., Турило А. А. [91]
11.	Управління витратами – планомірне формування витрат на виробництво та збут продукції й контроль за їх рівнем.	Фандель Г. [92]
12.	Управління витратами – полягає у цілеспрямованому впливові на витрати для зміни їхнього складу, структури або поведінки у зв'язку зі зміною умов виробничо-господарської діяльності підприємства.	Ясінська А. І. [97]

Джерело: [систематизовано автором на основі [8, 14, 15, 30, 49, 57, 88, 91, 92, 95, 97, 102]

Рис. Складові системи управління витратами торговельного підприємства

Джерело: [9]

Характеристика методів управління витратами

Назва методу	Характеристика методу
Direct-costing	Метод обліку в системі контролінгу, заснований на визначенні реальної вартості продукції й послуг, незалежно від розрахункових умовно-постійних і накладних витрат. Система directcosting передбачає враховування собівартості продукції тільки в частині змінних витрат. Постійні витрати акумулюються на окремих рахунках та із заданою періодичністю списуються безпосередньо на фінансовий результат. У чому плюс системи direct-costing? Головний плюс — можливість управляти підприємством.
Standart-costing	Система нормативного обліку, що передбачає аналіз відхилень фактичних витрат від нормативних, що є важливою інформацією для управління. Система standart-costing, незважаючи на те, що вона вже більш, ніж півстоліття морально застаріла, досить часто використовується в практиці вітчизняного бізнесу, швидше за все внаслідок звички, аніж через певні плюси, пов'язані з нею. Хоча варто відзначити, що в деяких випадках standart-costing є ідеальною системою — наприклад, при наявності у вас двох або більше однотипних підприємств (однак лише за умови правильного вибору показників для стандартизації). На практиці елементи standartcosting можна зустріти не так вже й рідко. Її плюси насамперед у простоті.
Target costing	Основу концепції становить зміна погляду на взаємозалежність ціни, прибутку й собівартості. Тобто очікується, що нову продукцію вдасться реалізувати за ціною, що повністю покриє витрати й забезпечить прибуток, необхідний для подальшого розвитку бізнесу. Для традиційної продукції застосування такої формули можливе лише теоретично. Тому творці системи Target Costing змінили порядок дій у цьому вираженні, відповідно змінилися й пріоритети складових: Цільова собівартість = Цільова ціна — Цільовий прибуток.
ABC–Costing	Activity Based Costing — це «облік за видами діяльності» або «розрахунок витрат на основі бізнес-процесів». Даний метод передбачає зіставлення в планово-аналітичній, обліковій діяльності витрат та видів діяльності підприємства, які призводять до утворення даних витрат (у традиційних системах планування й обліку витрати калькулюються по джерелах їхнього виникнення). Тим самим забезпечується можливість оцінки ефективності витрат і виявлення: «виправданих» витрат, де позитивний ефект (ріст фінансових результатів) перевищує величину витрат; «невиправданих» витрат (збитків), де величина витрат перевищує позитивний ефект від їхнього здійснення. ABC-costing дає можливість розділити облік (і структурні підрозділи компанії) на більш важливі й менш значимі та виявити найбільш проблемні зони, які можуть стати (або уже стали) джерелами збитків.

Джерело: [32]

Підходи до визначення класифікаційних ознак витрат підприємства

№	Джерело	Класифікаційна ознака	Витрати
1	2	3	4
1.	Задорожний З.В. [22]	1. Спосіб зарахування до собівартості	<ul style="list-style-type: none"> • Прямі • Непрямі
		2. Відношення до обсягу виробництва	<ul style="list-style-type: none"> • Постійні • Змінні
		3. Відношення до господарського процесу	<ul style="list-style-type: none"> • Основні • Накладні
		4. Порядок віднесення на період генерування прибутку	<ul style="list-style-type: none"> • На продукт • На період
		5. За видами	<ul style="list-style-type: none"> • Елементи витрат • Статті калькуляції
		6. За можливістю контролю	<ul style="list-style-type: none"> • Контрольовані • Неконтрольовані
		7. За центрами витрат і відповідальності	<ul style="list-style-type: none"> • За окремими видами продукції, послугами • За структурними підрозділами • Відповідальними особами
		8. За функціями управління	<ul style="list-style-type: none"> • Виробничі • Комерційні • Адміністративні
2.	Сопко В.В. [87]	1. За економічними елементами	<ul style="list-style-type: none"> • Елементи затрат
		2. За місцем виникнення	<ul style="list-style-type: none"> • Центрами затрат (господарство, підприємство, виробництво, комерційно-структурний підрозділ, дільниця, бригада та ін.);
		3. За видами продукції	<ul style="list-style-type: none"> • Види виробів, робіт, послуг
		4. За відношенням до калькуляційного (календарного) періоду	<ul style="list-style-type: none"> • Поточного • До калькуляційного періоду • Після калькуляційного періоду
		5. За способом включення елементів затрат в об'єкт обліку й об'єкт калькуляції	<ul style="list-style-type: none"> • Прямі • Непрямі
		6. За відношенням до собівартості продукції	<ul style="list-style-type: none"> • Затрати, що включаються у собівартість продукції
		7. За елементами собівартості	<ul style="list-style-type: none"> • Статті затрат
		8. За сферою виникнення	<ul style="list-style-type: none"> • До виробничі • Виробничі • Невиробничі (позавиробничі)
		9. За ступенем охоплення планом (нормування)	<ul style="list-style-type: none"> • Планові • Позапланові
		10. За однорідністю складу (,).	<ul style="list-style-type: none"> • Однорідні • Неоднорідні – складні

Продовження додатку Е

1	2	3	4
3.	Ткаченко А.М. [90]	1. За центрами відповідальності (за місцем виникнення витрат) 2. За характером виробництва 3. За єдністю (однорідністю) витрат 4. За видами витрат 5. За способами перенесення вартості на продукцію 6. За ступенем впливу обсягу виробництва на рівень витрат 7. За календарними періодами 8. За доцільністю витрачання 9. За визначенням відношення до собівартості продукції	Зведені по: <ul style="list-style-type: none"> • Підприємству • Структурних підрозділах • Цехах • Дільницях • Центрах відповідальності <ul style="list-style-type: none"> • В основному • Допоміжному • Обслуговуючому виробництві <ul style="list-style-type: none"> • Одноелементні • Комплексні <ul style="list-style-type: none"> • За економічними елементами • За статтями калькуляції <ul style="list-style-type: none"> • Прямі • Непрямі <ul style="list-style-type: none"> • Змінні • Постійні <ul style="list-style-type: none"> • Поточні, • Довгострокові • Одноразові <ul style="list-style-type: none"> • Продуктивні • Непродуктивні <ul style="list-style-type: none"> • На продукцію, • Витрати періоду
4.	Мних Є.В. (для цілей управління) [45]	1. Визначення собівартості продукції (робіт, послуг) і розрахунку фінансових результатів 2. Для раціоналізації витрат та їх планування 3. Контролю і регулювання витрат за центрами відповідальності	<ul style="list-style-type: none"> • Вичерпані та невичерпані • На продукцію і витрати періоду • Прямі та непрямі • Основні та накладні <ul style="list-style-type: none"> • Релевантні та нерелевантні; • Дійсні та можливі • Маржинальні та середні • Постійні та змінні <ul style="list-style-type: none"> • Контрольовані та неконтрольовані
5.	Тарасюк Г.М (для цілей планування) [89]	1. За місцем виникнення витрат на підприємстві 2. За об'єктами господарської діяльності 3. За характером виробництва 4. За ступенем впливу обсягу виробництва на рівень витрат 5. За економічним змістом	<ul style="list-style-type: none"> • Витрати по цехах, дільницях, центрах відповідальності, структурних підрозділах та загалом по підприємству • Продукція, роботи, послуги • Основне виробництво • Допоміжне виробництво • Постійні • Змінні • За елементами витрат

Продовження додатку Е

1	2	3	4
		6. За цільовим призначенням	• За статтями калькуляції витрат
		7. За можливістю регулювання	• Регульовані, • Нерегульовані
		8. За видами діяльності	• Витрати виробничої, • невиробничої • Промислової • Непромислової діяльності
		9. За єдністю складу	• Одноелементні • Комплексні
		10. За терміном обчислення	• Капітальні • Поточні
		11. Відносно чинних норм	• Нормовані • Ненормовані

Джерело: [систематизовано автором на основі [22, 45, 87, 89, 90]]

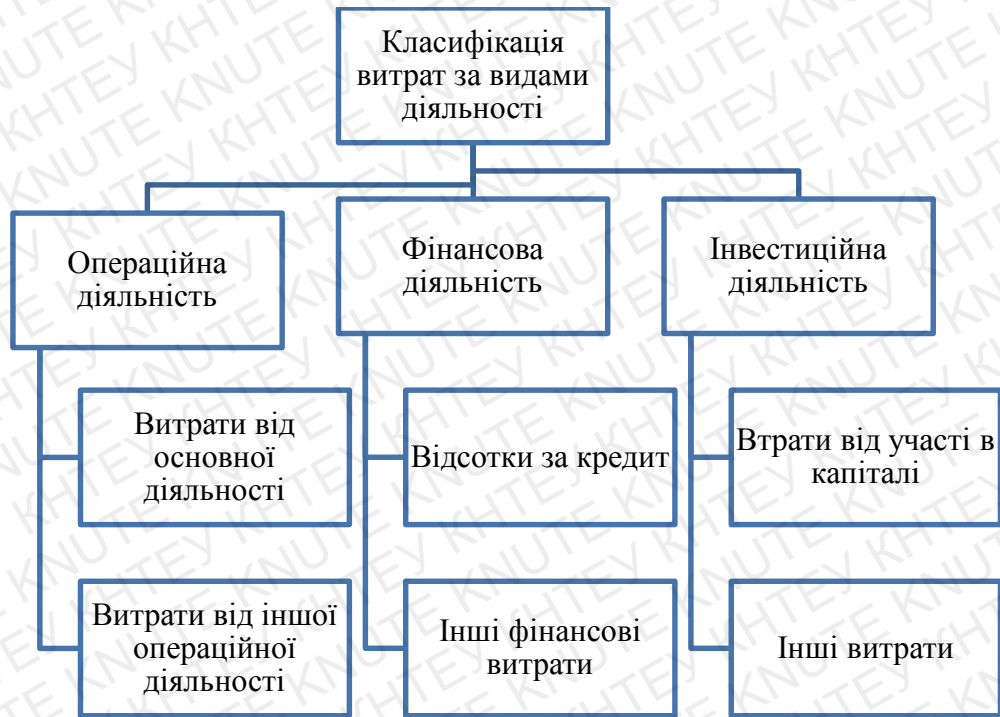

Рис. Класифікація витрат за видами діяльності

Джерело: [розроблено автором на основі [67]]

Система класифікаційних ознак та статей витрат підприємства торгівлі

№	Класифікаційна ознака	Статті витрат
1.	За видами діяльності	<ul style="list-style-type: none"> • Витрати операційної діяльності • Витрати фінансової діяльності • Витрати інвестиційної діяльності
2.	За статтями витрат	<ul style="list-style-type: none"> • За видами витрат (матеріали, з/п, есв, транспортно-заготівельні витрати, витрати на податки, обслуговування та утримання основних засобів тощо)
3.	За економічними елементами	<ul style="list-style-type: none"> • Матеріальні затрати • Витрати на оплату праці • Відрахування на соціальні виплати • Амортизація • Інші операційні витрати
4.	За віднесенням до первісної вартості	<ul style="list-style-type: none"> • Прямі • Непрямі
5.	За періодами	<ul style="list-style-type: none"> • Ретроспективний період • Поточний (Звітний) період • Перспективний період
6.	За центрами відповідальності	<ul style="list-style-type: none"> • За окремими видами товарів, структурними підрозділами, відповідальними особами
7.	За реагуванням на зміну обсягу продажів	<ul style="list-style-type: none"> • Умовно-постійні • Умовно-змінні
8.	За видом торгівлі	<ul style="list-style-type: none"> • Витрати оптової торгівлі • Витрати роздрібною торгівлі • Витрат Інтернет-торгівлі

Джерело: [власна авторська розробка]

Характеристика чинної нормативно-правової бази з обліку та управління витратами

№	Нормативний документ	Основні положення	При розкритті яких питань в роботі доцільно використовувати
1	2	3	4
1.	Конституція України [27]	Основний Закон України, забезпечення прав і свобод людини та гідних умов її життя.	Права, свободи та обов'язки громадян України.
2.	Господарський кодекс [11]	Визначає основні засади господарювання в Україні і регулює господарські відносини, що виникають у процесі організації та здійснення господарської діяльності між суб'єктами господарювання	Ведення господарської діяльності підприємства, визначення форми власності.
3.	Цивільний кодекс [94]	Регулює особисті немайнові та майнові відносини (цивільні відносини).	Виникнення цивільних прав та обов'язків, визначення юридичної особи.
4.	Податковий кодекс України [54]	Регулює відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів; вичерпний перелік податків та зборів та інше.	Податки є однією складовою витрат підприємства.
5.	Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [60]	Визначає правові засади регулювання, організації, ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні.	Визначення витрат, організація бухгалтерського обліку на підприємстві та складання фінансової звітності
6.	Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» [59]	Визначає правові засади аудиту фінансової звітності, провадження аудиторської діяльності в Україні.	Аналіз внутрішнього контролю та аудиторського звіту.
7.	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» [69]	Визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про витрати підприємства та її розкриття в фінансовій звітності.	Визначення, визнання, класифікація витрат, та розкриття інформації про них у фінансовій звітності.
8.	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» [76]	Визначає методологічні засади формування у бухгалтерському обліку інформації про запаси і розкриття її у фінансовій звітності.	Оцінка надходження та вибуття товарів. Розрахунок собівартості товарів.

Продовження додатку И

1	2	3	4
9.	Методичними рекомендаціями з планування, обліку і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) сільськогосподарських підприємств №132 [61]	Забезпечує єдність в складі і класифікації витрат, застосуванні методики їх планування та обліку на сільськогосподарських підприємствах.	Порівняння поняття витрат, їх групування.
10.	Методичними рекомендаціями з формування собівартості продукції (робіт, послуг) у промисловості № 373 [63]	Забезпечує єдність в складі і класифікації витрат, застосуванні методики їх планування та обліку на підприємствах промисловості.	Порівняння поняття витрат, їх групування.
11.	П(С)БО 7 «Основні засоби» [75]	Визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про основні засоби, інші необоротні матеріальні активи.	Витрати пов'язані з амортизацією основних засобів, та необоротних активів підприємства.
12.	П(С)БО 15 «Дохід» [68]	Визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про доходи підприємства та її розкриття у фінансовій звітності.	Визначення доходів та витрат, які були понесенні для отримання такого доходу.
13.	П(С)БО 18 «Будівельні контракти» [71]	Визначає методологічні засади формування підрядниками у бухгалтерському обліку інформації про доходи та витрати, пов'язані з виконанням будівельних контрактів, та її розкриття у фінансовій звітності.	Визнання витрат за будівельними контрактами.
14.	П(С)БО 30 «Біологічні активи» [72]	Визначає методологічні засади формування у бухгалтерському обліку інформації про біологічні активи.	При розгляді класифікації витрат.
15.	П(С)БО 31 «Фінансові витрати» [73]	Визначає методологічні засади формування у бухгалтерському обліку інформації про фінансові витрати та її розкриття у фінансовій звітності.	Визначення та капіталізація фінансових витрат, та розкриття інформації у фінансовій звітності.
16.	П(С)БО 33 «Витрати на розвідку запасів корисних копалин» [74]	Визначає засади бухгалтерського обліку витрат на розвідку, визначення обсягів і якості запасів корисних копалин та її розкриття у фінансовій звітності.	Визначення та класифікація витрат.
17.	План рахунків бухгалтерського обліку активів,	План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських	Класифікація витрат за елементами та витрат діяльності згідно плану

Продовження додатку И

1	2	3	4
	капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [67]	операцій підприємств і організацій.	рахунків, та кореспонденція рахунків витрат
18.	Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [23]	Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій	Пояснення призначень рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, дотримання нормативних правил.
19.	Наказ Міністерства статистики України від 29.12.95 № 352 «Про затвердження типових форм первинного обліку» [80]	Типові форми первинної облікової документації з обліку.	Аналіз форм первинних документів.
20.	НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [65]	Мета, склад і принципи підготовки фінансової звітності та вимоги до визнання і розкриття її елементів та вводяться нові форми фінансової звітності.	Поняття витрат, елементи та принципи фінансової звітності.
21.	НП(С)БО 2 «Консолідована фінансова звітність» [66]	Порядок складання консолідованої фінансової звітності та загальні вимоги до розкриття інформації.	Визначення необхідності складання консолідованої фінансової звітності.
22.	Концептуальна основа подання та складання фінансової звітності [28]	Містить виклад концепцій, на яких ґрунтується складання і подання фінансових звітів зовнішнім користувачам.	Визначення, визнання та класифікація витрат; ведення обліку та складання фінансової звітності.
23.	МСБО 1 «Подання фінансових звітів» [34]	Загальні вимоги щодо подання фінансової звітності, настанови щодо її структури та мінімальні вимоги щодо її змісту.	Складання та подання фінансової звітності та порівняння з П(С)БО.
24.	МСБО 2 «Запаси» [39]	Визначає підхід та рекомендації щодо обліку запасів.	Визначення собівартості та подальшого визнання витрат та порівняння з П(С)БО.
25.	МСБО 11 «Будівельні контракти» [35]	Підхід до обліку доходів та витрат, пов'язаних з будівельними контрактами.	Віднесення доходу від контракту і витрат за контрактом на звітні періоди та порівняння з П(С)БО.

Продовження додатку И

1	2	3	4
26.	МСБО 16 «Основні засоби» [36]	Визначає обліковий підхід до основних засобів.	Визнання активів, визначення їхньої балансової вартості та амортизаційних відрахувань та порівняння з П(С)БО.
27.	МСБО 18 «Дохід» [37]	Визначає обліковий підхід до доходу, який виникає в результаті певних типів операцій та подій.	Визначення доходів та витрат, які були понесенні для отримання такого доходу та порівняння з П(С)БО.
28.	МСБО 19 «Виплати працівникам» [38]	Визначає бухгалтерський облік та розкриття інформації про виплати працівникам.	Розгляд виплат працівникам, як складова витрат та порівняння з П(С)БО.
29.	МСБО 23 «Витрати на позики» [40]	Визначає обліковий підхід до витрат на позики.	Склад, визнання та облік витрат на позики та порівняння з П(С)БО.
30.	МСБО 38 «Нематеріальні активи» [41]	Визначає обліковий підхід до нематеріальних активів, які конкретно не розглядаються в іншому Стандарті.	Визнання нематеріальних активів, визначення їхньої балансової вартості та амортизаційних відрахувань та порівняння з П(С)БО.

Джерело: [систематизовано автором на основі [11, 27, 28, 34-41, 54, 59-61, 63, 65-69, 71-76, 86, 94]

Порівняльна характеристика обліку та оцінки витрат за П(С)БО та МСФЗ

№	Критерій	П(С)БО	МСФЗ
1	2	3	4
1	Нормативний документ	П(С)БО 16 та НП(С)БО 1	Загального документа немає
2	Категорії	Витрати	Витрати та збитки
3	Визначення	Витратами звітного періоду визнаються або зменшення активів, або збільшення зобов'язань, що призводить до зменшення власного капіталу підприємства (за винятком зменшення капіталу внаслідок його вилучення або розподілу власниками), за умови, що ці витрати можуть бути достовірно оцінені.	Витрати – це зменшення економічних вигід протягом облікового періоду у вигляді вибуття чи амортизації активів або у вигляді виникнення зобов'язань, результатом чого є зменшення власного капіталу, за винятком зменшення, пов'язаного з виплатами учасникам.
4	Класифікація	За функціональною ознакою, за елементами та за статтями.	Які виникають під час звичайної діяльності суб'єкта господарювання. Які можуть виникати не звичайної діяльності суб'єкта господарювання.
5	Визнання	Витрати відображаються в бухгалтерському обліку одночасно зі зменшенням активів або збільшенням зобов'язань. Витрати визнаються витратами певного періоду одночасно з визнанням доходу, для отримання якого вони здійснені.	Витрати визнаються у звіті про прибутки та збитки, коли виникає зменшення майбутніх економічних вигід, пов'язаних зі зменшенням активів або збільшенням зобов'язання, які можна достовірно виміряти. Витрати визнаються у звіті про прибутки та збитки на основі безпосереднього зв'язку між понесеними витратами та заробленим доходом від конкретних статей.
6	Склад	1. Собівартість реалізованих товарів (п. 10); 2. Собівартість реалізованої продукції (робіт, послуг) (п. 11–16); 3. Витрати, пов'язані з операційною діяльністю, які не входять до собівартості реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) та поділяються на адміністративні, збутові та інші операційні витрати (п. 17–20);	1. Витрати, що виникають під час звичайної діяльності суб'єкта господарювання (наприклад, собівартість реалізованої продукції, заробітна плата та амортизація). 2. Збитки відображають інші статті, які відповідають визначенню витрат і можуть виникати або не виникати в ході звичайної діяльності суб'єкта господарювання (наприклад,

Продовження додатку К

1	2	3	4
		<p>4. Фінансові витрати (п. 27); 5. Втрати від участі в капіталі (п. 28); 6. Інші витрати, які виникають під час діяльності (крім фінансових витрат), але не пов'язані безпосередньо з виробництвом та/або реалізацією продукції (товарів, робіт, послуг) (п. 29); 7. Суми податку на прибуток (п. 30).</p>	<p>збитки в результаті стихійних лих, таких як пожежа або повінь, а також ті, що виникають після вбуття непоточних активів).</p>
7	Собівартість запасів	Собівартість реалізованої продукції (робіт, послуг) складається з виробничої собівартості продукції (робіт, послуг), яка була реалізована протягом звітного періоду, нерозподілених постійних загальновиробничих витрат та наднормативних виробничих витрат.	Собівартість запасів повинна включати всі витрати на придбання, витрати на переробку та інші витрати, понесені під час доставки запасів до їх теперішнього місцезнаходження та приведення їх у теперішній стан.
8	Оцінка витрат	Відсутні правила оцінки витрат, але окремі особливості витрат на запаси викладені в П(С)БО 9 «Запаси».	Не наведено спеціальні правила оцінки витрат в окремому стандарті, але вони існують у відповідних стандартах, що регламентують облік окремих об'єктів.
9	Відображення витрат майбутніх періодів	Витрати, які здійснені в поточному періоді, але підлягають віднесенню на витрати майбутніх періодів.	Немає такого поняття. Тому при складанні звітності за МСФЗ необхідно провести перекваліфікацію таких витрат.

Джерело: [систематизовано автором на основі [27, 34-41, 65, 69, 76]

Огляд спеціальної літератури з питань обліку та управління витратами

№ пор.	Джерело	Використання в роботі для удосконалення обліку та управління
1	2	3
1.	Атамас П. Й. Управлінський облік [2]	Визначення поняття витрат, класифікація витрат, методи управління витратами, удосконалення управлінського обліку витрат.
2.	Бондар М. І. Звітність підприємства [3]	Визначення взаємозв'язку з рахунками бухгалтерського обліку витрат зі статтями фінансової і внутрішньогосподарської звітності.
3.	Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський словник [5]	Визначення поняття «витрати».
4.	Бутинець Ф.Ф. Теорія бухгалтерського обліку [4]	Визначення класифікації витрат, технологія відображення інформації про витрати на рахунках бухгалтерського обліку, документальне відображення такої інформації.
5.	Гамзаєва Е. М. [6]	Формування інформації про витрати в податковому та бухгалтерському обліку.
6.	Голов С. Ф. Управлінський облік [8]	Визначення системи організації управлінського обліку, визначення поняття «витрат», класифікація, калькулювання та бюджетування на підприємстві.
7.	Грещак М. Г. Управління витратами: навчально-методичний посібник [13]	Розгляд системи управління витратами, формування витрат за центрами відповідальності та місцями їх виникнення, шляхи оптимізації витрат.
8.	Давидович І. Є. Управління витратами [15]	Визначення «витрат», їх характеристика, класифікація, система управління витратами (планування, калькулювання, прогнозування).
9.	Дерій В. А. Витрати і доходи підприємств у системі обліку та контролю [18]	Визначення поняття «витрати», порівняння їх класифікацій, розгляд управлінського та фінансового обліку як складову загального менеджменту компанії.
10.	Дерій В. А. Теоретико-методологічні засади обліку і контролю витрат та доходів підприємств [17]	Визначення, класифікація витрат, структура плану рахунків, методи обліку витрат, аналіз форм обліку витрат, звітності та необхідності ведення чіткого контролю за витратами підприємства.
11.	Дідоренко Т.В. [19]	Визначення сутності витрат, основні завдання обліку витрат, класифікація витрат.
12.	Довжик О. О., Гаркуша С.А. [20]	Роль та вплив управління витратами на рівень прибутковості підприємства. Залежність ефективності управління витратами від покладеною в основу концепцію, яка б враховувала усі особливості сфери діяльності підприємства.
13.	Друри К. Управленческий и производственный учет [99]	Визначення різних аспектів управлінського обліку, калькулювання собівартості.
14.	Енпюни Р. Учет: ситуации и образцы [100]	Теоретичні аспекти бухгалтерського обліку. Визначення поняття «витрати».

Продовження додатку Л

1	2	3
15.	Задорожний З. Р. Внутрішньогосподарський облік: методологія та організація [22]	Визначення понять «витрати» та «затрати», їх розмежування, класифікація витрат підприємства. Формування системи внутрішньогосподарського обліку.
16.	Карпенко О. В. Управлінський облік [24]	Визначення сутності системи управлінського обліку, склад та класифікація витрат, методи обліку витрат та формування релевантної інформації про витрати для прийняття управлінських рішень.
17.	Коба О. В. [25]	Класифікація витрат підприємства, визначення різних критеріїв та ознак для класифікації відповідно до різних цілей.
18.	Корольова О. І. [29]	Класифікація витрат на виробництво, методи калькулювання витрат.
19.	Крушельницька О. В. Управління витратами [30]	Визначення поняття «управління витратами», системи управління витрати, необхідність їх запровадження на підприємстві та складові такої системи.
20.	Лень В.С. Організація бухгалтерського обліку [31]	Визначення основ організації обліку на підприємстві, визначення та класифікація витрат. Бухгалтерський облік витрат.
21.	Лойко В.В. [32]	Визначення управління витратами, системи управління витратами, характеристика методів управління витратами.
22.	Мельник Л. Г. Економіка підприємства [33]	Визначення поняття «витрати», методології оцінки витрат, напрямів розвитку підприємства.
23.	Мілаш І. В., Красноусов. А. В. Стратегічне управління витратами підприємств роздрібної торгівлі [42]	Визначення необхідності стратегічного управління витратами. Визначення управління витратами, склад та структуру витрат підприємства роздрібної торгівлі. Розгляд збалансованої системи показників.
24.	Мних Є.В. Економічний аналіз [45]	Аналіз фінансово-господарського стану підприємства. Аналіз структури і складу витрат.
25.	Нападовська Л. В. Управлінський облік [47]	Визначення поняття витрат, організація управлінського обліку ними, визначення методу управлінського обліку.
26.	Нашкерська Г. В. Бухгалтерський облік [48]	Розгляд теоретичних основ обліку, визначення поняття «витрат», їх класифікація та складання фінансової звітності.
27.	Ніконович М. О. [50]	Визначення важливості облікової інформації про витрати для аудиту та управління підприємством.
28.	Палій В.Ф. «Управленческий учет издержек и доходов (с элементами финансового учета)» [103]	Використано аспекти створення структурної системи управління за центрами фінансової відповідальності. Етапи розроблення та впровадження системи бюджетування. Розроблення системи управлінського звітування.
29.	Подмешальська Ю. В., Степаненко В. А. [55]	Визначення теоретичних і практичних аспектів фінансового обліку витрат на збут, їх аналіз та склад.
30.	Попіна С. Ю., Дерій В. А. [16]	Визначення економічних показників витрат. Аналіз витрат підприємства та собівартості реалізованої продукції (робіт, послуг).

Продовження додатку Л

1	2	3
31.	Портна О. В. Аналіз господарської діяльності [58]	Аналіз економічного стану підприємства. Необхідність організації економічного аналізу на підприємстві з метою поліпшення управління підприємством.
32.	Пушкар М. С. Фінансовий облік [81]	Визначення основ організації фінансового обліку витрат. Визначення поняття «витрата», їх класифікація та порядок складання фінансової звітності.
33.	Пушкар М.С. Теорія і практика формування облікової політики [82]	Визначення принципів облікової політики та їх вплив на методика обліку підприємства. Структура облікової політики щодо витрат.
34.	Скрипник Н.В. [84]	Визначення концептуальних засад обліку на підприємствах торгівлі, роль облікової інформації для прийняття управлінських рішень.
35.	Сопко В. В. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством [87]	Визначення ролі та місця бухгалтерського обліку в системі управління підприємством. Формування інформація щодо витрат для прийняття управлінських рішень.
36.	Сопко В. В. Бухгалтерський облік: навч. посіб. [86]	Визначення загальних засад організацій та методології бухгалтерського обліку. Визначення, класифікація та облік витрат.
37.	Спіцина В.В., Сіренко Н.М. [88]	Визначення системи стратегічного управління витрат. Визначення об'єктів обліку витрат.
38.	Турило А. М. Управління витратами підприємства: навч. посібник [91]	Визначення сутності управління витратами та його місце в системі управління підприємством. Бухгалтерський, податковий та управлінський облік витрат.
39.	Цал-Цалко Ю. С. Витрати підприємства [93]	Визнання, класифікація витрат, формування витрат підприємства.
40.	Ясінська А.І. [97]	Визначення сутності управління витратами, функції управління, принципи управління та місце управління витрат в системі управління підприємством.

Джерело: [систематизовано автором на основі [2-6, 8, 13, 16-20, 22, 24-25, 29-33, 42, 45, 47, 48, 50, 58, 81, 82, 84, 86-88, 91, 93, 97, 99, 100, 103]

SWOT аналіз ПрАТ «Дитячий світ Київ»

<p>Сильні сторони:</p> <ul style="list-style-type: none"> • успішна кредитна історія і стійкі фінансові показники; • підвищення рентабельності та прибутковості; • широкий асортимент дитячих товарів (15 000 найменувань іграшок, понад 10 000 найменувань взуття й одягу.); • постійно оновлення асортименту (реагування на новинки); • наявність Інтернет-магазину та доставки по Україні; • продаж лише сертифікованих товарів; • усі товари розташовані в одній будівлі (що розташована в 5 хв. від метро) та розміщені по категоріям; • довга історія роботи та розвитку, що забезпечує в пізнаваність назви та логотипу серед покупців; • робота з благодійними фондами; • побудовано океанаріум «Морська казка»; • проведення свят (відкриття ялинки тощо). 	<p>Слабкі сторони:</p> <ul style="list-style-type: none"> • місце розташування (покупці в основному жителі лівого берегу Києва); • майже відсутня реклама; • мала частка на ринку; • порівняно високі ціни; • відсутність великих знижок; • уразливість стосовно конкурентного тиску.
<p>Можливості:</p> <ul style="list-style-type: none"> • проведення реконструкції комплексу; • будівництва нового ТРЦ (з кінотеатром, просторою стоянкою, дитячим розважальним комплексом та сучасними дитячими кімнатами); • покращення торгівлі через Інтернет (залучення соціальних мереж, таких як Facebook та Instagram); • запровадження проведення різноманітних майстер класів для дітей; • розвиток економіки України та підвищення доходів населення. 	<p>Загрози:</p> <ul style="list-style-type: none"> • інфляція та нестабільність в економічній і політичній ситуації країни; • зниження доходів цільової аудиторії; • несприятлива демографічна ситуація (зниження народжуваності); • зміни у смаках клієнтів; • посилення конкуренції (поява великих та сильних конкурентів на ринку «Антошка», «Shket», «Будинок іграшок», «Тосік (Інтернет-магазин)»).

Джерело: [власна авторська розробка]

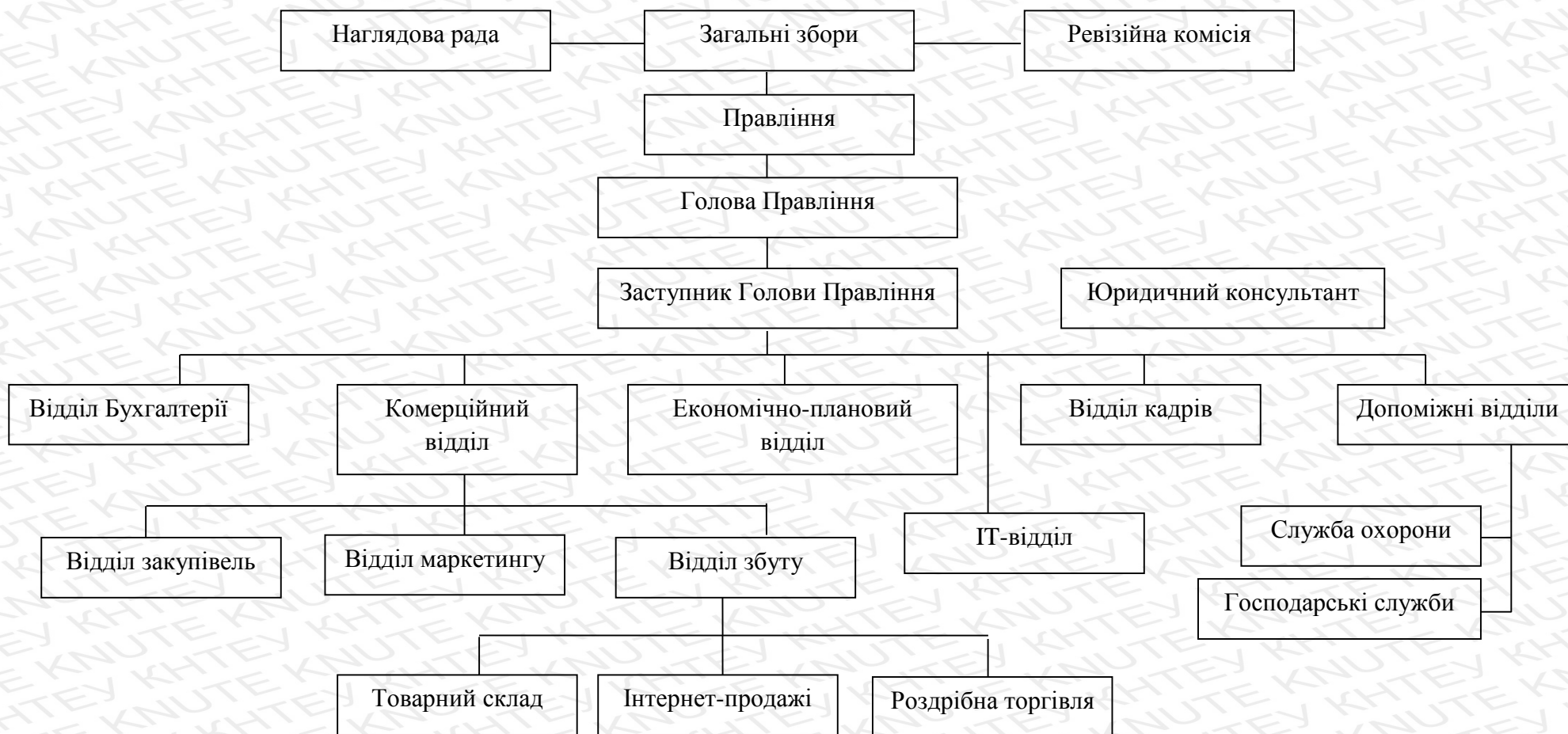

Матриця SWOT аналізу ПрАТ «Дитячий світ Київ»

	Сильні сторони	Слабкі сторони
Можливості	Використовуючи стабільність та прибутковість діяльності підприємства, широкий асортимент, зручності здійснення покупок та багаторічну довіру, потрібно пришвидшити здійснення реконструкцію старої будівлі та будівництво нового ТРЦ, а також прийняти міри для покращення рекламної стратегії через розвиток соціальних мереж.	При умові створення нової та покращення існуючої будівель магазину, та впровадження рекламних заходів, підприємство матиме змогу збільшити обсяг охоплення покупців, тим самим збільшити свою частку на ринку та укріпити позиції щодо конкурентів.
Загрози	Завдяки широкому асортименту, швидкому реагуванню на зміни та появу новинок, підприємство має гарну репутацію та утримує позицію одних з найкращих продавців дитячих товарів в Україні.	Підприємству необхідно спрогнозувати можливий вплив несприятливої демографічної ситуації, а також інших загроз діяльності, та розробити відповідні заходи по швидкому реагуванню на такі загрози, щоб не втратити позиції порівняно з новими конкурентами.

Джерело: [власна авторська розробка]

Висновок. На основі проведено SWOT аналізу ми можемо сказати, що для подальшого розвитку компанії та протистоянню можливим загрозам та ризикам, компанії необхідно: використовувати свої можливості, розробити та провести рекламну компанію, утримувати асортимент та слідкувати за новинками та інноваціями, залучити нових покупців, запровадити систему знижок та лояльності постійних клієнтів, проводити постійний моніторинг ситуації на ринку (включаючи аналіз діяльності конкурентів) та контроль безпеки і якості товарів.

*Рис.Н.1. Організаційна структура підприємства ПрАТ «Дитячий світ Київ»
Джерело: [власна авторська розробка]*

Продовження додатку Н

Таблиця Н.1

Користувачі	Інформаційні потреби
1	2
1. Внутрішні:	
1.1. Акціонери	Інформація про фінансово-майновий стан та результати фінансово-господарської діяльності тобто та, що дозволяє їм оцінити спроможність підприємства сплачувати дивіденди.
1.2. Правління	Інформація (загальні та аналітичні дані) про фінансовий та майновий стан, доходи, витрати та фінансові результати. Обліково-економічні дані, які відображають основні пріоритетні напрями господарської діяльності.
1.3. Відділ Бухгалтерії	Інформація про усі первинні операції фінансово-господарської діяльності підприємства; накази і розпорядження з питань фінансово-господарської діяльності; результати діяльності; кількість працівників, використання чергових відпусток, бланки трудових книжок і додатки до них; витрачання грошових коштів і матеріалів; витрати за видами діяльності та окремими договорами, оплату рахунків, дебіторів та кредиторів; виписки за рахунками тощо. Це лише незначна частина інформаційних потреб відділу бухгалтерії, адже він є основним центром формування, систематизації та надання інформації про діяльність підприємства іншим підрозділам та керівництві.
1.4. Відділ кадрів	Інформація про працівників (а саме: паспортні дані, ідентифікаційний код; дані про освіту; дані про трудову діяльність; дані про військовий облік (за наявності); дані про стан здоров'я; дані про сімейний стан, а також про склад сім'ї; адреса реєстрації, а також адреса фактичного проживання, номер телефону; відомості про співробітника, які підтверджують його право на отримання пільг і компенсацій (інвалідність, статус матері-одиначки тощо). Для зручності ведеться журнал обліку співробітників в довільній формі.
1.5. Економічно-плановий відділ	Інформація про усі види діяльності підприємства; статистичні дані по усіх роботи підприємства; систематизацію статистичних матеріалів; капітальні вкладення; продуктивність праці; витрати на реалізацію товарів; рентабельність діяльності; фінансові результати підприємства.
1.6. Відділ закупівель	Інформація про потреби компанії в товарах; пошук і відбір надійних постачальників; договори або контракти з такими постачальниками; стан виконання цих договорів; отримання товарів; перевірку куплених товарів на предмет кількісної та якісної відповідності умовам договору поставки; наявність сертифікатів якості.
1.7. Відділ маркетингу	Інформація про показники економічного розвитку галузей і регіону, напрямки державної політики, що визначає збут товарів для дітей; існуючий рівень вітчизняного та іноземного виробництва; споживачів і сегментацію ринку; основні характеристики ринку (еластичність сформованих цін, потенційна і реальна місткість ринку, його насиченість); конкурентів по різних напрямках (обсяги маркетингу в цілому і по сегментах ринку; загальна частка на ринку; методи і поведження на ринку; самооцінка).
1.8. Відділ збуту	Інформація про перспективні і поточні плани реалізації товарів; маркетингових досліджень (попит на продукцію підприємства, постачальників, покупців, конкурентів); виконання плану реалізації товарів; збутові витрати; стан виконання замовлень, оформлень

Продовження додатку Н
Продовження таблиці Н.1

1	2
	документації; обсяги запасів продукції на складах; обсяг продажів; терміни виконання замовлень; ціни на всі види продукції, розміри знижок; види упакування; вартість транспортування.
1.9. IT-відділ	Інформація про якість доступу до мережі Інтернет; безперервну роботу комп'ютерної та телефонної мережі; необхідність закупівлі, діагностики та обслуговування комп'ютерного обладнання; періодичність технічної підтримка працівників; побудову і підтримку системи безпеки інформації; моніторинг комп'ютерної мережі; підтримка сервісу друку.
1.10. Допоміжні відділи	Інформація про дотримання пропускної системи; організація роботи охорони; рівень кваліфікації охоронників; рівень забезпечення технічним оснащенням працівників охорони; інформація про договір з охороною службою; своєчасне прибирання приміщень відповідно до санітарних норм і правил; стан будівель, та території підприємства; благоустрою території та стан догляду за зеленими насадженнями; стан каналізації, опалення, вентиляції, електромережі; несправності та аварії; майно, транспортні засоби, інвентар та окремі матеріали тощо.
1.11. Юридичний консультант	Інформація про накази і розпорядження адміністрації; складання проектів договорів та угод, що укладаються з юридичним чи фізичним особами, необхідність надання правової допомоги працівникам свого підприємства; судові справи, по яких підприємство є позивачем чи відповідачем, окремі ділові документи.
2. Зовнішні:	
2.1. Інвестори	Інформація про фінансово-майновий стан підприємства, результати фінансово-господарської діяльності, рентабельність
2.2. Постачальники, підрядники та інші кредитори(в т.ч. банки)	Інформація про фінансово-майновий стан підприємства та платоспроможність.
2.3. Замовники та покупці	Інформація про фінансово-майновий стан підприємства та платоспроможність.
2.4. Органи ДФСУ, ФДМУ	Інформація (дані) про своєчасність і повноту сплати податків та зборів; фінансово-майновий стан підприємства.
2.5. Органи Держстату України	Інформація про фінансово-господарську діяльність.
2.6. Профспілкові комітети та громадські організації	Інформація про фінансово-майновий стан підприємства, результати фінансово-господарської діяльності, фінансування соціальних проектів; прибутковість господарської діяльності фінансування соціальних проектів.

Джерело: [власна авторська розробка]

Основні показники фінансово-господарської діяльності ПрАТ «Дитячий світ Київ» за 2014 – 2018 роки, тис. грн.

	2014	2015	2016	2017	2018	Абсолютне відхилення за 2018	Відносне відхилення за 2018, %
1. Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	42131	47949	51369	39421	27318	-12103	-30,70
2. Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	(27922)	(32732)	(32483)	(24680)	(15111)	-9569	-38,77
3. Фінансовий результат до оподаткування: прибуток (збиток)	22076	23074	18701	14830	15181	351	2,37
4. Витрати (дохід) з податку на прибуток	4128	4169	3079	2678	2750	72	2,69
5. Чистий фінансовий результат: прибуток (збиток)	17948	18905	15622	12152	12431	279	2,30

Джерело: [власна авторська розробка]

Продовження додатку П

Таблиця П. 2

Аналіз показників ділової активності ПрАТ «Дитячий світ Київ» за 2014-2018 роки

Показник	2014	2015	2016	2017	2018	Абсолютне відхилення за 2018	Відносне відхилення за 2018
1. Коефіцієнт навантаження економічного потенціалу	0,38	0,41	0,41	0,36	0,27	-0,10	-26,38
2. Коефіцієнт навантаження необоротних активів	2,21	2,13	2,05	1,71	1,26	-0,45	-26,36
3. Коефіцієнт навантаження ОЗ (коефіцієнт фондоддачі)	2,25	2,27	2,29	1,93	1,45	-0,48	-24,83
4. Коефіцієнт оборотності оборотних активів	0,45	0,50	0,52	0,46	0,34	-0,12	-26,39
5. Коефіцієнт оборотності ВК	0,46	0,51	0,53	0,45	0,31	-0,14	-30,53
6. Коефіцієнт оборотності КЗ	1,36	1,42	1,21	1,19	1,04	-0,15	-12,75

Джерело: [власна авторська розробка]

Таблиця П. 3

Аналіз показників рентабельності ПрАТ «Дитячий світ Київ» за 2014-2018 роки

Показник	2014	2015	2016	2017	2018	Абсолютне відхилення за 2018	Відносне відхилення за 2018
1. Операційна рентабельність	26,75	25,21	19,48	25,19	38,15	12,96	51,45
2. Загальна рентабельність	52,40	48,12	36,41	37,62	55,57	17,95	47,72
3. Чиста рентабельність	42,60	39,43	30,41	30,83	45,50	14,68	47,62
4. Рентабельність загальних витрат	65,90	63,83	50,34	42,85	41,33	-1,52	-3,55
5. Рентабельність ВК	19,66	19,96	16,11	13,75	14,10	0,35	2,55
6. Рентабельність активів	16,04	16,06	12,62	11,14	12,11	0,97	8,67

Джерело: [власна авторська розробка]

Продовження додатку П

Таблиця П. 4

Аналіз показників платоспроможності ПрАТ «Дитячий світ Київ» за 2014-2018 роки

Показник	2014	2015	2016	2017	2018	Абсолютне відхилення за 2018	Відносне відхилення за 2018
1. Коефіцієнт абсолютної ліквідності	3,71	2,84	2,40	1,83	2,81	0,98	53,25
2. Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,28	2,92	2,82	4,12	5,28	1,16	28,20
3. Коефіцієнт поточної ліквідності	4,76	3,70	3,66	5,02	6,13	1,11	22,05

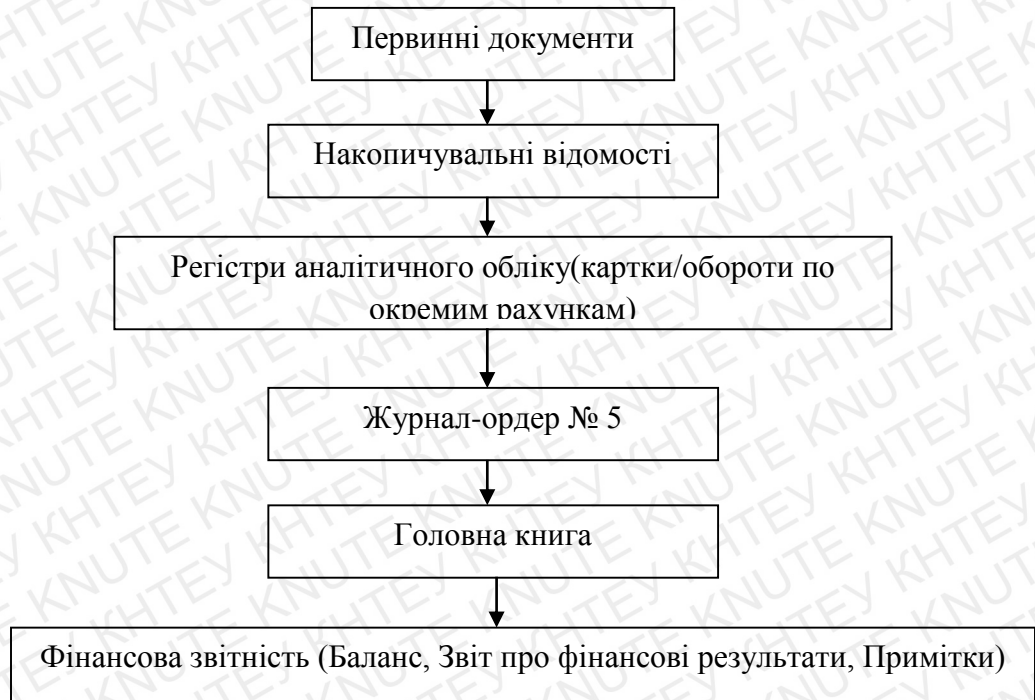
Джерело: [власна авторська розробка]

Таблиця П. 5

Аналіз основних статей активу та пасиву Балансу ПрАТ «Дитячий світ Київ» за 2014-2018 роки

	2014	2015	2016	2017	2018	Абс. відх. за 2018	Відн. відх. за 2018
Нематеріальні активи:	32	33	21	72	59	-13	-18,06
первісна вартість	226	232	227	288	260	-28	-9,72
накопичена амортизація	194	199	206	216	201	-15	-6,94
Основні засоби:	18961	23223	21553	19328	18358	-970	-5,02
первісна вартість	39847	45785	46290	45495	46114	619	1,36
знос	20886	22562	24737	26167	27756	1589	6,07
Товари	14083	20699	21034	12167	10924	-1243	-10,22
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	255	505	490	275	247	-28	-10,18
Гроші та їх еквіваленти	70304	76817	63840	27311	39896	12585	46,08
Нерозподілений прибуток	77905	86808	82429	69554	81985	12431	17,87
Довгострокові зобов'язання	0	0	0	0	0	0	0
Короткострокові кредити банків	0	0	0	0	0	0	0
Поточні зобов'язання за товари, роботи, послуги	16465	24444	23738	11607	10683	-924	-7,96

Джерело: [власна авторська розробка]

Рис. Формування інформації в системі обліку щодо витрат

Джерело: [власна авторська розробка]

Склад витрат підприємства торгівлі ПрАТ «Дитячий світ Київ»

Витрати
1
Собівартість реалізованих товарів
<p style="text-align: center;">У собівартість придбання запасів включаються наступні витрати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • суми, які оплачуються відповідно до договору постачальникові, за винятком непрямих податків; • суми мит при ввозі; • суми непрямих податків у зв'язку із придбанням запасів, які не відшкодовуються підприємству; • транспортно-заготівельні витрати - витрати на заготівлю запасів, оплата тарифів (фрахту) за вантажно-розвантажувальні роботи та транспортування запасів всіма видами транспорту до місця їхнього використання, включаючи витрати на страхування ризиків транспортування запасів; • інші витрати, які безпосередньо пов'язані із придбанням запасів і приведенням їх до стану, придатному для використання в запланованих цілях.
Адміністративні витрати
<ul style="list-style-type: none"> • матеріали і МШП використані адміністративним персоналом; • оплата праці, майбутні відпускні, інші виплати працівниками • сума нарахованих ЄСВ; • амортизація ОЗ, що використовує адміністративний персонал; • розрахунково-касове обслуговування; • витрати пов'язані з відрядженнями адміністративного персоналу.
Витрати на збут
<ul style="list-style-type: none"> • витрачені матеріали за збут: паливо, електроенергія, водо- та теплопостачання, інші матеріали, знос матеріалів, витрати в межах норми, утилізація; • витрати на сортування; • оплата праці, майбутні відпускні, інші виплати працівниками, лікарняні; • сума нарахованих ЄСВ; • амортизація ОЗ та нематеріальних активів, які використовують персонал для забезпечення збуту; • податки на землю, нерухоме майно, воду, збір за забруднення; • послуги банків: обслуговування касових апаратів та ПЗ РРО, інкасація, обслуговування карток, розрахунково-касове обслуговування, доставка розмінної монети; • обслуговування основних засобів: ліфтів, ескалаторів, вагів, електричної сітки, авто, лічильників, монетрів, вогнегасників, кондиціонерів, системи вентиляції тощо; • обслуговування роботи комп'ютерів, програмного забезпечення та іншої орг. техніки: ІС, М.Е.ДОК, Інтернет, заправка картриджів, дизайн проект,; • витрати на рекламу, зв'язок, юридичні послуги, дизайнерські, інформаційно-консультативні послуги, • витрати на навчання персоналу, охорону, вивіз сміття, бактеріальні дослідження, екологічне обстеження тощо.
Інші операційні витрати
<ul style="list-style-type: none"> • матеріальні витрати, які не відносяться до адміністративних та збутових витрат; • оплата праці, майбутні відпускні, інші виплати працівниками, лікарняні; • сума нарахованих ЄСВ; • амортизація ОЗ та нематеріальних активів: орендні площі тощо;

1

- податки на землю та нерухоме майно;
- матеріальна допомога пенсіонерам, ритуальні послуги;
- витрати на обслуговування акваріуму;
- витрати на проведення свят: встановлення та відкриття ялинки;
- штрафи та списання заборгованості.

Витрати з податку на прибуток*Джерело: [власна авторська розробка]*

Додаток Т

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство	ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ДИТЯЧИЙ С ВІТ КИЇВ"	Дата (рік, місяць, число)	2019	01	01
Територія	Дніпровський район	за ЄДРПОУ	21504893		
Організаційно-правова форма господарювання	Акціонерне товариство	за КОАТУУ	803660000		
Вид економічної діяльності	інші види роздрібно торгівлі в неспеціалізованих магазинах	за КОПФГ	230		
Середня кількість працівників	112	за КВЕД	4719		
Адреса, телефон	вулиця Малишка, буд. 3, м. КИЇВ, 02192		5586390		
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)					
Складено (зробити позначку "x" у відповідній клітинці): за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку					
за міжнародними стандартами фінансової звітності					

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2018 р.

Форма №1 Кол за ДКУ Д 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	72	59
первісна вартість	1001	288	260
накпличена амортизація	1002	216	201
Незавершені капітальні інвестиції	1005	2 590	3 080
Основи засоби	1010	19 328	18 358
первісна вартість	1011	45 495	46 114
знос	1012	26 167	27 756
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накпличена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	21 990	21 497
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	13 151	11 749
Виробничі запаси	1101	984	858
Незавершене виробництво	1102	-	-
Готова продукція	1103	-	-
Товари	1104	12 167	10 924
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити переєрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	275	247
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за відданнями авансами	1130	3	-
з бюджетом	1135	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	33 765	34 820
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	27 311	39 896
Готівка	1166	36	22
Рахунки в банках	1167	27 275	39 874
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Частина перестраховика у страхових резервах у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-

Продовження додатку Т

інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	326	337
Усього за розділом II	1195	74 831	87 058
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	96 821	108 555

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
I	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	2 707	2 707
Внески до зареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капіталу дошуків	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	8 991	8 991
Інвестиційний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	677	677
Періодичний прибуток (непокритий збиток)	1420	69 554	81 985
Інші активи капіталу	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	81 929	94 360
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відсрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цілісьове фінансування	1525	-	-
Відшкодування	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
У тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань	-	-	-
резерв збитків або резерв наслідкових виплат	1532	-	-
резерв на зароблених преміях	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на випадку джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі вивані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	11 607	10 683
розрахунками з банками	1620	1 066	758
у тому числі з податку на прибуток	1621	124	107
розрахунками зі страхування	1625	44	37
розрахунками з оплати праці	1630	156	125
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	605	570
Поточна кредиторська заборгованість з інших принципалів розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	11	20
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відсрочені кошти доходу від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	1 403	2 002
Усього за розділом III	1695	14 892	14 195
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	96 821	108 555

Керівник

Полутов Д.І.

Головний бухгалтер

Товкач Т.І.

Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Продовження додатку Т

Підприємство	ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ДИТЯЧИЙ СВІТ КИЇВ"	Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ	КОДИ		
			2019	01	01
	(найменування)		21504897		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2018 р.

Форма N2 Код за ДКУД 1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	27 318	39 421
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
премії підписані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у перестрахування	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(15 111)	(24 680)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	12 207	14 741
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	28 292	23 548
у тому числі:	2121	-	-
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(4 132)	(3 200)
Витрати на збут	2150	(25 100)	(24 159)
Інші операційні витрати	2180	(844)	(999)
у тому числі:	2181	-	-
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	10 423	9 931
збиток	2195	(-)	(-)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	4 758	4 899
Інші доходи	2240	-	-
у тому числі:	2241	-	-
до.ід від благодійної допомоги			
Фінансові витрати	2250	(-)	(-)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Продовження додатку Т

Продовження додатка 2

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	15 181	14 830
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(2 750)	(2 678)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	12 431	12 152
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	12 431	12 152

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	8 671	7 272
Витрати на оплату праці	2505	8 377	7 666
Відрахування на соціальні заходи	2510	1 807	1 648
Амортизація	2515	2 059	2 327
Інші операційні витрати	2520	9 162	9 445
Разом	2550	30 076	28 358

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	2578400	2578400
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	2578400	2578400
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	4,82121	4,71300
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	4,82121	4,71300
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Полутов Д.І.

Головний бухгалтер

Товкач Т.І.

Продовження додатку Т

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство	ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ДИТЯЧИЙ СВІТ КИЇВ"	Дата (рік, місяць, число)	2018	01	01
Територія	Дніпровський район	за ЄДРПОУ	21504897		
Організаційно-правова форма господарювання	Акціонерне товариство	за КОАТУУ	803660000		
Вид економічної діяльності	інші види роздрібної торгівлі в неспеціалізованих магазинах	за КОПФД	330		
Середня кількість працівників	114	за КВЕД	4719		
Адреса, телефон	вулиця Малишка, буд. 3, м. Київ, 02192		5586390		
Одиниця виміру: тис. грн. без десятичного знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)					
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):					
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку					
за міжнародними стандартами фінансової звітності					

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2017 р.

Форма №1 Кол за ДКУ 1 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	21	72
перісна вартість	1001	227	288
накопичена амортизація	1002	206	216
Незавершені капітальні інвестиції	1005	2 650	2 590
Основні засоби	1010	21 553	19 328
перісна вартість	1011	46 290	48 495
знос	1012	24 737	26 167
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Перісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Перісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відшкодувані податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відшкодувані аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	24 224	21 990
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	22 138	13 151
Виробничі запаси	1101	1 104	984
Незавершене виробництво	1102	-	-
Готова продукція	1103	-	-
Товари	1104	21 034	12 167
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1135	490	375
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за в'їздними авансами	1130	-	-
з бюджетом	1135	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	10 596	33 765
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	63 840	27 311
Готівка	1166	39	36
Рахунки в банках	1167	63 801	27 275
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Частка перестрахувача у страхових резервах у тому числі в:			
резервах до довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-

Продовження додатку Т

інших страхових резервів	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	71	326
Усього за розділом II	1195	97 136	74 831
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	121 360	96 821
Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I	2	3	4
I. Власний капітал			
Зарезервовани (пайовий) капітал	1400	2 707	2 707
Внески до незарезервованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у довінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	8 991	8 991
Із акційних доходів	1411	-	-
Із акційних курсових різниць	1412	-	-
Резервний капітал	1415	677	677
Періодичні прибутки (непокритий збиток)	1420	82 429	69 554
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Інші зменшені капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	94 804	81 929
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цілі на фінансування	1525	-	-
Благотворна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерви довгострокових зобов'язань			
резерви збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерви на зароблених премії	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Цілі соціального фонду	1540	-	-
Резерви на виплату дисконтів	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Факселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	23 738	11 607
розрахунками з бюджетом	1620	1 292	1 066
у тому числі з податку на прибуток	1621	38	124
розрахунками зі страхування	1625	86	44
розрахунками з оплати праці	1630	281	156
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	478	605
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	21	11
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені компенсації доходу від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	660	1 403
Усього за розділом III	1700	26 556	14 892
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	121 360	96 821

Керівник

Полутов Д.І.

Головний бухгалтер

Товкач Т.І.

Відзначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Продовження додатку Т

Підприємство	ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ДИТЯЧИЙ СВИТ КИЇВ"	Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ	КОДИ		
			2018	01	01
	(найменування)		21504897		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2017 р.

Форма N2 Код за ДКУД 1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	39 421	51 369
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
премії підписані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у перестрахування	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(24 680)	(32 483)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
На товний:			
прибуток	2090	14 741	18 886
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	23 548	22 153
у тому числі:	2121	-	-
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(3 200)	(3 600)
Витрати на збут	2150	(24 159)	(26 360)
Інші операційні витрати	2180	(999)	(1 070)
у тому числі:	2181	-	-
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	9 931	10 009
збиток	2195	(-)	(-)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	4 899	8 692
Інші доходи	2240	-	-
у тому числі:	2241	-	-
дохід від благодійної допомоги			
Фінансові витрати	2250	(-)	(-)
Витрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Продовження додатку Т

Продовження додатка 2

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	14 830	18 701
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(2 678)	(3 079)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	12 152	15 622
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	12 152	15 622

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	7 272	8 536
Витрати на оплату праці	2505	7 666	9 101
Відрахування на соціальні заходи	2510	1 648	1 990
Амортизація	2515	2 327	2 392
Інші операційні витрати	2520	9 445	9 011
Разом	2550	28 358	31 030

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	2578400	2578400
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	2578400	2578400
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	4,71300	6,05880
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	4,71300	6,05880
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Полутов Д.І.

Головний бухгалтер

Товкач Т.І.

Продовження додатку Т

Додаток 1
до Наказу про проведення ліквідації
бухгалтерського обліку 1 "Застосовані до фінансової звітності"

Підприємство	ПАТ "Універмаг "Дитячий світ"	Дата (рік, місяць, число)	2017 01 01		
Територія	Дніпровський район	за ЄДРПОУ	21504897		
Організаційно-правова форма господарювання	Акціонерне товариство	за КОАТУУ	8036600000		
Вид економічної діяльності	інші види роздрібно торгівлі в неспеціалізованих магазинах	за КОПФГ	230		
Середня кількість працівників	164	за КВЕД	1719		
Адреса, телефон	вулиця Малишка, буд. 3, м. Київ, 02192	ЄСРБ	5586390		
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)					
Складено (зробити позначку "х" у відповідній клітинці):					
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку					
за міжнародними стандартами фінансової звітності					

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2016 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	33	21
первісна вартість	1001	227	227
накопичена амортизація	1002	190	206
Незавершені капітальні інвестиції	1005	2 757	2 650
Основні засоби	1010	23 223	21 553
первісна вартість	1011	45 785	46 290
знос	1012	22 562	24 737
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції, які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	26 013	24 224
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	21 108	22 138
Виробничі запаси	1101	409	1 104
Незавершене виробництво	1102	-	-
Готова продукція	1103	-	-
Товари	1104	20 699	21 034
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	505	490
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за віданими авансами	1130	-	-
з бюджетом	1135	130	1
у тому числі з податку на прибуток	1136	118	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	1 495	16 506
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	76 817	65 840
Готівка	1166	120	39
Рахунки в банках	1167	76 697	65 801
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Частка перестрахувача у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-

Продовження додатку Т

лишніх страхових резервів	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	178	71
Усього за розділом II	1195	100 223	97 136
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	126 236	121 360

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (історичний) капітал	1400	2 707	2 707
Внески до незарєєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у довіреність	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	8 991	8 991
Резервний фонд	1411	-	-
Резерв курсових різниць	1412	-	-
Гарантійний капітал	1415	677	677
Періодичні активи (неоприятні збитки)	1420	86 808	82 429
Неоприятний капітал	1425	(-)	(-)
Відчужений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	99 183	94 804
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Гарантійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
Учасницькі резерви довгострокових зобов'язань	1531	-	-
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
лінійні страхові резерви	1534	-	-
Інші лінійні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на випадок банкрутства	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Внески в платіж	1605	-	-
Поточні кредити торговельно-заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	24 444	23 738
розрахунками з бюджетом	1620	1 003	1 292
учасницькі з внеску на прибуток	1621	-	38
розрахунками зі страхування	1625	151	86
розрахунками з оплати праці	1630	275	281
Поточні кредити торговельно-заборгованість за одержаними авансами	1635	-	-
Поточні кредити торговельно-заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	347	478
Поточні кредити торговельно-заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточні кредити торговельно-заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	32	21
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	801	660
Усього за розділом III	1695	27 053	26 556
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	126 236	121 360

Керівник

Полутов Д.І.

Головний бухгалтер

Товкач Т.І.

Видано в порядку, визначеному центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Продовження додатку Т

Підприємство ПАТ "Універмаг "Дитячий світ"

(найменування)

Дата (рік, місяць, число)
за СДРПОУ

КОД		
2017	01	01
21504897		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2016 р.

Форма N2 Код за ДКУД 1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	51 369	47 949
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
премії підписані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у перестраховування	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(32 483)	(32 732)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	18 886	15 217
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	22 153	26 491
у тому числі:	2121	-	-
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(3 600)	(3 824)
Витрати на збут	2150	(26 360)	(25 795)
Інші операційні витрати	2180	(1 070)	(-)
у тому числі:	2181	-	-
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	10 009	12 089
збиток	2195	(-)	(-)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	8 692	10 985
Інші доходи	2240	-	-
у тому числі:	2241	-	-
дохід від благодійної допомоги			
Фінансові витрати	2250	(-)	(-)
Витрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Продовження додатку Т

Продовження додатка 2

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	18 701	23 074
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(3 079)	(4 169)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	15 622	18 905
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	15 622	18 905

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	8 536	7 532
Витрати на оплату праці	2505	9 101	8 546
Відрахування на соціальні заходи	2510	1 990	3 121
Амортизація	2515	2 392	2 160
Інші операційні витрати	2520	9 011	8 260
Разом	2550	31 030	29 619

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	2578400	2578400
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	2578400	2578400
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	6.05880	7.33207
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	6.05880	7.33207
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Полутов Д.І.

Головний бухгалтер

Товкач Т.І.

Продовження додатку Т

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство	ПАТ "Універмаг "Дитячий світ"	Дата (рік, місяць, число)	Код ДІ
Територія		за ЄДРПОУ	21504807
Організаційно-правова форма господарювання	Акціонерне товариство	за КОАТУУ	80:6600000
Вид економічної діяльності	інші види роздрібно торгівлі в неспеціалізованих магазинах	за КОПФГ	250
Середня кількість працівників	174	за КВЕД	47.19
Адреса, телефон	вулиця Малишка, буд. 3, м. Київ, 02192		5586390
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)			
Складено (зробити позначку "x" у відповідній клітинці):			
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку			x
за міжнародними стандартами фінансової звітності			-

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на 31 грудня 2015 р.

Форма №1 Кол. к. ДКУ. Д 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
I	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	32	33
первісна вартість	1001	226	232
накопичена амортизація	1002	194	199
Незаввершені капітальні інвестиції	1005	-	2 757
Основні засоби	1010	18 961	25 223
первісна вартість	1011	39 847	45 785
знос	1012	20 886	22 562
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції, які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	18 993	26 013
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	14 512	21 109
Виробничі запаси	1101	429	410
Незаввершене виробництво	1102	-	-
Готова продукція	1103	-	-
Товари	1104	14 083	20 699
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити переказування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	255	505
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	850	-
з бюджетом	1135	1 350	135
у тому числі з податку на прибуток	1136	1 350	133
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	2 837	1 495
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	70 304	76 817
Готівка	1166	82	120
Рахунки в банках	1167	70 222	76 697
Витрати майбутніх періодів	1170	44	-
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-

Продовження додатку Т

позитивні страхові резерви	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	69	178
Усього за розділом II	1195	90 230	100 239
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	109 223	126 252

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
I	2	3	4
I. Власний капітал			
Зарезервовані статистичні капітал	1400	2 707	2 707
Внески до не зарезервованого статистичного капіталу	1401	-	-
Капітал сукупників	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	8 991	8 991
Змішаний дохід	1411	-	-
Частиночисті курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	677	677
Переоцінені прибутки (непокритий збиток)	1420	77 905	86 824
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Випушений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	90 280	99 199
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відкриті податкові зобов'язання	1500	-	-
Чисті зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Чисті фінансування	1525	-	-
Відшкодування допомоги	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
У зобов'язаннях	1531	-	-
резерв збитків або резерв наліжаних витрат	1532	-	-
резерв на вироблених преміях	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Лізингові контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на випадку джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595		
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Постачальники	1605	-	-
Поточна кредиторська зобов'язаність за зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	16 465	24 444
розрахунками з бюджетом	1620	1 000	1 003
з чого: у частині з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	228	151
розрахунками з оплати праці	1630	366	275
Поточна кредиторська зобов'язаність за одержаними авансами	1635	-	-
Поточна кредиторська зобов'язаність за результатами з участниками	1640	309	347
Поточна кредиторська зобов'язаність за внутрішніми розрахунками	1645	-	-
Поточна кредиторська зобов'язаність за страхового діяльність	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	-	32
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відкриті комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	575	801
Усього за розділом III	1695	18 943	27 053
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800		
Баланс	1900	109 223	126 252

Керівник

Полутов Д.І.

Головний бухгалтер

Товкач Т.І.

Виданий в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Продовження додатку Т

Підприємство ПАТ "Універмаг "Дигтячий світ"
(найменування)

Дата (рік, місяць, число)
за СДРПОУ

КОДИ		
2016	01	01
21504897		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2015 р.

Форма №2 Код за ДКУД 1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	47 949	42 131
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
премії підписані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у перестрахування	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(32 732)	(27 922)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	15 217	14 209
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	26 491	24 005
у тому числі:	2121	-	-
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(3 824)	(3 615)
Витрати на збут	2150	(25 795)	(23 327)
Інші операційні витрати	2180	(-)	(-)
у тому числі:	2181	-	-
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	12 089	11 272
збиток	2195	(-)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	10 985	11 099
Інші доходи	2240	-	-
у тому числі:	2241	-	-
дохід від благодійної допомоги			
Фінансові витрати	2250	(-)	(295)
Витрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Продовження додатку Т

Продовження додатка 2

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	23 074	22 076
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(4 153)	(4 128)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	18 921	17 948
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	18 921	17 948

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	7 532	6 255
Витрати на оплату праці	2505	8 546	7 952
Відрахування на соціальні заходи	2510	3 121	2 877
Амортизація	2515	2 160	2 085
Інші операційні витрати	2520	8 260	8 068
Разом	2550	29 619	27 237

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	2578400	2578400
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	2578400	2578400
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	7,33827	6,96091
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	7,33827	6,96091
Дивіденди на одну просту акцію	2650	7,75700	7,75700

Керівник

Полутов Д.І.

Головний бухгалтер

Товкач Т.І.

Продовження додатку Т

Додаток 1
до Наказу Міністерства економіки України
про затвердження звітності за формами №1-№4

Підприємство **ПАТ Універмаг "Дитячий світ"** Дата (рік, місяць, число) 2015 01 01
 Територія **Дніпровський район** за СДРПОВ 21501807
 Організаційно-правова форма господарювання **Акціонерне товариство** за КОАТУУ 803660000
 Вид економічної діяльності **інші види роздрібно торгівлі в неспеціалізованих магазинах** за КОПФГ 230
 Середня кількість працівників **187** за КВЕД 47.19
 Адреса, телефон **вулиця Малишка, буд. 3, 02192** 5437601
 Одиниця виміру: тис. грн. без десятичного знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про експлуатційний дохід (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)
 Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):
 за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
 за міжнародними стандартами фінансової звітності

КОДП		
2015	01	01
21501807		
803660000		
230		
47.19		

v
-

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2014 р.

Форма №1 Код за ДКУ: 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	17	33
первісна вартість	1001	237	226
накопичена амортизація	1002	190	194
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	19 009	18 961
первісна вартість	1011	38 085	39 847
знос	1012	19 076	20 886
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції, які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	19 056	18 993
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	16 105	14 511
Виробничі запаси	1101	501	429
Незавершене виробництво	1102	-	-
Готова продукція	1103	-	-
Товари	1104	15 604	14 083
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	-	555
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за наданими авансами	1130	687	850
з бюджетом	1135	321	1 350
у тому числі з податку на прибуток	1136	321	1 350
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	3 014	3 837
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	75 227	70 304
Готівка	1166	66	82
Рахунки в банках	1167	75 161	70 222
Витрати майбутніх періодів	1170	51	44
Частка перестраховика у страхових резервах у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-

Продовження додатку Т

інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	30	69
Усього за розділом II	1195	95 465	90 230
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	114 521	109 223

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I	2	3	4
I. Власний капітал			
Зарезервовані (паієвни) капітал	1400	2 707	2 707
Гарантії, дані не зарезервованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у довишках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	8 991	8 991
Змішаний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	677	677
Перехідні цінні прибутки (спокриття збиток)	1420	79 958	77 905
Пенсійний капітал	1425	(-)	(-)
Інший капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	92 333	90 280
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Податкові зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цілісне фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	3 000	-
Більше в виданні	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи послуги	1615	17 102	16 465
розрахунками з бюджетом	1620	979	1 000
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками з страхування	1625	192	228
розрахунками з оплати праці	1630	296	366
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учениками	1640	219	309
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	400	575
Усього за розділом III	1695	22 188	18 943
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800		
Баланс	1900	114 521	109 223

Керівник

Полутов Д.І.

Головний бухгалтер

Товкач Т.І.

Випущена в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Продовження додатку Т

Підприємство ПАТ Універмаг "Дитячий світ"
(найменування)

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2015	01	01
21504807		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2014 р.

Форма N2 Код за ДКУД **1801003**

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	42 131	44 555
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
<i>премії підписані, валова сума</i>	2011	-	-
<i>премії, передані у перестраховування</i>	2012	-	-
<i>зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	2013	-	-
<i>зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(27 922)	(29 002)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	14 209	15 553
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
<i>зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	2111	-	-
<i>зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	24 005	24 031
у тому числі:	2121	-	-
<i>дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2122	-	-
<i>дохід від використання коштів, сивільнених від оподаткування</i>	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(3 615)	(4 194)
Витрати на збут	2150	(23 327)	(22 521)
Інші операційні витрати	2180	(-)	(-)
у тому числі:	2181	-	-
<i>витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	11 272	12 869
збиток	2195	(-)	(-)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	11 099	13 473
Інші доходи	2240	-	-
у тому числі:	2241	-	-
<i>дохід від благодійної допомоги</i>			
Фінансові витрати	2250	(295)	(559)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Продовження додатку Т

Продовження додатка 2

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	22 076	25 783
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(4 128)	(5 114)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	17 948	20 669
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (ухінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (ухінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	17 948	20 669

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	6 255	5 317
Витрати на оплату праці	2505	7 952	8 431
Відрахування на соціальні заходи	2510	2 877	2 963
Амортизація	2515	2 085	1 577
Інші операційні витрати	2520	8 068	8 986
Разом	2550	27 237	27 274

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	2578400	2578400
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	2578400	2578400
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	6,96091	8,01621
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	6,96091	8,01621
Дивіденди на одну просту акцію	2650	7,75700	5,81800

Керівник

Полутов Д.І.

Головний бухгалтер

Товкач Т.І.

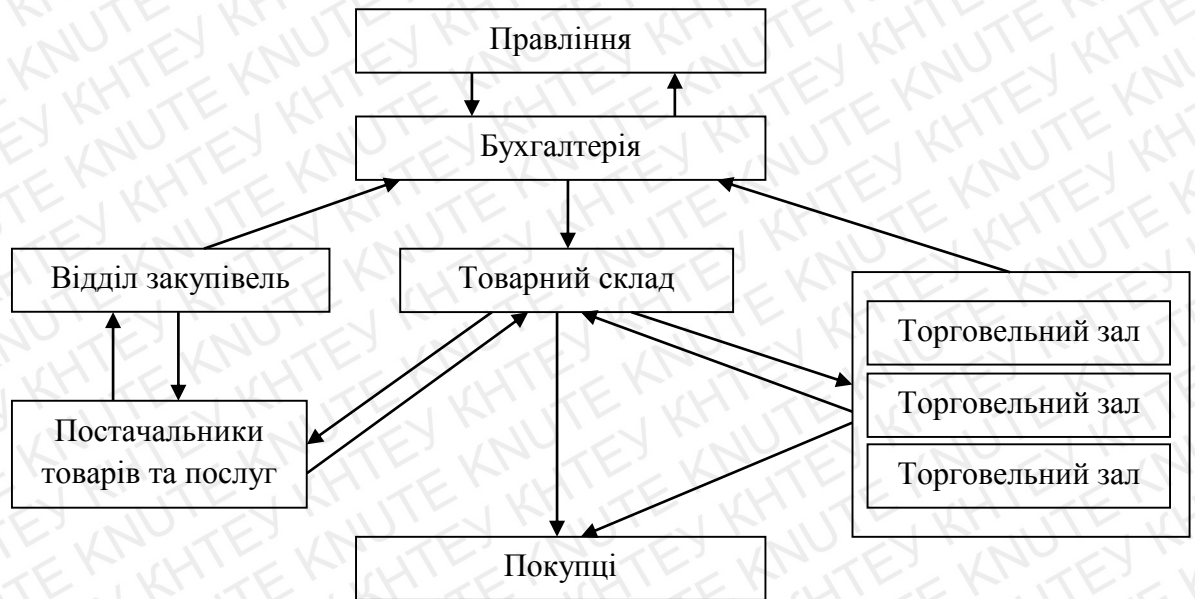

Рис. У. 1. Схеми руху документів витрат на підприємстві

Джерело: [власна авторська розробка]

Таблиця У.1

Графік документообігу у ПрАТ «Дитячий світ Київ»

Етап	Формування документів	Здача документів до бухгалтерії	Перевірка та обробка документів	Передача документів до архіву
Виконавець	Відділ здійснення господарської операції		Відділ Бухгалтерії	
Період	У момент здійснення операції – до двох днів після її закінчення	Не пізніше трьох днів з моменту їхнього оформлення або не пізніше 7 числа місяця, наступного за звітним (послуга за місяць).	До трьох днів з моменту їхнього надходження	Два тижні після подання фінансової звітності

Джерело: [власна авторська розробка]

Додаток Ф

			КОДИ
		Дата	04.04.2018
Підприємство	Приватне акціонерне товариство "Дитячий світ Київ"	за ЄДРПОУ	21504897
Територія	м.Київ, Дніпровський р-н	за КОАТУУ	8036600000
Вид економічної діяльності	Інші види роздрібної торгівлі в неспеціалізованих магазинах	за КВЕД	47.19

Адреса, телефон: 02192 м.Київ, вул. Малишка, 3, +380 44 559-21-70

Звіт про продажі за червень - серпень 2018 року
Група товарів: Іграшка «Конструктор»

Код	Номенклатура	К-ть реаліз.	Ціна реаліз.	Дохід	Собівартість
281028	Констр Хуторок 85x630x505мм. 610 (5), шт.	-	262	-	-
281029	Констр Хуторок малий 85x600x400мм 627 (8), шт.	6	188	1128	451,2
282051	Констр "Макс 1 Нова генерація" 30ел ТехноК 1516 (6), шт.	12	150	1800	720
282052	Констр "Макс 2 Нова генерація" 32ел ТехноК 1523 (6), шт.	12	185	2220	888
282053	Констр "Макс 3 Нова генерація" 57ел ТехноК 1530 (9), шт.	6	246	1476	590,4
282008	Констр "Техно+" 0328/3282 (18), шт.	15	55	825	330
282118	Констр "Чарівний поїзд" 1 31ел ТехноК 0274 (24), шт.	13	50	650	260
282119	Констр "Чарівний поїзд" 2 23ел 0779 (30), шт.	27	40	1080	432
282009	Констр 1 60ел пласм ТехноК 0496 (13), шт.	30	76	2280	912
282010	Констр 2 100ел пласм ТехноК 0502 (8), шт.	24	120	2880	1152
282011	Констр 3 130ел пласм 0519 (10), шт.	19	148	2812	1124,8
282012	Констр 4 190ел пласм ТехноК 0526 (6), шт.	13	220	2860	1144
282021	Констр 5 310ел пласм 0533/0056 (6), шт.	5	340	1700	680
282030	Констр 6 390ел пласм 0540 (5), шт.	4	425	1700	680
282098	Констр 7 540ел пласм 0557 (3), шт.	-	595	-	-
281053	Констр Будівельник 260*40*310мм 511 (20), шт.	-	85	-	-
282110	Констр в сітці пласм 1615 (13), шт.	14	52	728	291,2
282401	Констр Веселка 1 21ел 2599 (7), шт.	5	146	730	292
282216	Констр Веселка 2 30ел 2605 (10)*****, шт.	8	208	1664	665,6
282314	Конструктор мет. "Вантажівка" 4883 (10), шт.	2	152	304	121,6

Продовження додатку Ф

282319	Конструктор мет. "Винищувач" ТехноК 4937 (10), шт.	5	96	480	192
282306	Конструктор мет. "Гвинтокрил" 4944 (10), шт.	3	98	294	117,6
282318	Конструктор мет. "Літак невидимка" 4869 (10), шт.	6	138	828	331,2
282309	Конструктор мет. "Літак-біплан" 4791 (10), шт.	2	140	280	112
282307	Конструктор мет. "Мотоцикл" 4807 (10), шт.	3	88	264	105,6
282308	Конструктор мет. "Позашляховик" 4913 (10), шт.	10	130	1300	520
282317	Конструктор мет. "Ретро авто" 4821 (10), шт.	5	118	590	236
282316	Конструктор мет. "Танк" ТехноК 4951 (10), шт.	5	105	525	210
282183	Конструктор мет. "Універсал" 3886 (8), шт.	11	230	2530	1012
282320	Конструктор мет. "Хот-Род" 4906 (10), шт.	-	130	-	-
282385	Конструктор у відрі з рух. дет. 3756 ТехноК (8), шт.	3	185	555	222
282393	Конструкторі з рух. дет. 3763 ТехноК (5), шт.	9	220	1980	792
	Всього	277	х	36463	14585,2

Керівник

Полутов Дмитро Ігорович

Головний бухгалтер

Товкач Тетяна Іванівна

Продовження додатку Ф

			КОДИ
		Дата	15.01.2019
Підприємство	Приватне акціонерне товариство "Дитячий світ Київ"	за ЄДРПОУ	21504897
Територія	м.Київ, Дніпровський р-н	за КОАТУУ	8036600000
Вид економічної діяльності	Інші види роздрібно торгівлі в неспеціалізованих магазинах	за КВЕД	47.19

Адреса, телефон: 02192 м.Київ, вул. Малишка, 3, +380 44 559-21-70

Загальні витрати у 2018 році

№	Витрати	На початок	Оборот Дт	Оборот Кт	На кінець
1.	За рахунками:				
1.1.	Собівартість реалізованих товарів	0	15111	15111	0
1.2.	Адміністративні витрати	0	4132	4132	0
1.3.	Витрати на збут	0	25100	25100	0
1.4.	Інші операційні витрати	0	844	844	0
	Разом		45187	45187	
2.	За елементами				
2.1.	Матеріальні затрати	0	8671	8671	0
2.2.	Витрати на оплату праці	0	8377	8377	0
2.3.	Відрахування на соціальні заходи	0	1807	1807	0
2.4.	Амортизація	0	2059	2059	0
2.5.	Інші операційні витрати	0	9162	9162	0
	Разом		30076	30076	
3.	Податок на прибуток	0	2750	2750	0
4.	Всього витрат (1+3)		47937	47937	

Керівник

Полутов Дмитро Ігорович

Головний бухгалтер

Товкач Тетяна Іванівна

Додаток X

ТОВАРНО-ТРАНСПОРТНА НАКЛАДНА
№ _____ " ____ " _____ 20__ року

Форма № 1-ТН

Автомобіль _____ Причіп/напівпричіп _____ Вид перевезень _____
(марка, модель, тип, реєстраційний номер) (марка, модель, тип, реєстраційний номер)

Автомобільний перевізник _____ Водій _____
(найменування / П.І.Б.) (П.І.Б., номер посвідчення водія)

Замовник _____
(найменування / П.І.Б.)

Вантажовідправник _____
(повне найменування, місцезнаходження / П.І.Б., місце проживання)

Вантажоодержувач _____
(повне найменування, місцезнаходження / П.І.Б., місце проживання)

Пункт навантаження _____ Пункт розвантаження _____
(місцезнаходження) (місцезнаходження)

кількість місць _____, масою брутто, т _____, отримав водій/експедитор _____
(словами) (словами) (П.І.Б., посада, підпис)

Усього відпущено на загальну суму _____, у тому числі ПДВ _____
(словами, з урахуванням ПДВ)

Супровідні документи на вантаж _____

ВІДОМОСТІ ПРО ВАНТАЖ

№ з/п	Найменування вантажу (номер контейнера), у разі перевезення небезпечних вантажів: клас небезпечних речовин, до якого віднесено вантаж	Одиниця виміру	Об'єм, м ³	Кількість місць	Ціна без ПДВ за одиницю, грн	Загальна сума з ПДВ, грн	Вид пакування	Документи з вантажем	Маса брутто, т
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Усього:									

Здав (відповідальна особа вантажовідправника)

Прийняв (відповідальна особа вантажоодержувача)

(П.І.Б., посада, підпис)

(П.І.Б., посада, підпис)

Джерело: [власна авторська розробка]

Система аналітичних рахунків деяких витрат ПрАТ «Дитячий світ Київ»

92	«Адміністративні витрати»		
	921	«Матеріальні витрати»	
		001	За видами матеріалів
	922	«Виплати працівникам»	
		001	За видами виплат працівникам
		0001	За працівниками
	923	«Витрати з Єдиного соціального внеску»	
		0001	За працівниками
	924	«Амортизація»	
		9241	«Амортизація основних засобів»
		0001	За об'єктом ОЗ
		9242	«Амортизація нематеріальних активів»
		0001	За об'єктом НА
	925	«Витрати на відрядження»	
		9251	«Білету»
		001	За працівниками
		9252	«Проживання»
		001	За працівниками
		9253	«Добові»
		001	За працівниками
		9254	«Витрати на зв'язок»
		001	За працівниками
	926	«Інші адміністративні витрати»	
		001	За працівниками
93	«Витрати на збут»		
	931	«Обслуговування приміщень та матеріали»	
		001	За видами обслуговування та матеріалів
	932	«Виплати працівникам»	
		001	За видами виплат працівникам
		001	За працівниками
	933	«Витрати з Єдиного соціального внеску»	
		001	За працівниками
	934	«Амортизація»	
		9341	«Амортизація основних засобів»
		0001	За об'єктом ОЗ
		9342	«Амортизація нематеріальних активів»
		0001	За об'єктом НА
	935	«Податки та збори»	
		001	За видами податків та зборів
	936	«Послуги сторонніх організацій»	
		9361	«Технічне обслуговування основних засобів»
		93611	«Обслуговування ОЗ в матеріальній формі»;
		0001	За об'єктом ОЗ
		93612	«Обслуговування нематеріальних активів»;
		0001	За об'єктом НА
		9362	«Послуги»
		001	За видами послуг

Продовження додатку Ц

	9363	«Витрати пов'язані з санітарно-гігієнічними нормами»		
	001	За видами послуг		
937	«Послуги фінансових установ»			
	001	За фінансовими установами		
	001	За видами послуг		
938	«Витрати пов'язані з медичним обслуговуванням».			
	001	За видами послуг		
94	«Інші витрати операційної діяльності»			
949	«Інші витрати операційної діяльності»			
	9491	«Обслуговування приміщень та матеріали»		
	001	За видами обслуговування та матеріалів		
	9492	«Виплати працівникам»		
	001	За видами виплат працівникам		
	0001	За працівниками		
	9493	«Витрати з Єдиного соціального внеску»		
	0001	За працівниками		
	9494	«Амортизація»		
	94941	«Амортизація основних засобів»		
	0001	За об'єктом ОЗ		
	94942	«Амортизація нематеріальних активів»		
	0001	За об'єктом НА		
	9495	«Інші витрати»		
	94951	«Податки та збори»		
	001	За видами податків		
	94952	«Послуги сторонніх організацій»		
	0001	За видами послуг		
	94953	«Матеріальна допомога»		
	001	За цілями допомоги		
	9496	«Витрати пов'язані з обслуговуванням акваріуму»		
	0001	За видами витрат		
	9497	«Витрати на організацію та проведення свят»		
	0001	За видами витрат		

Джерело: [власна авторська розробка]

Примітка № 7 «Фінансові результати» (у частині витрат)

Всі статті доходів і витрат, визнані у звітних періодах включено до складу Звіту про фінансові результати. Витрати відображаються в бухгалтерському обліку одночасно зі зменшенням активів або збільшенням зобов'язань. Витратами звітного періоду визнаються або зменшення активів або збільшення зобов'язань, що приводить до зменшення власного капіталу підприємства (за винятком зменшення власного капіталу внаслідок його вилучення або розподілу власниками), за умови, що ці витрати можуть бути достовірно оцінені.

Витратами визнаються витрати певного періоду одночасно з визнанням доходу, для отримання якого вони здійснені. Витрати на податок на прибуток включають податки, розраховані у відповідності до чинного законодавства України.

За умови, що оцінка витрат може бути достовірно визначена, витрати відображаються у «Звіті про фінансові результати» в момент вибуття активу або збільшення зобов'язання. Звіт складено за призначенням витрат.

	тис. грн.	
Стаття	2018	2017
1. Витрати на оплату праці та пов'язані з ними витрати	10184	9314
2. Отримані послуги	6271	6519
3. Амортизація	2 059	2 327
4. Представницькі витрати та службові відрядження	59	83
5. Витрати на рекламу та маркетинг	218	476
6. Витрати на паливо та інші матеріали	8 671	7 272
7. Формування резервів	524	538
8. Інші	2090	1839
Всього	30076	28358

Джерело: [власна авторська розробка]

	тис. грн.	
Стаття	2018	2017
1. Собівартість реалізованих товарів	15111	24680
2. Адміністративні	4132	3200
3. Витрати на збут	25100	24159
4. Інші операційні	844	999
Всього	45187	53038

Джерело: [власна авторська розробка]

Модель вибору оптимального методу управління витратами відповідно до мети та цілей підприємства

Мета та цілі підприємства	Метод управління
Вихід на нові ринки	<ul style="list-style-type: none"> • Метод VCC, • LCC-аналіз, • Таргет-костинг, • CVR-аналіз, • Бенчмаркінг витрат
Закріплення на існуючих ринках	<ul style="list-style-type: none"> • Бенчмаркінг витрат, • Кайзен-костинг
Зростання прибутку в короткостроковому періоді	<ul style="list-style-type: none"> • Метод ABC, • Кост-кіллінг
Зростання прибутку в довгостроковому періоді	<ul style="list-style-type: none"> • Таргет-костинг, • Кайзен-костинг
Підвищення конкурентоспроможності підприємства за рахунок низьких витрат і відповідної низької ціни	<ul style="list-style-type: none"> • Метод VCC, • Таргет-костинг, • Бенчмаркінг
Випуск нової продукції і виведення її на новий або існуючий ринок	<ul style="list-style-type: none"> • LCC-аналіз, • Таргет-костинг

Джерело: [розроблено автором на основі [7]]

Організаційна структура управління витратами підприємства роздрібної торгівлі за центрами відповідальності

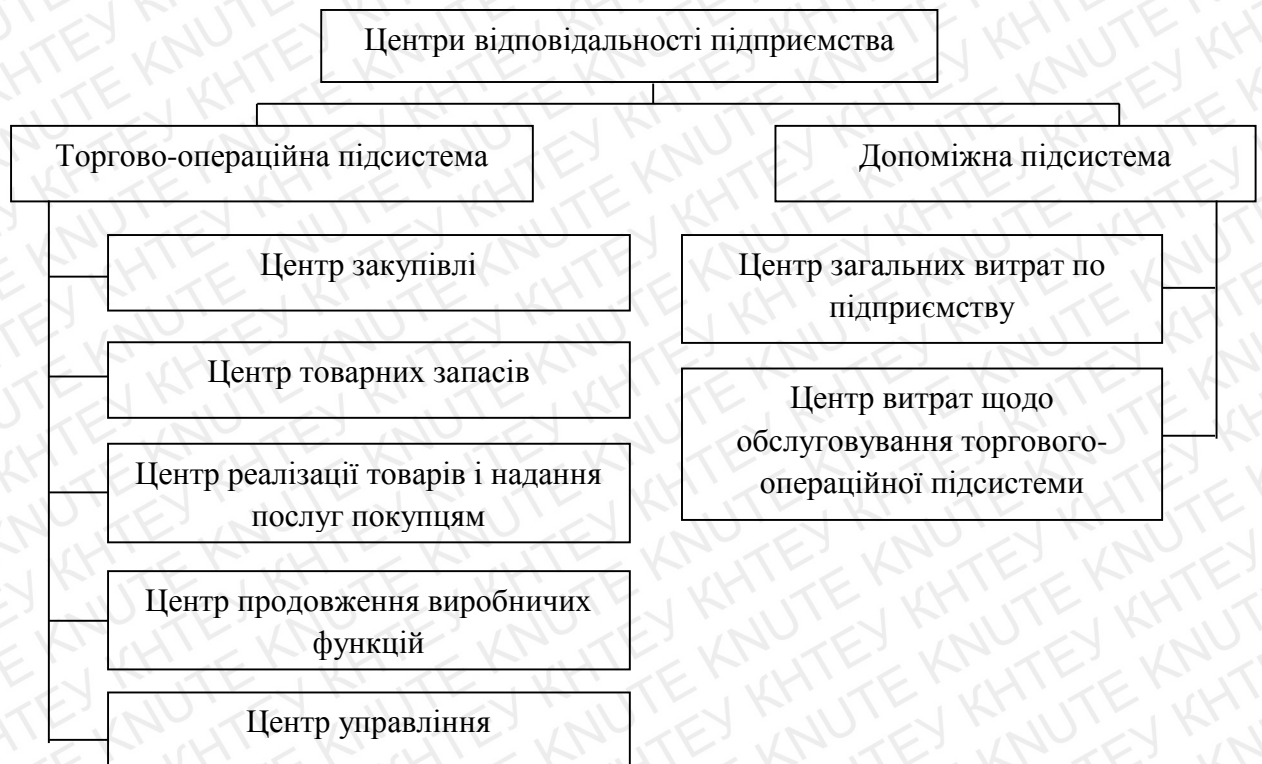

Рис. Щ. 1. Організаційна структура управління витратами підприємства роздрібної торгівлі за центрами відповідальності

Джерело: [43]

Додаток Ю

ПРАТ «Дитячий світ Київ», 21504897

Назва документа

Звіт про адміністративні витрати

Період

2018 рік

	Статті витрат (дебет)	2018	2017	Абсолютне відхилення	Відносне відхилення, %
1	2	3	4	5	6
1	Виплати працівникам	4132491,95	3200589,3	931902,65	29,12
	Витрати на оплату праці	3186065,39	2466038,48	720026,91	29,20
	Майбутні відпускні	208190,38	174335,81	33854,57	19,42
	Матеріальні заохочення	-	-	-	-
	Єдиний соціальний внесок	738236,18	560215,01	178021,17	31,78
2	Витрати на відрядження	-	-	-	-
3	Представницькі витрати	-	-	-	-
4	Інші витрати	-	-	-	-
	Витрати на зв'язок	-	-	-	-
	Розрахунково-касове обслуговування	-	-	-	-
	Інші витрати	-	-	-	-
	Разом	4132491,95	3200589,3	931902,65	29,12

Виконавець

Головний бухгалтер

Джерело: [власна авторська розробка]

Продовження додатку Ю

ПРАТ «Дитячий світ Київ», 21504897

Назва документа

Звіт про витрати на збут

Період

2018 рік

	Статті витрат (дебет)	2018	2017	Абсолютне відхилення	Відносне відхилення, %
1	2	3	4	5	6
1	Обслуговування приміщень та матеріали	8631574,9	7247868,74	1383706,16	19,09
	Паливо і запчастини	268113,41	258678,04	9435,37	3,65
	Електроенергія	6487971,45	5637254,31	850717,14	15,09
	Теплопостачання	1057634,54	725717,88	331916,66	45,74
	Водопостачання	214896,56	174946,14	39950,42	22,84
	Витрати на сортування	35126,32	35452,09	-325,77	-0,92
	Витрати в межах норми	3261,66	17278,97	-14017,31	-81,12
	Інші матеріали	135754,88	113608,77	22146,11	19,49
	Знос матеріалів	98425,77	47656,40	50769,37	106,53
	Утилізація ламп	2468,00	1012,00	1456	143,87
	Інше	327922,31	236264,14	91658,17	38,79
2	Виплати працівникам	5657614,75	5870577,08	-212962,33	-3,63
	Оплата праці	4323813,19	4431507,97	-107694,78	-2,43
	Майбутні відпускні	316237,97	363954,71	-47716,74	-13,11
	ЄСВ	1010280,75	1051978,43	-41697,68	-3,96
	Лікарняні	7282,84	23135,97	-15853,13	-68,52
3	Амортизація	1964617,55	2230274,68	-265657,13	-11,91
	Амортизація ОЗ	1937079,81	2211835,94	-274756,13	-12,42
	Амортизація НА	27537,74	18438,74	9099	49,35
4	Податки і збори	3137697,24	3792893,76	-655196,52	-17,27
	Податок на землю	2304735,32	3254410,53	-949675,21	-29,18
	Податок на нерухоме майно	823093,01	530599,20	292493,81	55,13
	Податок на воду	9864,91	7884,03	1980,88	25,13
	Збір за забруднення	4,00	0	4	
5	Технічне обслуговування ОЗ та НА	637411,36	526239,47	111171,89	21,13
	ППА та ПС	140411,62	138135,11	2276,51	1,65
	Вагів	2244,00	2244,00	0	0,00
	Касових апаратів	24360,00	31320,00	-6960	-22,22
	Системи реєстрації	4604,00	8030,00	-3426	-42,67
	Ліфтів	44568,36	44302,36	266	0,60
	Електромереж	19164,95	19164,95	0	0,00
	Авто	148745,67	133262,83	15482,84	11,62
	Прилади	23668,78	18291,67	5377,11	29,40
	Ескалатори	44160,00	44211,50	-51,5	-0,12
	РРО	11900,00	3600,00	8300	230,56
	М.Е.ДОК	2780,00	3003,00	-223	-7,43

Продовження додатку Ю

	1С	11300,00	21400,00	-10100	-47,20
	Електрообладнання	28211,05	59274,05	-31063	-52,41
	Кондиціонери	92416,66	0	92416,66	
	Системи вентиляції	22154,17	0	22154,17	
	Демонтаж, монтаж	16722,10	0	16722,1	
6	Послуги	4513046,67	3777957,92	735088,75	19,46
	Охорона	1024600,0	812680,10	211919,9	26,08
	Послуги зв'язку	56530,56	81438,79	-24908,23	-30,59
	Вивіз сміття	60556,07	30562,79	29993,28	98,14
	Архіваріусні	10088,71	85205,15	-75116,44	-88,16
	Юридичні	50000,00	54475,00	-4475	-8,21
	Ремонт	1153571,55	579965,62	573605,93	98,90
	Навчання, семінари	13066,00	16623,17	-3557,17	-21,40
	Страховання	1333534,05	1324212,14	9321,91	0,70
	Реклама	206397,34	475717,22	-269319,88	-56,61
	Аудит	5833,33	81000,00	-75166,67	-92,80
	Інформаційно-консультативні	248975,00	24891,67	224083,33	900,23
	Інтернет	999,96	1859,52	-859,56	-46,22
	Оцінка	0	20000,00	-20000	-100,00
	Веб-сайт	0	137662,25	-137662,25	-100,00
	Дизайнерські	276364,1	0	276364,1	
	Протипожежна безпека	38530,00	6664,50	31865,5	478,14
	Витрати на соціально-культурні заходи	34000,00	45000,00	-11000	-24,44
7	Витрати пов'язані з санітарно-гігієнічними нормами	149406,48	115777,12	33629,36	29,05
	Бак. дослідження	9779,28	8953,08	826,2	9,23
	Дератизація та дезінфекція	21000,00	21021,50	-21,5	-0,10
	Екологічне обстеження	13000,00	416,67	12583,33	3019,98
	Хім. аналіз води	7498,10	4251,50	3246,6	76,36
	Скид стічних вод	98129,10	81134,37	16994,73	20,95
8	Послуги фінансових установ	222189,13	295197,4	-73008,27	-24,73
	Інкасація	18000,00	18650,00	-650	-3,49
	Доставка розмінної монети	910,00	2300,00	-1390	-60,43
	Розрахунково-касове обслуговування	26675,89	38971,78	-12295,89	-31,55
	Кредитні картки	176603,24	235275,62	-58672,38	-24,94
9	Витрати пов'язані з медичним обслуговуванням	28219,65	29233,25	-1013,6	-3,47
	Медогляд	16815,05	18802,75	-1987,7	-10,57
	Медпункт	11404,60	10430,50	974,1	9,34
10	Інше	158253,85	274558,01	-116304,16	-42,36
	Разом	25100081,58	26360479,36	-1260397,78	-4,78

Виконавець

Головний бухгалтер

Джерело: [власна авторська розробка]

Продовження додатку Ю

ПРАТ «Дитячий світ Київ», 21504897

Назва документа

Звіт про інші операційні витрати

Період

2018 рік

	Статті витрат (дебет)	2018	2017	Абс. відхил.	Відн. відх, %
1	2	3	4	5	6
1	Обслуговування приміщень та матеріали	39309,14	24502,02	14807,12	60,43
	Паливо і запчастини	5000,00	4000,00	1000	25,00
	Електроенергія	27508,44	13534,46	13973,98	103,25
	Витрати в межах норми	652,33	3455,80	-2803,47	-81,12
	Інші матеріали	3903,85	2935,76	968,09	32,98
	Знос матеріалів	2244,52	576,00	1668,52	289,67
2	Виплати працівникам	413482,37	283442,3	130040,07	45,88
	Оплата праці	173144,16	152074,71	21069,45	13,85
	Матеріальна допомога	51000,00	56207,5	-5207,5	-9,26
	Разові заохочення	130600,00	39000,00	91600	234,87
	ЄСВ	58738,21	36160,09	22578,12	62,44
3	Амортизація ОЗ	94186,24	96345,24	-2159	-2,24
4	Податки і збори	14104,65	13535,3	569,35	4,21
	Податок на землю	10031,62	10031,62	0	0,00
	Податок на нерухоме майно	4073,03	3503,68	569,35	16,25
5	Послуги	171781,61	213412,62	-41631,01	-19,51
	Послуги зв'язку	3959,95	7109,13	-3149,18	-44,30
	Представницькі витрати	59109,57	83457,69	-24348,12	-29,17
	Архіваріусні	0	64730,41	-64730,41	-100,00
	Ритуальні	24585,00	36765,13	-12180,13	-33,13
	Транспортні	4396,00	8336,17	-3940,17	-47,27
	Рекламні	11120,00	0	11120	
	Обслуговування вітрин	52590,00	0	52590	
	Санітарне обслуговування	1593,09	1593,09	0	0,00
	Доставка води	14428,00	11421,00	3007	26,33
6	Витрати пов'язані з обслуговуванням акваріуму	44500,00	38400,00	6100	15,89
7	Витрати на організацію та проведення свят	11600,00	9850,2	1749,8	17,76
8	Штрафи та списання заборгованості	26512,4	34000	-7487,6	-22,02
	Штраф за порушення	25781,44	34000,00	-8218,56	-24,17
	Списання заборгованості	730,96	0	730,96	
9	Інше	16323,02	12064,76	4258,26	35,30
	Разом	831799,43	725552,44	106246,99	14,64

Виконавець

Головний бухгалтер

Джерело: [власна авторська розробка]

Продовження додатку Ю

ПРАТ «Дитячий світ Київ», 21504897

Назва документа

Звіт складських витрат

Період

2018 рік

	Статті витрат (дебет)	2018	2017	Абсолютне відхилення	Відносне відхилення, %
1	2	3	4	5	6
1	Виплати працівникам	508529,89	526269,68	-17739,79	-3,37
	Витрати на оплату праці	389143,2	398835,7	-9692,5	-2,43
	Майбутні відпускні	28461,42	32755,92	-4294,5	-13,11
	Єдиний соціальний внесок	90925,27	94678,06	-3752,79	-3,96
2	Витрати на утримання складу	1924971,88	2008314,53	-83342,65	-4,15
	Електроенергія	973195,7	845588,1	127607,6	15,09
	Теплопостачання	158645,2	108857,7	49787,5	45,74
	Водопостачання	25787,59	20993,54	4794,05	22,84
	Охорона	51230	40634,01	10595,99	26,08
	Податок на землю	691420,6	976323,2	-284902,6	-29,18
	Податок на нерухоме майно	24692,79	15917,98	8774,81	55,13
3	Амортизація ОЗ	38741,6	44236,72	-5495,12	-12,42
4	Витрати на складське зберігання	410537,9	400635,63	9902,27	2,47
	Страховання	400000,00	390000,00	10000	2,56
	Витрати на сортування	10537,9	10635,63	-97,73	-0,92
5	Збитки від зберігання	13971,5118	18339,1585	-4367,6467	-23,82
	Втрати в межах норми	1956,996	10367,38	-8410,384	-81,12
	Уцінка	5837,46	4885,177	952,283	19,49
	Списання	5905,546	2859,384	3046,162	106,53
	Моральне старіння	271,5098	227,2175	44,2923	19,49
	Крадіжки	0	0	0	0
6	Інші витрати	26233,78	18901,13	7332,65	38,79
	Разом	2922986,562	3016696,849	-93710,2867	-3,11

Виконавець

Головний бухгалтер

Джерело: [власна авторська розробка]

Продовження додатку Ю

ПРАТ «Дитячий світ Київ», 21504897

Назва документа

Графік формування внутрішніх звітів

№	Назва звіту	Звіт про продажі	Звіт про загальні витрати	Звіт матеріальних затрат	Звіт витрат на оплату праці	Звіт витрат з податків та зборів	Звіт розподілу витрат за сегментами	Звіт про Адмін. витрат	Звіт про витрати на збут	Звіт про інші витрати операційної діяльності	Звіт складських витрат
1	Сегмент діяльності										
	Іграшки	+			+						
	Товари для немовлят	+			+						
	Одяг та взуття для дітей	+			+						
	Меблі	+			+						
	Інші непродовольчі товари	+			+						
	Оренда	+			+						
	В цілому по підприємству	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
2	Користувач інформації										
	Вище керівництво	+	+			+	+	+	+	+	
	Керівник відділів	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
	Працівники відділів	+		+	+						+
3	Періодичність складання										
	Щотижня	+									
	Щомісяця	+			+		+				
	Щокварталу	+	+					+	+	+	
	Щороку	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
	На вимогу	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
4	Формат складання звіту										
	Таблична	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
	Графічна	+									
	Текстова		+								

Джерело: [власна авторська розробка]

Структурна схема Основного (генерального) бюджету та його окремих складових

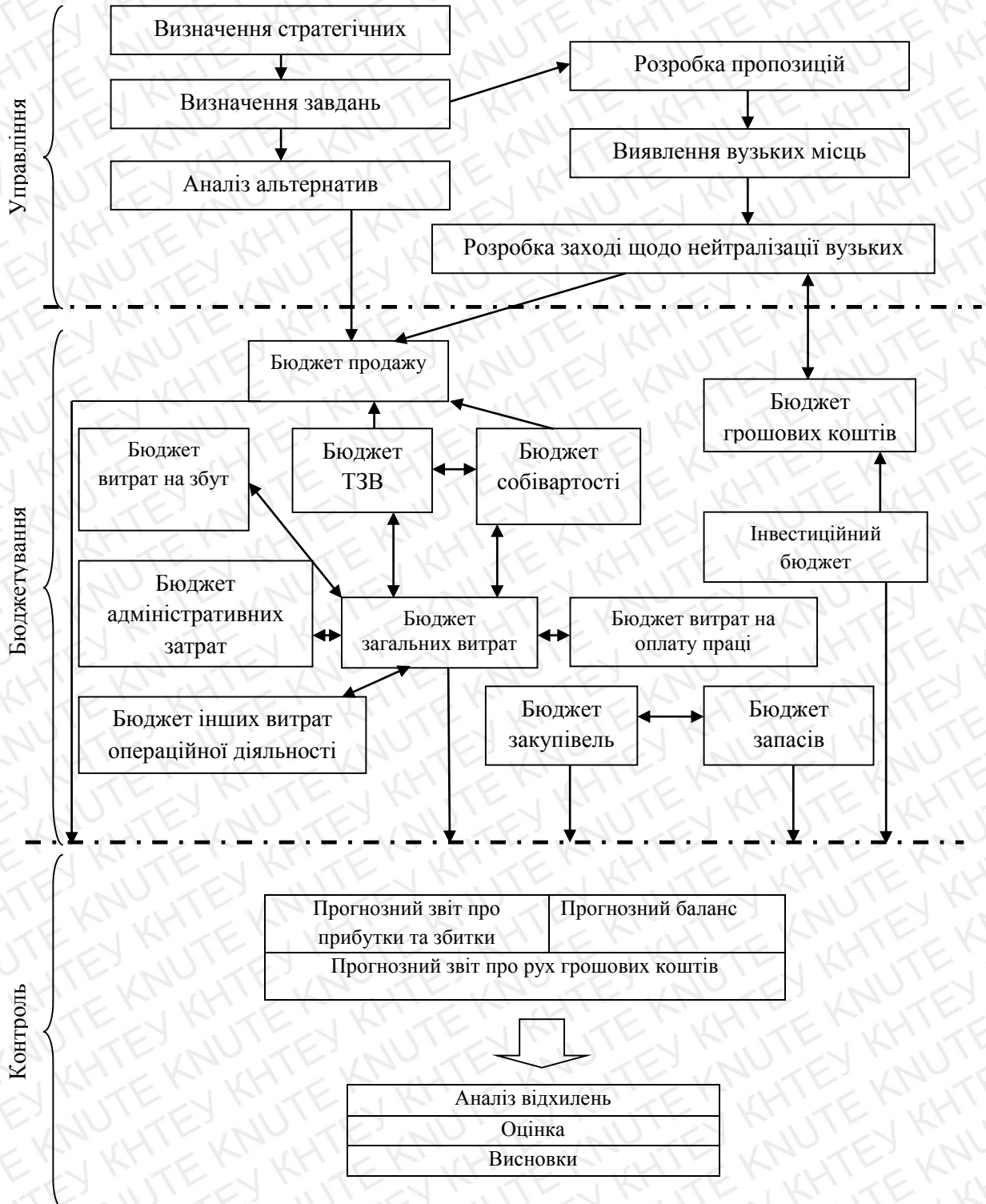

Рис. Структурна схема Основного (генерального) бюджету та його окремих складових

Джерело: [власна авторська розробка]

Продовження додатку Я

Назва документа **Бюджет реалізації товару
«281118, Трактор Великий 150 (1), шт.»**

Показник	Квартал				Рік
	I	II	III	IV	
Обсяг продажу, од.	3	5	7	5	20
Ціна за одиницю, грн.	308	308	308	308	х
Дохід від продажу, грн.	924	1504	2156	1540	6160

Джерело: [власна авторська розробка]

Назва документа **Бюджет закупівлі товару
«281118, Трактор Великий 150 (1), шт.»**

Показник	Квартал				Рік
	I	II	III	IV	
Потреба в товарі «281118», шт.	3	5	7	5	20
Необхідний запас (30% від потреби наступного кварталу):					
– на початок періоду (–)	5	4	9	5	
– на кінець періоду (+)	4	9	5	4	
Обсяг закупівлі, шт.	2	10	3	4	19
Ціна товару, грн. за шт.	124	124	124	124	х
Загальні витрати на придбання товару «281118», грн.	248	1240	372	496	2356
Разом по підприємству, грн.					2356

Джерело: [власна авторська розробка]

Назва документа **Бюджет адміністративних витрат, тис. грн.**

Показник	Квартал				Рік
	I	II	III	IV	
Витрати на оплату праці	725	725	725	725	2900
Майбутні відпускні	40	50	90	30	210
Матеріальні заохочення	-	-	-	540	540
Єдиний соціальний внесок	160	160	160	160	640
Витрати на відрядження	-	36	-	-	36
Представницькі витрати	-	-	-	-	-
Витрати на зв'язок	12,3	12,3	12,3	12,3	49,2
Розрахунково-касове обслуговування	3,8	3,8	3,8	3,8	15,2
Інші витрати	1	1	1	1	4
Разом	942,1	988,1	992,1	1472,1	4394,4

Джерело: [власна авторська розробка]